READUCEREA IZVORULUI

Schită de VASILE BĂRAN

Paul intră în camera de dinspre șosea — «camera băieților», cum fusese ea numită —, își luă din geantă punga cu bomboane de ciocolată și dădu buzna:

— Hei, țîncule! Ți le dau ție sau le înghit eu pe nerăsuflate?

De sub o pătură mare și pufoasă (pe care tocmai se așezaseră, pătrunzînd prin geam și prin perdele, primele raze) se arătă lumii un cap tuns. Tuns? Sigur că tuns! De ce tuns? Păi, iată de ce — își răspunse Paul: frățiorul său, Corneliu, este și el elev, și e în clasa a șasea, și încă n-a venit vacanța de vară, iar părul moale îi cam crescuse.

— Așa-i Cornel?

— De ce n-ai venit atîta vreme? îl întrebă Corneliu îmbujorat.

Paul își spuse: e supărat că l-am trezit. O clipă mai tîrziu își dădu însă seama că motivele erau cu totul altele. Unul:

— Măcar să fi făcut cuibul Cernitei. Acum e la Scoarța!

Cernita fiind o barză neagră și singuratică, iar Scoarța — satul vecin, lui Paul îi păru, într-adevăr, rău că o pierduse pentru că «umblăreața» nu se duce decît acolo unde găsește casă de-a gata. Doi:

— Știi că fîntîna a secat?

Paul se întristă de-a binelea. Nu se poate! — își zise el. Acesta e un fenomen care nu trebuie lăsat în voia lui. Barza — să-i fie de bine—, și-a găsit oblăduire, n-are decît! Dar fîntîna? Fîntîna s-a născut dintr-un izvor venit din străfunduri. Cum putea să sece?

— Dar era un izvor puternic! se miră Paul.

— L-a astupat mîlul și cred că a luat-o în altă parte, îi explică Corneliu. Cred că s-a dus după barză, la Scorțeni. Că așa se întîmplă. Izvorul are și el aripi. Cînd a văzut-o pe Cernita că nu-și mai recunoaște locul, a plecat și el după ea.

Paul rîse. Corneliu însă n-avea nici timp, nici poftă de glume. Așa era: fîntîna secase.

— Fîntîna e necăjită, îi spuse Paul, fii pe pace, o să vedem noi, trebuie să fi pățit ea ceva!

Paul îi vorbea astfel fiindcă în peripețiile lor de odinioară îi inventase cele mai năstrușnice metafore și Corneliu le admisese cu ochii mari, uimiți: Parîngul, muntele din depărtare — pe cînd urcau dealul Jereștii — li se arăta un transatlantic, iar vîrful — un cuțit lat, confecționat dintr-un mineral liliachiu. Norii care-l străjuiau erau niște năluci cu mîinile întinse, prefăcîndu-se adesea în coarne de zimbru, iar arborii de dedesupt, abia imaginați, trebuiau să fie niște călători opriți în fața hanului. Florile gîndeau, veverițele se pudrau, iar ursul aducea cu el o lume dispărută pentru care Paul trebuia să-l încurajeze: ai grijă de culorile pădurii!

Începuseră, astfel, să cunoască satele din jur după mersul oamenilor (cei de la deal aproape că aleargă, cei de la cîmpie se pierd în zare încet-încet), să studieze atent pînă și munca aușelului sau a cîrtiței, fiindcă și de acolo se poate învăța cîte ceva. Acum însă Corneliu nu mai avea nevoie de plăsmuiri. Pe el îl stăpînea un fapt real: fîntîna cu cumpănă din viroagă secase și asta însemna o mare pierdere.

— Vezi tu, Paul? Eu n-am s-o las! Și nu numai eu: toți colegii mei sînt hotărîți să readucem izvorul la loc.

— De acord, îi răspunse Paul. Hai, ridică-te! Și cheamă-ți pionierii!

Plecară împreună la bătrînul Cotea, cantonierul. Cînd îi spuseră ce doreau ei de la el, moș Cotea păru să fi încheiat cu firea lui veselă:

— Și ce vreți de la mine?

— Să ne fii meșter!

Fața îi era colțuroasă și tăcută. Pricina venea, desigur, din această pornire a băiețandrilor acestora care găseau mereu de făcut cîte ceva care le depășea nu atît priceperea, cît puterile. Fiindcă tot satul știa că fîntîna cu cumpănă era cea mai adîncă. În felul ăsta chiar se și numea: «Fîntîna adîncă».

— Și ce să facem? întrebă moș Cotea.

— Să aducem izvorul la loc.

— Adică s-o curățăm?!

— Da, s-o curățăm! Fîntîna a fost cotropită de mîl. Și izvorul s-a strecurat în altă parte. Avem căldări, avem tot ce ne trebuie. Matale ai fost fîntîner. N-avem nevoie decît să ne spui cum să procedăm.

Moș Cotea puse capăt toanelor. În ochii lui mici se ivi o strălucire:

— Nici în trei zile n-o să reușiți cu căldările. Ne trebuie un cazan. Un cazan și-un lanț puternic. Roata v-o dau eu.

Corneliu, Lisă, Dorin, Marian și Marcel, bucuroși că Moș Cotea intrase în «echipă», au și dat fuga la Geană, fierarul, de unde-au luat, într-o roabă, cazanul și lanțul. Apoi, sub comanda lui Paul, făcură pregătirile, săpară gropile, bătură șteneapii și legară, în cele din urmă, cazanul de cele două toarte. Moș Cotea era supraveghetorul.

— Gata? întrebă el.

— Gata, răspunse Paul care, împreună cu fratele său, ai cărui dinți sticleau într-un surîs continuu, începu să învîrtă roata.

Printre spițe se vedeau bucăți de cer și de deal, din dealul pe care-l colindaseră de-atîtea ori, pornind din spatele casei spre pădure și trecînd printre tufele de trandafiri sălbatici. Și se părea că strigau cum că a venit vara și-ar putea să alerge cu toții într-acolo. Dar băieții aveau de făcut un lucru serios și Corneliu oftă adînc și în aceeași clipă gemu și troliul. Paul auzi: asta însemna că trebuia să fie foarte atent la roată, fiindcă, iată, pe măsură ce lanțul se desfășura, geamătul creștea, creștea mereu, pînă ce se prefăcu într-un urlet sfîșietor. Unul din băieți, Marian, îi aduse altuia, Dorin, o sapă, așa încît, atunci cînd cazanul fu scos la suprafață plin cu apă tulbure, șanțul de scurgere era gata. Ridicarea cazanului cerea timp și încordare. Moș Cotea, cu capul plecat, cu ochii în gura fîntînii, decreta de la o clipă la alta:

— Așa! Încă o învîrtitură! Atît! Bate lanțul! Acum, înapoi!

Lanțul se smuci, băieții se atîrnară bine de spițele roții și urcușul începu din nou. Și tot așa, cu repetări, pînă cînd fîntîna nu mai avea aproape pic de apă. Dar abia de acum încolo începea munca grea și istovitoare. Pentru a se putea umple cu noroi, cazanul trebuia mînuit chiar acolo, pe fundul fîntînii. Adică trebuia ca cineva să coboare și să-l umple folosindu-se de o căldare. Toți colegii lui Corneliu veniră numaidecît, gata de treabă. Nici prin gînd nu le trecea să se codească. Paul îi felicită:

— Sînteți curajoși!

Apoi hotărî:

— Dar n-am să vă las. Nici pe tine, Corneliu, chiar dacă ești fratele meu și chiar dacă fîntîna s-a născut la ideea ta.

— De ce? nu înțelese Corneliu.

— De ce? întrebă și Marian.

— De ce? întrebară toți ceilalți.

Pentru ei era lucru hotărît că în fîntînă nu trebuia să rămînă nici măcar un pumn de noroi. Corneliu se apucase să-și scoată sandalele și bluza. Într-o clipită rămase gol de la brîu în sus și își sumese pantalonii. Dar Paul îl trase înapoi:

— Ți-am spus.

Bătrînul Cotea murmură:

— Locul copiilor nu-i acolo unde-i primejdie! Apoi se decise:

— În puț mă bag eu.

Dar Paul nu-l lăsă nici pe el.

— Eu îi cunosc toate măruntaiele.

— Tu? se miră bătrînul. Tu? Și eu nu?

— Atît de multe știu despre fîntîna asta că... Și știi de la cine, Moș Cotea? Chiar de la dumneata! Așa că dă-mi voie.

— Ahă... se scutură bătrînul, atunci să mă asculți. Vezi ce faci! Eu am avut pe unul, un fîntînar, care era mare meșter și făcea totul de la zidărie la lemnărie; și într-o zi a rămas într-o fîntînă și ar fi stat acolo gata să putrezească, dacă nu l-ar fi descoperit unul care voia să bea apă... Vezi cum cobori, nu-i vorbă, sîntem aici, da' cine știe ce se poate întîmpla!...

Paul se ghemui în cazan, afundîndu-se încet în întunecimea gropii. Lanțul se întinse, deveni țeapăn, în vreme ce moș Cotea, cu brațele încordate, ajutat de copii, învîrti troliul. Roata, întoarsă repede, scoase vaietul acela înăbușit: urla, gemea. De jos se auzi glasul lui Paul. Rămase acolo o vreme destul de îndelungată: turna cu căldarea în cazan pînă ce se umplea, apoi zmucea lanțul. În timpul în care cazanul era tras în sus, Paul se lipea de tubul de ciment, mai mult pentru lumină, fiindcă, dacă ar fi fost să cadă înapoi, cazanul tot l-ar fi izbit. El avea însă încredere în Moș Cotea și în băieții de la suprafață, altfel l-ar fi cuprins amețeala de la primul transport.

De la un moment dat, cazanul începu să ducă sus tot mai mult mîl — un sfert apă și trei noroi — și toți înțeleseră că mult nu mai era. Apa asta urîtă, făceau ce făceau și-o aruncau cu căldările mai încolo, ca să nu se infiltreze prea aproape de marginile tubului și să se strecoare înapoi.

Cazanul mai urcă de cîteva ori cu mîl și apă murdară, apoi se dădu semnalul — lanțul se smuci tare! — și din străfunduri, peste cîteva minute, însoțit de scîrțîitul troliului, se arătă, în gura puțului, Paul, ieșind din cazan ca și cum ar fi fost plămădit chiar în clipa aceea din noroi. Călcă pe pămînt sprijinit de Moș Cotea și de fratele său Corneliu.

Iar Paul, făcînd o clipă pe misteriosul, îi spuse clipind vesel:

— Răcoare, nu glumă!

Corneliu îl ajută să se spele bine în jgheabul de alături și să-și pună cămașa și pulovărul.

— Ei, acum să vă spun! îi strînse el ca în jurul unui foc de tabără. Știți cum a țîșnit?

— Îmi dau seama, zise Moș Cotea, dar băieții nu înțeleseră nimic. Ce anume țîșnise? Corneliu se gîndi la vreun batracian scîrbos, din cei care stau pe pietrele din miezul pămîntului, Marian — la noroiul acela care-l umpluse pe Paul din cap pînă-n picioare, iar Lisă avu senzația că Paul, fratele colegului său de clasă, elev la liceu și utecist, povestea ceva dintr-o legendă cînd prin fîntîni se ascundeau haiducii.

— Hai, Moș Cotea, spune-ne odată, zise Dorin, iar bătrînul chicoti:

— Eu? Păi ce, eu am fost acolo?

— Da' ai spus că știi!

— Știu, da' n-am fost eu acolo. Acum acolo a fost Paul, el trebuie să vă spună.

— Hai, Paul, spune, îl rugă Corneliu. Ce s-a întîmplat?

Așteptau agitați. Nimeni nu-și mai putea stăpîni nerăbdarea:

— Apa! spuse Paul. Izvorul!

Paul povesti:

— Eu eram acolo, sub cazan. Cazanul urca, dar eu rămăsesem încă acolo. Știam că va țîșni: pietrele, bîrnele erau îngropate în mîl. Într-un timp, m-am gîndit și eu că izvorul ar fi putut fugi în altă parte. Dar nu! Împungea cu coarnele, ca un cerb în pietrișul înnoroiat. Îi auzeam foșnetul. Poate că plecase, dar s-a întors. Îl auzeam cum vine.

Scoaseră pe rînd cîte o găleată, apoi încă una și încă una și spălară jgheaburile și ierburile din jur. Moș Cotea bău, cu o oală, din apa limpede:

— Bravo, băieți! murmură el mulțumit.

Și trestiile începură să se scuture și să arate iarăși ca niște săbii bine lustruite și rîul însuși păru că se limpezește și se purifică, iar bulboanele se făcură iarăși ochiuri scînteietoare și oglinzi pentru chipul soarelui trecut în cealaltă parte a cerului, limpezit și el parcă de același izvor.

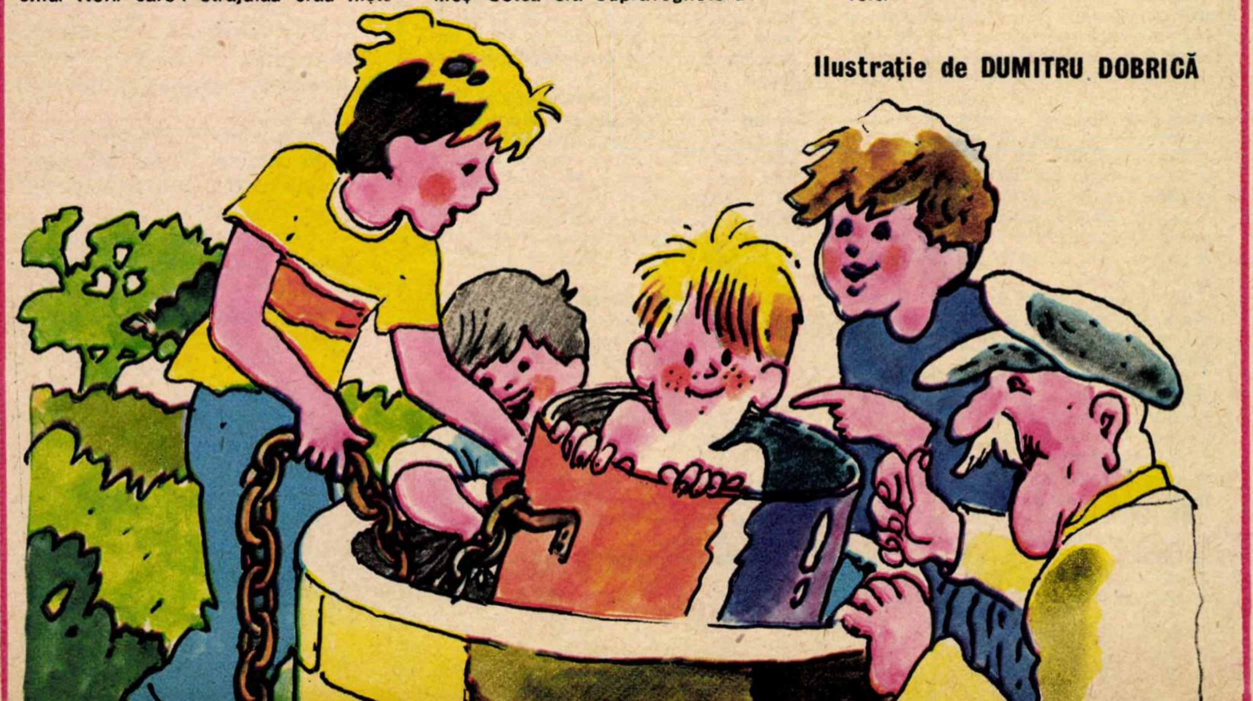

Ilustrație de DUMITRU DOBRICĂ

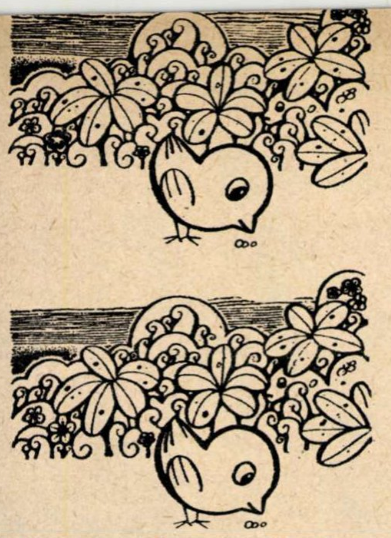

În desenele de mai sus, foarte asemănătoare, cinci detalii diferă. Care sînt?

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

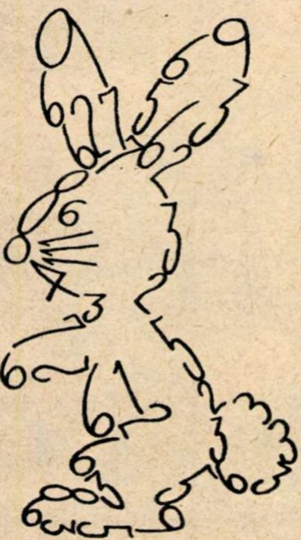

Din cîte cifre este alcătuită imaginea alăturată?

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

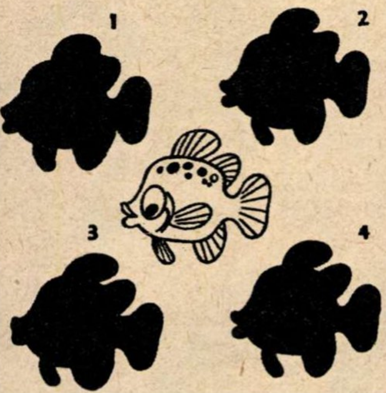

Care din cele patru «umbre» este a peștișorului din centrul desenului?

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

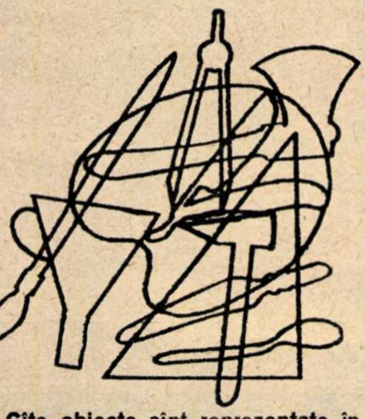

Cîte obiecte sînt reprezentate în acest desen?

un milion de prieteni

● N-ARE CE CĂUTA ÎN CLASĂ?! Ovidiu Cuciuc (cl. a opta) din Tg. Jiu, bd. 1 Mai nr. 118, este atît de revoltat de modul defectuos în care învață și se poartă unul din colegii săi încît exclamă că respectivul **«nici n-ar merita să fie printre noi»**. Serios? Dar cine sînteți dumneavoastră, niște «aleși», niște privilegiați? Sînteți niște elevi ca atîția alții, care trebuie să muncească serios și mai ales **să gîndească serios!** De acord că purtarea cuiva te poate scoate din sărite, dar băiatul acela, cu toate cusururile lui, **se află exact unde-i este locul:** printre voi, în clasa voastră. **Aici trebuie să se formeze!** Dacă ar fi să socotim ce v-au lăsat mai prețios cei opt ani de școală de pînă acum, atunci e vorba tocmai de răspunderea, omenia și spiritul de muncă pe care dacă el nu le are în suficientă măsură, trebuie să le aveți voi și, cu ajutorul lor, să acționați colegial. E greu? Sigur că e greu, dar nimic de seamă nu se poate înfăptui fără efort. **● SUB O SEMNĂTURĂ CAM NECLARĂ,** «detașamentul clasei a șasea C, str. Filimon Sîrbu nr. 42, Constanța», ni se relatează că un coleg, C.H. **«în loc să stea în casă să învețe, joacă jocuri de noroc și dacă-l întrebăm de ce face asta zice că așa vreau eu. Încercăm să-l ajutăm, dar nu se lasă».** Ascultă, tinere H.C., dacă nu te lași, eu îți public numele întreg în revistă și n-o să-ți pară bine. Jocurile de noroc (atenție: sînt interzise prin lege!) constituie un obicei dezastruos, le practică numai oamenii fără caracter, lipsiți de cultură și care n-au nici un țel în viață. Vrei tu să se spună despre tine că ești lipsit de caracter, de un scop nobil în viață, de cultură și așa mai departe? Nu cred. Te rugăm să-ți concentrezi atenția, energia și inteligența asupra învățăturii: **● ELECTRONISTUL FĂRĂ ASTÎMPĂR.** Dorel Dinu din București, cl. a cincea A, Șc. gen. 99, simte chemarea tehnicii: **«Care sînt cei mai buni pionieri electroniști din București? Vă cer aceasta pentru că am stricat de două ori pînă acum radiocasetofonul și sînt pe cale de a explora și televizorul. Pînă acum am construit o instalație cu triluri de păsări, dar nu singur, bineînțeles, ci m-a ajutat și tata».** 1. Bravo pentru instalația cu triluri de păsări. 2. Despre chinurile prin care a trecut bietul radiocasetofon nu știu ce să spun, poate că totuși din aventura asta te-ai ales cu ceva. 3. **De televizor să nu te atingi în nici un fel!** El lucrează la un voltaj foarte ridicat; că strici aparatul n-ar fi nimic pe lîngă ce poți să pățești tu! Îl rog pe tatăl tău să-ți dea alte detalii. 4. În București sînt mulți pionieri electroniști foarte buni. Mi-e greu să aleg, totuși ți-i recomand pe **pionierii care se ocupă de radio și televiziune la Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei** (premiul întîi și medalia de aur la concursul de creație științifică și tehnică al pionierilor și școlarilor, ediția 1978) și pe **pionierii electroniști ai Casei pionierilor și șoimilor patriei din sectorul 3** (premiul doi și medalia de argint la aceeași ediție a concursului).

Dragii mei, pe joia viitoare.

Ovidiu ZOTTA

Ca de obicei, scrisorile adresate acestei rubrici, vor purta mențiunea **«Un milion de prieteni»**.

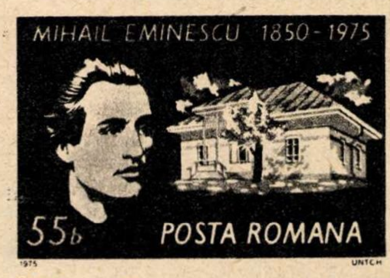

Filatelie:
MIHAIL EMINESCU

Poșta Română a dedicat numeroase emisiuni celui mai mare poet român, Mihail Eminescu.

La 22 mai 1939, în legătură cu comemorarea morții poetului, sînt emise două valori, de 5 și de 7 lei, reproducînd portretul autorului «Luceafărului» și inscripția «1850 Eminescu 1889». Macheta grafică este semnată de Ioana Bassarab.

La 21 decembrie 1949, pentru centenarul nașterii poetului, Poșta Română emite cinci valori sub titlul «100 ani de la nașterea lui M. Eminescu 1950», fiecare a 11 lei, reprezentînd portretul scriitorului și scene din «Împărat și proletar», «Înger și demon», «Scrisoarea III» și «Viața». Toate valorile poartă mențiunea «Mihail Eminescu 1850—1950». Mărcile au fost supratipărite, în 1952 cu noua valoare de 10 bani, fiind cunoscute în filatelie cu seria «M. Eminescu, supratipar».

În 1958, noua serie emisă de Poșta Română sub denumirea «Scriitori români» cuprinde o valoare de 55 bani dedicată lui Mihail Eminescu, înfățișînd chipul său cu mențiunea: 1850—1889.

În 1964, o serie de șase timbre românești, sub denumirea de «Aniversări culturale», machetată de Al. Ionescu-Iași și I. Mihăescu, prezintă în prima valoare din serie, marcată cu 5 bani, portretul poetului. În fundal apare teiul din parcul ieșean Copou. Inscripția sună astfel: «1850 — 1889 Mihail Eminescu, la 75 ani de la moarte».

În 1969, în cadrul celei de-a 80-a comemorări a morții lui Mihail Eminescu, filiala A.F.R. Botoșani, a realizat două plicuri speciale comemorative. Plicurile au fost ilustrate cu portretul marelui poet și francate cu marca «Eminescu» emisă în 1964. Primul plic a fost obliterat cu o ștampilă ocazională, avînd în centru chipul lui Eminescu și reproducerea semnăturii sale. Alături este aplicată ștampila din Botoșani, cu data de 16.6.1969. Cel de-al doilea plic poartă ștampila poștală a Oficiului din Ipotești, ștampilă folosită prima dată cu această ocazie, deoarece pînă atunci se utilizase ștampila fostului oficiu poștal Cucorani. De asemenea, au fost realizate două ilustrate (portretul poetului și casa muzeu de la Ipotești), obliterate cu ștampila specială.

La 15 mai 1975, în legătură cu sărbătorirea a 125 de ani de la nașterea poetului, s-a tipărit o emisiune formată dintr-o singură valoare. Ea reproduce portretul lui Mihail Eminescu și casa din Ipotești în care s-a născut **(în imagine).**

I. PENESCU

DIN ISTORIA CIVILIZAȚIEI
Primele automobile de serie

În America automobilul și-a făcut apariția mai tîrziu decît în Europa. Primul automobil, brevetat și construit în S.U.A. în 1895, poartă semnătura lui Charles Duryea. Motorul său funcționa cu petrol și dezvolta o putere de 4 CP. Automobilul lui Duryea a concurat (și a cîștigat) în cursa Chicago-Vankegon, organizată de ziarul «Times Herald», parcurgînd 86 km în 10 ore și 20 de minute.

În primul deceniu al secolului nostru, americanii reușesc să recupereze rămînerea în urmă față de Europa. În 1904 mecanicul Henri Ford realizează un automobil echipat cu un motor de 80 CP pe care l-a denumit «999». Peste patru ani, tot el realizează celebrul Ford tip T, care avea să fie fabricat în milioane de exemplare. Era un automobil de construcție foarte simplă, cu o greutate de numai 600 kg. Organele sale cele mai solicitate erau fabricate din oțeluri aliate. A fost socotit cel mai ieftin automobil care s-a vîndut vreodată pe piață. Cu acest tip de automobil, Ford pune bazele realizării automobilelor de serie. În 1900, 12 uzine construiesc 4 192 de vehicule. În 1910 numărul uzinelor crește la 69, iar producția se ridică la peste 180 000 de mașini.

Cu excepția anilor de recesiune, depresiune și război, producția americană de automobile a avut o curbă ascendentă, atingînd în 1916 cifra de un milion de automobile. Piața americană era dominată de firmele «General Motors», «Ford», și «Chrysler», grupări puternice, reunind toate uzinele constructoare de mașini. Astăzi, cel mai important centru al industriei americane de automobile este orașul Detroit.

EMIL MUNTEANU RETEVOESCU

DAN VASILE

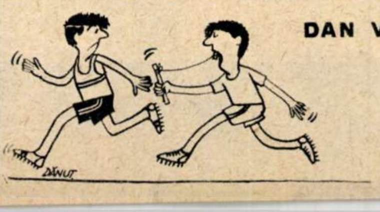

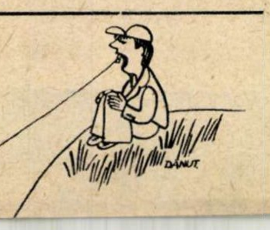

●●●●●●●●●●●●●●●●

NIC NICOLAESCU

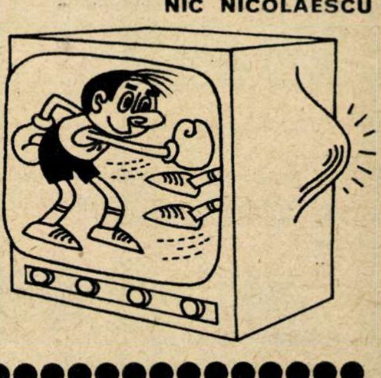

●●●●●●●●●●●●●●●●

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
NIC NICOLAESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 pagini, 1 LEU
index 41033

BUREBISTA

15

9

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE: Regele Burebista pornește o expediție împotriva cetăților grecești de la Marea Neagră, care se aliaseră cu romanii, primejduind astfel pămînturile dace. După lupte grele, Olbia și Tyrasul sînt cucerite.

Scenariu:
VASILE MĂNUCEANU
Desene: SANDU și
THEODORA FLOREA

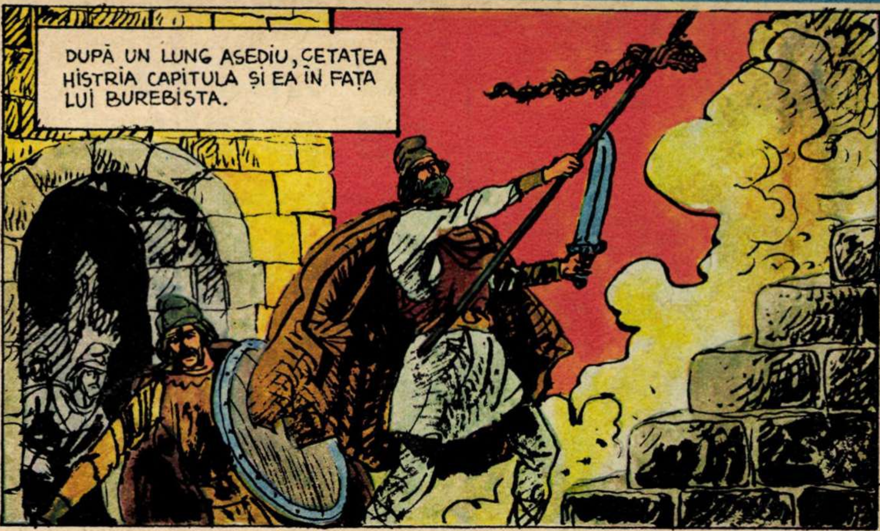
DUPĂ UN LUNG ASEDIU, CETATEA HISTRIA CAPITULĂ ȘI EA ÎN FAȚA LUI BUREBISTA.

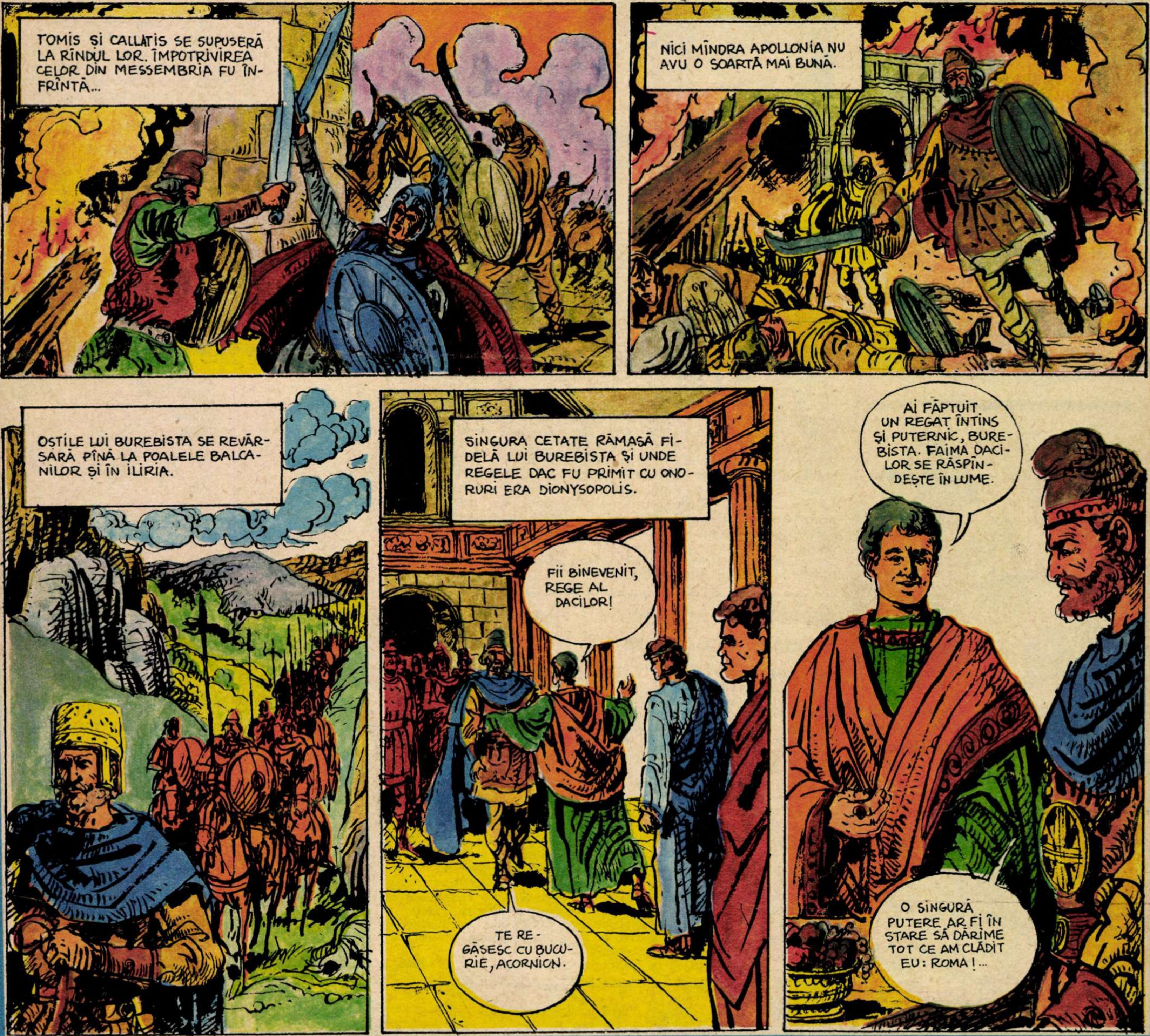
TOMIS ȘI CALLATIS SE SUPUSERĂ LA RÎNDUL LOR. ÎMPOTRIVIREA CELOR DIN MESSEMBRIA FU ÎNFRÎNTĂ...
NICI MÎNDRA APOLLONIA NU AVU O SOARTĂ MAI BUNĂ.
OSTILE LUI BUREBISTA SE REVĂRSARĂ PÎNĂ LA POALELE BALCANILOR ȘI ÎN ILIRIA.
SINGURA CETATE RĂMASĂ FIDELĂ LUI BUREBISTA ȘI UNDE REGELE DAC FU PRIMIT CU ONORURI ERA DIONYSOPOLIS.
FII BINEVENIT, REGE AL DACILOR!
TE REGĂSESC CU BUCURIE, ACORNION.
AI FĂPTUIT UN REGAT ÎNTINS ȘI PUTERNIC, BUREBISTA. FAIMA DACILOR SE RĂSPÎNDEȘTE ÎN LUME.
O SINGURĂ PUTERE AR FI ÎN STARE SĂ DĂRÎME TOT CE AM CLĂDIT EU: ROMA!...

(VA URMA)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

23

Joi,
7 iunie
1979,
anul XIII
(nr. 610)

Cutezătorii

EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Foto: GRIGORE PREPELITĂ

COPIII ȚĂRII, LA SĂRBĂTOAREA LUI 1 IUNIE

1 Iunie — Ziua Internațională a Copilului — a fost sărbătorită de purtătorii cravatei roșii cu tricolor printr-un buchet de acțiuni pionierești, bogat și strălucitor. A fost ziua sărbătorească a unui an deosebit: Anul Internațional al Copilului. Bogăția dintotdeauna a acțiunilor pionierești a oglindit în aceste zile și mai multe bucurii și emoții. Să încercăm a derula filmul numeroaselor și însoritelor imagini ale copilăriei... în zi de 1 Iunie.

COPILĂRIE FERICITĂ

● La sediul Muzeului colecțiilor de artă din Capitală s-a deschis expoziția intitulată «Salvați pacea copiilor lumii», cuprinzînd lucrări de pictură, grafică, jucării și proiecte de jucării, realizate de pionierii de la Școala generală nr. 162.

● Pe aleile celei mai atractive grădini a Bucureștiului, Cișmigiul, pionierii din sectorul 6 au făcut să se ivească pe asfalt parcuri de distracții, cartiere noi de locuințe, tabere pionierești... A fost un concurs de desene pe asfalt, finalizat cu frumoase premii în cărți, jocuri, truse de traforaj și... caramele!

JOC LA SOARE:

Un spectacol artistic de mare amploare în care pionierii și șoimii patriei ieșeni s-au întrecut în măiestrie artistică, exprimîndu-și prin graiul însuflețitor al poeziei, al cîntecului pionieresc, în pașii voioși ai dansului popular, bucuria unei copilării fericite. Spectacolul a fost intitulat grăitor: «Joc la soare».

COPIII — VIITORUL DE AUR AL ȚĂRII

Bogate manifestări pionierești dedicate zilei de 1 Iunie au avut și pionierii din județul Cluj. Semnalăm vernisajul expoziției de desene intitulat «Copiii — viitorul de aur al țării» (Școala generală nr. 1 din Turda), expoziția de creație tehnică «Atelier 2000» din Cluj-Napoca, Carnavalul pionierilor ș.a.

În județul Dîmbovița, pionierii din toate localitățile și-au sărbătorit această zi cu spectacole omagiale «Sîntem prieteni cu toți copiii lumii», concursuri de desene pe asfalt și întreceri sportive, cuprinzînd întreaga gamă: de la palpitantul joc al balonului rotund, pînă la întrecerile de biciclete, triciclete și trotinete.

*

Ziua Internațională a Copilului a fost sărbătorită și de prietenii copiilor, oamenii muncii, frații mai mari și părinții care au organizat numeroase acțiuni dedicate Copilului patriei noastre.

Expoziția cărții pentru copii (1-10 iunie a.c.), organizată de Consiliul Culturii și Educației Socialiste s-a deschis în Rotonda Sălii mici a Palatului din Capitală. Sînt expuse 800 de volume publicate de editurile românești, în ultimii cinci ani, cărți pentru preșcolari și elevi, manuale școlare, literatură de informare. Vizitatorii au avut prilejul să întîlnească aici colecții familiare copiilor-cititori, cum sînt «Traista cu povești», «Biblioteca școlarului», «Povești nemuritoare», «ABC» ș.a.

Poveste cu copii, despre copii, pentru copii este genericul unui program cinematografic special, dedicat zilei de 1 Iunie, organizat de Întreprinderea cinematografică din București și Arhiva națională de filme.

TEATRUL COPIILOR

Teatrul «Ion Creangă», «Țăndărică» și Corul de copii al Radioteleviziunii au susținut o microstagiune omagială dedicată copiilor țării, prefațată de un concert al fanfarelor pionierești.

FOTOCRONICĂ PIONIEREASCĂ

1. Sărbătoare în detașament: colega noastră, Viorica, împlinește 11 ani. «La mulți ani», Viorica, **Foto: Casa pionierilor și șoimilor patriei Slobozia, județul Ialomița.**

2. Colegii noștri de la cineclub, împreună cu una dintre «vedetele» noului serial pe care-l realizează în prezent: **Foto: Eleodor Văduva, clasa a IV-a, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Tg. Jiu.**

3. Muncim cu drag la amenajarea unei noi baze sportive. **Foto: Casa pionierilor și șoimilor patriei** Novaci, județul Gorj.

4. «Și noi știm să îngrijim florile». **Foto: Ștefan Dimitriu, clasa a VIII-a, Casa pionierilor și șoimilor patriei Vălenii de Munte, județul Prahova.**

1

2

3

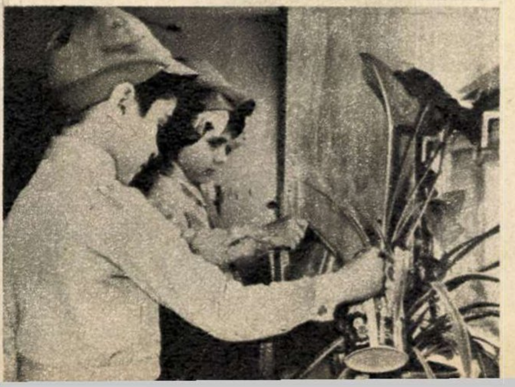
4

SEMNAL:

În curînd va fi declanșată acțiunea „TOT ÎNAINTE!“

După cum ați fost deja informați, în curînd va începe și se va desfășura acțiunea de educație patriotică, revoluționară «TOT ÎNAINTE!». Închinată aniversării a 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent condus de Burebista și dedicată celui de al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român și celei de a XXXV-a aniversări a eliberării patriei de sub dominația fascistă, în același timp respectiva acțiune precede «Ziua pionierilor», sărbătorirea a 30 de ani de la înființarea primelor detașamente de pionieri din țara noastră și marcării la nivel național din Anul Internațional al Copilului.

În scopul desfășurării acesteia în cît mai bune condiții, facem cîteva precizări, pe care considerăm că e necesar să le cunoască din vreme toți pionierii și șoimii patriei.

● *Acțiunea se va desfășura timp de trei zile consecutiv, în perioada 12—19 iunie, și se va declanșa simultan în toate unitățile de pionieri din țară, la un semnal transmis prin intermediul Radioteleviziunii Române. Semnalul va consta din interpretarea succesivă, timp de patru zile înaintea declanșării acțiunii, a strofelor cîntecului «Tot înainte!», republicat în revista «Cutezătorii», nr. 18 din 3 mai a.c. În preajma declanșării acțiunii, semnalul va fi transmis la Televiziune pe spațiul emisiunii «1001 seri» și în dimineața zilei următoare la Radio, pe programul I, la orele 7,20.*

● *La receptarea semnalului de declanșare a acțiunii, toți pionierii se vor prezenta la școală sau în alt loc stabilit de comandament pînă la orele 9,00!*

● *Acțiunea «Tot înainte!» va începe și se va încheia cu ceremonialul pionieresc (deci în prima și, respectiv, în cea de-a treia zi).*

● *Programul zilnic nu va depăși 5—6 ore.*

● *Pentru buna organizare și desfășurare a numeroaselor și diverselor activități prevăzute de această acțiune, a fost elaborat un program-cadru, cu minimum de activități obligatorii, pe zile, pentru fiecare unitate de pionieri. Iată în ce constă acesta:*

Ziua A: *ceremonial pionieresc; vizită la o întreprindere industrială sau agricolă și întîlnire cu fruntași în producție; acțiune de muncă patriotică, de înfrumusețare a localității sau în agricultură; activități sportive; carnaval.*

Ziua B: *adunări de detașament pentru înmînarea distincțiilor pionierești; serbare cîmpenească și activități sportive; foc de tabără.*

Ziua C: *inaugurarea expoziției cu realizări ale pionierilor din școală (comună, oraș); marșul pionieresc «Trec detașamentele»; acțiunea demonstrativă de pregătire pentru apărarea patriei; spectacol-evocare sau de cinstire a faptelor de muncă, de eroism; ceremonial pionieresc.*

Așadar, dragi pionieri și șoimi ai patriei, începînd cu zilele de 6—8 iunie, treceți pe recepție! Fiți atenți la semnalele care vor fi lansate prin intermediul Radioteleviziunii Române, în așa fel încît la momentul potrivit să puteți participa cu toții la această mare și interesantă acțiune de educație patriotică, revoluționară.

Vă dorim tuturor deplin succes!

FORUM'79

După un rodnic final de an şcolar, bucuriile marii vacanţe consemnează, ca de obicei în punctul lor de debut, momentul rodnic al Forumurilor pionierești. Pentru a ne pregăti tot mai bine în vederea acestui eveniment este necesar să cunoaştem mai îndeaproape personalitatea specifică a acestei noi ediţii a Forumurilor pionierești.

DEVIZA ediţiei Forum '79 va fi:

„DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA REVOLUȚIONARĂ"

«De la comunişti învăţăm cutezanța revoluționară» — cuvinte binecunoscute nouă, tuturor, sinteză de gîndire și simţire pionierească ce exprimă în cel mai înalt grad apartenența noastră ca revoluţionari, nesecata sursă a legămîntului «Tot înainte»: **exemplul comuniştilor.**

ÎN ACEST AN — Forumurile pionierești beneficiază de plasarea într-un context politic de cea mai înaltă angajare. Ele își dedică lucrările, izbînzile, marilor evenimente politice ale anului 1979: Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român și a XXXV-a aniversare a eliberării patriei de sub dominația fascistă; de asemenea, în cadrul lor, vor fi marcate în mod corespunzător, cea de-a XXX-a aniversare a Organizației Pionierilor și Anul Internaţional al Copilului.

Temeinice motive de mîndrie pionierească, în măsură să determine o efervescentă angajare spre ridicarea dezbaterilor, a viitoarelor activități din cadrul forumurilor, la cea mai înaltă cotă. Ele vor trebui să realizeze un larg schimb de experiență privind aplicarea în viață a indicațiilor date de tovarășul **NICOLAE CEAUŞESCU** la ședința festivă de deschidere a Forumului tineretului, a sarcinilor ce revin Organizației Pionierilor din hotărîrile Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale ale Partidului Comunist Român, din planul de măsuri aprobat de conducerea partidului cu privire la intensificarea activității de educare comunistă, prin muncă şi pentru muncă, a pionierilor şi şcolarilor, precum și din hotărîrea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. referitoare la acțiunile organizate în România în cadrul Anului Internațional al Copilului.

Programele forumurilor vor cuprinde întîlniri cu activiști de partid, de stat și ai U.T.C., cu Eroi ai Muncii Socialiste, cu muncitori fruntaşi, oameni de ştiinţă şi cultură; acţiuni de muncă patriotică, activități cultural-artistice și sportive etc.

O zi va fi dedicată activităţilor comune cu Uniunea Tineretului Comunist; în centrul preocupărilor acestei zile va sta **dezbaterea pe tema conclucrării dintre cele două organizații.**

Dezbaterile și schimburile de experiență realizate pe detaşamente, pe parcursul desfăşurării forumurilor, vor avea anul acesta următoarele teme:

1) **Activitatea desfăşurată de Consiliile şi comandamentele pionierești pentru educarea prin muncă şi pentru muncă a pionierilor şi şcolarilor, dezvoltarea răspunderii față de învățătură: principala îndatorire patriotică,**

2) **Preocuparea consiliilor şi comandamentelor pionierești pentru dezvoltarea la copii a dragostei față de patrie, partid și popor, educarea acestora în spirit patriotic, revoluționar, socialist.**

3) **Forme şi modalități de organizare a timpului liber promovate în organizație.**

4) **Participarea pionierilor la conceperea, organizarea, desfăşurarea şi conducerea întregii activități pionierești.**

Forumurile judeţene vor alege pionierii membri ai consiliilor judeţene, iar din rîndul acestora pionierii locţiitori ai președinților C.J.O.P.; de asemenea, vor alege delegații la Forumul Național, din rîndul cărora se vor desemna pionierii candidați urmînd a fi aleşi membri ai C.N.O.P., și respectiv, locţiitori ai președintelui C.N.O.P.

Este necesar ca în cadrul adunărilor de detașament ce se desfăşoară în aceste zile de iunie în întreaga țară, discuţiile voastre, analizele voastre și în final propunerile și soluțiile voastre, să se orienteze cu precizie spre cele 4 teme propuse.

În cadrul primei teme, aveți prilejul de-a sintetiza experiența voastră pozitivă în ceea ce priveşte îndeosebi reuşitele la învățătură și în întrecerea la muncă patriotică.

Dacă în aceste două privințe ați întîmpinat și dificultăţi, tot acum este cazul să le puneți în lumină și să propuneți soluții. Unde nu găsiți, încredințați problema delegatului vostru la Forum: poate colegii voştri de undeva, din țară, au găsit-o!

În cadrul celei de-a doua teme, veți putea realiza o convingătoare trecere în revistă a acțiunilor voastre desfăşurate sub deviza: «Pionierul își iubeşte patria». Nu veți uita, desigur, să subliniați că pentru reuşita acestor acțiuni este nevoie nu numai de deplina voastră angajare patriotică, ci și de-o organizare bine gîndită, plină în conținut.

În cadrul temei numărul trei (timpul liber), fantezia voastră nesecată are încă o dată șansa de a-și demonstra eficiența. Mai există pionieri și școlari care pierd vremea — cu deosebire în vacanță. Să-i convingem că timpul e prețios, că organizația noastră are menirea de-a pune-n evidență acest inestimabil tezaur.

Așa cum ne-a obişnuit practica vieții pionierești, vom dezbate încă odată în cadrul temei numărul patru aspecte ale democrației, ale autoconducerii pionierești. Forumul însuși este o mare școală a democrației pionierești — să-l pregătim cum se cuvine, analizînd în adunările noastre formele prin care se afirmă conducerea de sine a pionierilor; înlăturînd tot ceea ce impiedică mersul înainte al acestei idei-nucleu: temelie a caracterului revoluționar al organizației noastre.

Prin dezbateri deschise, curajoase, pline de răspundere și de grijă pentru cauza tuturor, faceți din înseși adunările voastre de detașament exemple de manifestare a spiritului democratic!

Nu uitați ecuația fundamentală care leagă aceste adunări de apropiatele trepte ale forumurilor: **Dezbateri temeinice — propuneri și soluții rodnice!**

Pregătit minuțios, prin activitatea diversă, neobosită. a unui întreg an de muncă, succesul Forumurilor pionieresti — spre a fi sigur și pe deplin — are nevoie în egală măsură de contribuția acestor zile premergătoare.

Zile cînd, în cadrul adunării detașamentului său, fiecare pionier și școlar **activ** se poate socoti cu îndreptățire un **participant real la dezbaterile din Forum!**

ILIE TRAIAN

FORUMURILE JUDEȚENE (AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI) *se vor desfășura în perioada* **21 iunie—8 iulie 1979,** *în condiții de tabără de instruire cu o durată de 10 zile, în localități sau locuri de pe teritoriul județului respectiv.*

FORUMUL NAȚIONAL — *va fi organizat în orașul* **Mangalia,** *județul Constanța, în localul Liceului industrial de Construcții navale, în perioada* **18—27 iulie,** *în condiții de tabără de instruire.*

«Învățăm la școala muncii și a cutezanței, alături de Nadia Comăneci și Emilia Eberle». În imagine — cea mai tînără echipă de performanță a școlii de gimnastică din Deva alături de profesorii antrenori Vasilica Grecu și Ion Cărpinișan.

Cutezătorii
EDIȚIE SPECIALĂ

HUNEDOARA

O ÎNTÎLNIRE CU CEI MAI TINERI REPORTERI HUNEDORENI

Înarmați cu carnetele de reporter, pregătiți să ne furnizeze cele mai noi vești despre activitățile pionierești din municipiul în care locuiesc, așa i-am intilnit pe cei mai tineri reporteri și fotoreporteri hunedoreni. Cum era și firesc, pe masa de lucru se mai aflau, frumos orînduite, «colecțiile» — adică articolele, reportajele, interviurile, foiletoanele și, desigur, fotografiile publicate, ilustrînd munca celor 15 pionieri reporteri. Munca lor, dar și a altor generații de pionieri care au activat în acest domeniu la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Hunedoara de-a lungul a peste zece ani.

«Multe dintre articolele pe care le-am scris — ne spune Elisabeta Sîrbu — au fost publicate atît în ziarul nostru local, cît și în revista «Cutezătorii». Ne-am bucurat cu toții de fiecare dată, pentru că aceasta înseamnă că reușim să surprindem fapte semnificative din activitatea noastră de pionieri sau din viața fraților și părinților noștri».

— În fiecare săptămînă, continuă Ioana Oproiu, avem întîlnire de lucru în cadrul căreia discutăm, împreună cu tovarășul profesor Constantinescu, asupra modalităților de culegre a datelor, a informațiilor și de redactare. Trebuie să vă spunem, de asemenea, că toți pionierii reporteri colaboreaza cu consecvență și la «Semaforul» școlii.

Prezenți în mijlocul colegilor de școală, curioși să afle ce este nou în viața orașului, statornici colaboratori la ziarul local și la revista «Cutezătorii», aceștia sînt pasionații pionieri-reporteri din Hunedoara.

COMBINATUL ÎȘI PREGĂTEȘTE SCHIMBUL DE MÎINE

Viorel Vaida (clasa a VIII-a) învață la Școala generală nr. 11 și este unul dintre cei 72 de pionieri membri ai Cercului uzinal care își desfășoară activitatea pe lîngă Combinatul siderurgic din Hunedoara. Simplu și firesc, ne spunea că dorește să urmeze cursurile Liceului industrial de siderurgie și s-a înscris la acest cerc pentru a se familiariza cu viitoarea sa meserie. Fiecare grupă de pionieri învață pe lîngă un utecist. El a fost repartizat tovarășului Puținelu Alexandru, formator la atelierul de fontă. A învățat foarte multe lucruri de cînd merge la Combinat și mai ales a învățat ce este disciplina muncitorească.

L-am întrebat la ce lucrează efectiv el și colegii lui. «Lucrăm la miezuri, lagăre și alte piese necesare agregatelor din combinat. Piesele pe care le executăm sînt folosite efectiv. În trimestrul al II-lea, noi, pionierii, am realizat piese în valoare de 5 000 de lei». Grupa de pioniere a Cercului uzinal lucrează în secția de modelărie a Combinatului, alături de maistrul comunist Nicolae Sîrbu. Aici învață, totodată cum se realizează modelele necesare secției turnătorie.

O INIȚIATIVĂ STRĂBATE JUDEȚUL

Ținut în care istoria, cultura și civilizația au rădăcini adînci în trecut, județul Hunedoara se mîndrește cu numeroase muzee, case memoriale, monumente închinate eroilor acestor meleaguri, cetăți medievale și dacice. Din dragoste și respect pentru această bogată moștenire, pionierii hunedoreni au luat o frumoasă inițiativă. Ea se intitulează «Prietenii monumentelor istorice» și are în vedere îngrijirea și întreținerea acestora. Astfel, bătrîna cetate a Devei se află în grija pionierilor de la Liceul «Decebal» precum și a celor de la Liceul nr. 3 din oraș. Pionierii Școlii generale nr. 10 din Orăștie sînt, în zilele de vizită, ghizi foarte competenți la Casa memorială «Aurel Vlaicu». Ei veghează totodată la păstrarea și ocrotirea obiectelor care au aparținut marelui deschizător de drumuri al aviației românești și mondiale.

IOANA OPROIU
Liceul industrial nr. 2, Hunedoara

CEL MAI TÎNĂR PICTOR AL DEVEI

Un eveniment artistic pionieresc l-a înscris luna mai prin expoziția de excepție a celui mai tînăr pictor din Deva — Mihai Iacob (Școala generală nr. 4), în vîrstă de... zece ani! Evident, este prima sa expoziție personală însă, încă de la acest debut, ni se relevă un impresionant talent. Un grup de 28 lucrări de grafică și pictură, cumulînd peste... 400 de personaje, se înscriu într-o tematică istorică înfățișînd războaiele daco-romane. Amintind cîteva titluri — «Burebista», «Se pregătește bătălia de la Tapae», «Înainte de atac», «În iureșul luptei», «Ambuscada», «Încleștare», «Atac asupra Sarmizegetusei» — ne reprezentăm dintr-o dată o succesiune de scene care constituie o adevărată frescă istorică, cu sute de personaje de o mare expresivitate — evoluînd ca într-un fel de columnă eroică. O expoziție personală la vîrsta de zece ani presupune, firește un drum artistic început de mai multă vreme. Cîți ani credeți că avea Mihai cînd a venit pentru întîia oară la cercul de pictură condus de profesorul Ion Șeu? Șase ani! «Un ghemotoc de copil, spune profesorul Ion Șeu, a apărut la cercul nostru aducînd cu el o mare încărcătură de pasiune, de putere de concentrare... L-am lăsat să se joace cu ideea, să zburde în culoare, dar i-am controlat echilibrul compozițional.»

Iată și un fapt care poate părea... romantic: fiecare caiet de clasă al fiecărui coleg poartă un desen realizat de Mihăiță. Romantic sau sentimental, acest fapt dezvăluie însă o mare frumusețe sufletească, simțămintele pe care le nutrește față de prietenii și colegii săi care îl iubesc la rîndul lor și sînt mîndri pentru izbînzile sale. Iar noi îi urăm acum, la debut, să-l întîlnim în viitor pe podiumul marilor confruntări ale artei.

TELEX HUNEDOREAN

Sub genericul «Fiecare pionier — o faptă de muncă pentru înflorirea patriei» în județul Hunedoara, ca pretutindeni în țară, s-au desfășurat ample acțiuni de gospodărire și înfrumusețare a școlilor, a localităților. Credem că următoarea consemnare cifrică este concludentă pentru hărnicia pionierilor hunedoreni: 22 750 pomi fructiferi plantați pe marginea șoselelor și în livezi (s-au evidențiat școlile din comunele Vălișoara, Pui, Certeju de Sus, Bălța, Brănisca, Geoagiu); 35 628 arbori și arbuști ornamentali, 37 500 flori sădite de pionierii din Hunedoara, Petrișani, Deva, Simeria, Hațeg, Brad, Blăjeni și Hărău; 6 ha plantări în silvicultură (pe locul I se situează pionierii din Lunca Cernii); au fost amenajate 15 noi terenuri sportive, 12 piste aplicative și 28 terenuri de joacă; 640 ha pășuni și izlazuri curățite; 9 ha zone verzi amenajate și 340 ha întreținute. Trebuie să menționăm că la obținerea acestor frumoase rezultate a contribuit și o inițiativă pe plan județean — lansată de către unitatea de pionieri din Dobra-privind gospodărirea și înfrumusețarea localităților în care trăiesc, muncesc și învață copiii județului, precum și îndeplinirea în cinstea «Zilei pionierilor» a angajamentului de muncă patriotică în proporție de peste 60% ● În ansamblul preocupărilor pionierilor hunedoreni un loc important îl ocupă activitatea desfășurată în domeniul tehnico-aplicativ și științific. Dintre membrii cercurilor cu aceste profile (cuprinzînd 58 065 pionieri) peste 5 000 s-au înscris cu lucrări la concursurile de creație tehnico-științifică ce se finalizează în fazele municipale și zonale ale sesiunii de comunicări științifice precum și în cadrul expoziției județene «Muncă și creație» — cu secțiunea «Atelier 2000» ● Intensa activitate cultural-artistică își spune cuvîntul prin recentele succese înregistrate în Festivalul Național «Cîntarea României». Printre laureații Festivalului: formația de tulnicărese din Buizeștii de Sus, talentatul povestitor Mircea Oros (Liceul pedagogic Deva), orchestra de muzică ușoară a Școlii generale nr. 3, Lupeni, grupul vocal al Școlii generale nr. 10, Hunedoara, solista de muzică ușoară Gabriela Florescu (Liceul industrial nr. 2, Hunedoara), formația de dansuri populare a Școlii generale nr. 2 din Simeria. ● Pionierii sportivi activează în cele 129 asociații sportive, iar la ediția de vară a «Daciadei» participă 49 700 pionieri.

START 79!

EXPEDIȚIILE «CUTEZĂTORII»

După cum știți, începînd cu cea de-a X-a ediție, jubiliară, concursul republican de turism și cercetare științifică Expedițiile «Cutezătorii» se desfășoară în două etape, cu fază republicană o dată la doi ani. Astfel, în vara anului 1978 s-a desfășurat prima etapă, în vara acestui an urmînd să se desfășoare ce-a de-a doua, după care, conform prevederilor regulamentului în vigoare, se va proceda la finalizarea celei de a X-a ediții.

Acum, cînd au mai rămas puține zile pînă cînd va fi dat startul în cea de-a doua etapă, considerăm necesare cîteva precizări pentru toți cei care se vor afla în vara aceasta în postură de expediționari:

- *Vă reamintim că regulamentul celei de a X-a ediții a Expedițiilor «Cutezătorii» a fost publicat în numerele 20 și 21, din 1978, al revistei noastre. Ca și prima, și cea de-a doua etapă se va desfășura conform prevederilor acestuia, care rămîn în vigoare fără nici o modificare.*
- *Cea de-a doua etapă a celei de a X-a ediții, jubiliare, a Expedițiilor «Cutezătorii» se va desfășura sub semnul celei de-a XXXV-a aniversări a eliberării patriei, al celui de al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român, al celei de a XXX-a aniversări a creării primelor detașamente de pionieri din țara noastră, precum și al împlinirii a 2050 de ani de la formarea statului dac centralizat și independent.*
- *Revista «Cutezătorii» va trimite, în timp util, tuturor echipajelor, prin intermediul consiliilor județene ale Organizației Pionierilor, documentele necesare organizării și desfășurării expediției: «oglinda expediției» și «fișa de bord», a căror completare — vă reamintim — este obligatorie.*
- *În mod excepțional, pentru echipajele care vor desfășura, în cea de-a doua etapă a celei de a X-a ediții, expediții cu caracter istoric, altitudinea medie de 500 m nu mai este obligatorie, acestea putîndu-și desfășura expedițiile în orice zonă a țării.*
- **Insistăm în mod deosebit asupra necesității asigurării fiecărui echipaj cu toate materialele necesare desfășurării în cele mai bune condiții a expediției (corturi, echipament individual, aparate de fotografiat sau de filmat, magnetofoane etc.), precum și asupra temeiniciei și multilateralei pregătiri a tuturor expediționarilor, în așa fel încît fiecare expediție să-și atingă scopul propus fără nici un fel de incidente sau accidente.**

Vă dorim tuturor drum bun și deplin succes!

PIONIERI, LA IZVOARELE ISTORIEI

Cosmești, județul Galați, un meleag ca atîtea altele, unde istoria țării întregi se oglindește în memoria vie a oamenilor și locurilor. Aici, în cursul primului război mondial sute și mii de oameni au ținut piept cotropitorilor.

Cosmești, un loc din țară unde copiii au învățat să-și apropie istoria poporului și sub chipul faptelor bunicilor și străbunicilor lor. Acum, în acest început *de vară*, în *pragul* vacanței, ei s-au aflat încă o dată la izvoarele istoriei.

...Împreună cu colegii și vecinii lor din Buciumeni și Nicorești ei îl ascultă acum pe moș Vasile Ciot, veteran din timpul primului război mondial. Moș Vasile le povestește cum împreună cu camarazii săi a capturat o mitralieră dușmană. Nu, moșul nu se laudă — dar în mod firesc evocă momentele demne de mîndrie, momentele care se oglindesc cel mai convingător în luciul decorațiilor ce-i împodobesc pieptul. Astăzi, copiii au realizat un frumos ceremonial. Moșul o cunoaște bine pe Țarălungă Getuța; iat-o conducînd ceremonialul pionieresc. Ce frumos, ce solemn. Copiii știu ce-nseamnă un sentiment adînc. Dar parada pionierească pînă la monumentul eroilor din comună? Dar cîntecul «Pui de lei» sau «Imnul eroilor».

Toate acestea moșul le-a mai văzut poate sau auzit; ele îi evocă amplu amintirile de soldat, îi încălzesc inima de patriot. Dar iată că acum copiii l-au invitat să participe la o întîlnire. Cu cine? Cu un scriitor, așa au spus. Dar, a înțeles moșul, va fi vorba de-o carte mai deosebită. Așa a fost: scriitorul Ion Aramă a scris o carte «Cîmpia de foc». Acțiunea? Fapte din primul război mondial: locul întîmplărilor? Cîmpia Cosmeștilor. Surpriză tulburătoare pentru veteranul Vasile Ciot — moment de mare emoție pentru toți cei aproape 1 000 de pionieri prezenți în această duminică de Mai la hotarele satului lor, cu sentimentul că trăiesc înțelesurile adînci ce vin spre ei de la oamenii ce au luptat și căzut pe aceste locuri.

Cu sentimentul că deviza acțiunii lor «Sîntem nepoți de daci și de romani» le este atît de aproape.

CUPA «Cutezătorii» LA FOTBAL pentru copiii de la sate

EDIȚIA A IX-A, 1979

Scopul

Competiția este organizată de către C.N.O.P. în colaborare cu revista «Cutezătorii» și cu sprijinul C.N.E.F.S. (respectiv Federația română de fotbal) în perioada vacanței de vară și constituie un mijloc de antrenare a pionierilor și școlarilor de la sate în practicarea fotbalului în mod organizat.

I. **Participarea**

Au drept de participare pionierii și școlarii din mediul rural, născuți în anul 1965 și mai tineri. Echipa se compune din 15 jucători (11 titulari și 4 rezerve) din aceeași localitate, fiind condusă de către un antrenor: ea va avea un căpitan, o denumire și o emblemă.

Înscrierea echipelor în competiție se va face între 10—15 iunie a.c., la redacția revistei «Cutezătorii», pe baza fișei de înscriere care va purta viza comandantului-instructor de unitate și a directorului școlii. Fișa conține fotografia echipei, școala, localitatea, numele echipei, județul, numele componenților, anul nașterii, avizul medical pentru fiecare în parte, precum și numele și profesia antrenorului.

II. **Organizarea și desfășurarea**

Competiția se va desfășura începînd cu prima zi de vacanță și pînă la 15 august a.c. Fiecare echipă va juca în compania oricărei echipe, înscrisă sau nu în concurs, din localitatea proprie sau din alte localități, numărul maxim de meciuri jucate într-o săptămînă fiind de șase. Jocul va fi condus de către un arbitru ales de comun acord de către cele două echipe. Durata meciului va fi de două reprize a cîte 30 de minute, cu o pauză de 10—15 minute între ele. După fiecare meci se va întocmi o foaie de arbitraj pentru fiecare echipă înscrisă în concurs. Este obligatorie vizarea acesteia de către unitatea de pionieri. Foile de arbitraj vor fi trimise la redacție săptămînal.

Echipele vor desfășura și alte activități cu caracter pionieresc. Vor participa la acțiunile politico-educative, de muncă patriotică, vor colecta deșeuri de hîrtie, textile, metale și plante medicinale, vor participa la amenajarea de terenuri de sport, îi vor organiza și îndruma pe pionierii mai mici și pe șoimii patriei pentru a practica diverse discipline sportive.

Evidența meciurilor jucate, precum și a tuturor celorlalte activități desfășurate de către echipă va fi ținută într-un jurnal al echipei, în care vor fi inserate și fotografii care să ilustreze întreaga activitate a respectivei formații.

Între 15 și 25 august a.c., jurnalele vor fi trimise la redacția revistei «Cutezătorii». Pe baza foilor de arbitraj și a jurnalelor de echipă, un juriu republican va face departajarea echipelor după punctaj (4 puncte pentru un meci cîștigat, 3 puncte pentru un meci terminat la egalitate și 2 puncte pentru un meci pierdut), precum și în funcție de celelalte activități desfășurate de echipă.

Etapa finală se va desfășura în perioada 3—9 septembrie 1979, în cadrul unei tabere pionierești la care vor participa echipele clasate pe primele șase locuri.

III. **Distincții și premii**

Echipele care au trimis la redacția revistei «Cutezătorii» foile de arbitraj și jurnalul echipei vor primi diploma de participare.

Echipei clasate pe primul loc în faza finală i se va acorda Cupa revistei «Cutezătorii» la fotbal, iar fiecărui jucător diploma de onoare a competiției. *Componenților echipelor clasate pe locurile doi, trei, patru, cinci și șase li se va acorda diploma de onoare a competiției.*

Vă dorim tuturor succes deplin!

«CUTEZĂTORII»

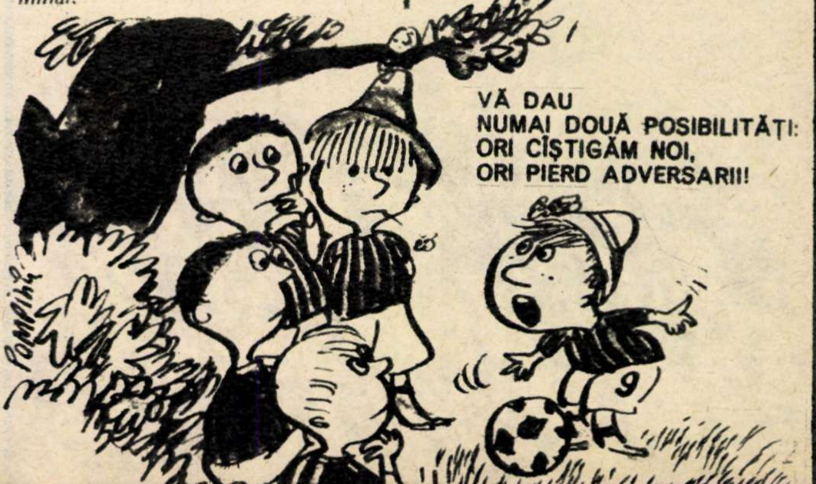

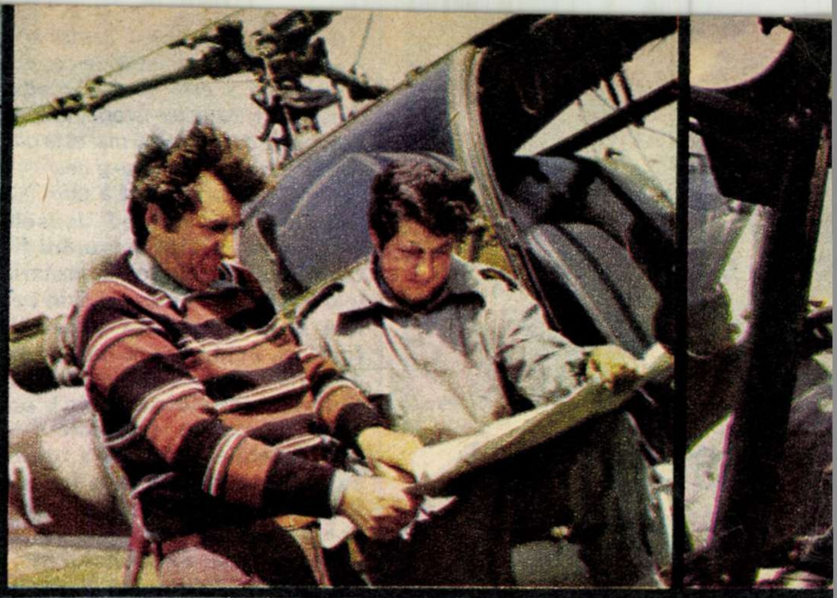

Cu harta în față, pilotul Vasile Aramă, comandantul elicopterului.

În carlingă, cei doi piloți pun la punct ultimele detalii ale unui nou zbor.

AGRICULTORII ÎNARIPAȚI...”

Mi se vorbise despre ei, despre priceperea și hărnicia lor încît atunci cînd am pornit spre aeroport mă așteptam să întîlnesc acolo un fel de «bătrîni lupi ai... cerului» — dacă se poate spune așa. Spre surprinderea mea însă, odată ajuns la baza lor temporară, la aeroportul improvizat în plin cîmp, m-au întîmpinat trei băieți tineri de tot. Trei atleți, frumoși și ciudați totodată în uniformele lor de zbor, liniștiți și bucuroși de oaspeți, doar un pic neîncrezători în faptul că ei, împreună cu «bărzăunele» lor, ar putea deveni eroii unui reportaj.

— Nu prea știu ce-ați putea să scrieți despre noi — îmi spune, cu modestie, Vasile Aramă, comandantul elicopterului. Zburăm peste ogoarele județului Teleorman și stropim culturile cu soluții care combat bolile și dăunătorii plantelor Atît.

— Și totuși... Mi s-a spus, de pildă, că dumneavoastră trei, împreună cu elicopterul pe care zburați, faceți munca a peste 100 de oameni și a circa 20 de tractoare. Și că, în ceea ce privește calitatea și eficiența tratamentelor realizate de dumneavoastră cu elicopterul, acestea sînt net superioare față de cele efectuate cu mijloacele clasice.

Deși recunoaște că se pricepe mai puțin la «mașinile agricole terestre», pilotul Vasile Aramă admite că așa este. Și numaidecît se... lansează în explicații, oferindu-mi cîteva detalii tehnice convingătoare. Aflu astfel că un tractor poate trata cu soluții împotriva bolilor și a dăunătorilor cam 20, cel mult 25 de hectare de culturi pe zi. În plus, tratarea culturilor cu ajutorul tractoarelor și al celorlalte «mașini pe roți» făcîndu-se mult mai încet, lucrările nu pot fi efectuate totdeauna în timp util și cu maximum de eficiență. Folosirea elicopterului înlătură toate aceste inconveniente: se tratează între 400 și 500 de hectare pe zi («Uneori, în perioadele de vîrf, cînd lucrăm și peste opt ore, depășim cu mult această cifră»), culturile nu sînt nici măcar atinse, iar promptitudinea și rapiditatea intervenției sînt atît de mari, încît asigură o eficiență de sută la sută.

— Noi lucrăm după un plan dinainte stabilit de către Inspectoratul agricol județean de protecție a plantelor. Știm, în fiecare zi, ce avem de făcut, în ce zone trebuie să zburăm, ce parcele avem de tratat. De multe ori însă se ivesc și situații neprevăzute. Apare, pe neașteptate, un dăunător într-un loc, într-o cultură. Sau mana, după o ploaie. Pentru a nu permite extinderea dăunătorilor sau a bolilor pe alte suprafețe, e necesară o intervenție rapidă. Atunci se ia legătura cu noi. Ne urcăm în elicopter, pornim motorul și-n cîteva minute sîntem acolo, la fața locului. Aterizăm chiar la capătul parcelei, încărcăm soluția dinainte pregătită și în alte cîteva minute, după două-trei zboruri, treaba e gata, cultura respectivă e salvată, iar noi ne întoarcem la lucrările obișnuite, la cele din plan.

Pare extrem de simplu ceea ce au de făcut cei trei. Dar nu-i deloc așa. Fiecare zbor al lor constituie un eveniment de cea mai mare importanță. Un eveniment extrem de complex, pe care ei trebuie să-l stăpînească și să-l dirijeze în așa fel, încît să se încheie cu cele mai bune rezultate și fără nici un fel de incidente sau accidente. Pentru aceasta, trebuie mai întîi să cunoască și să stăpînească elicopterul. Și-l cunosc, și-l stăpînesc: și cei doi piloți — Vasile Aramă, comandantul, și Ilie Constantin, secundul acestuia —, care-l manevrează în zborul lui peste ogoare, «la firul ierbii»; și mecanicul Gheorghe Moise, care se ocupă și răspunde permanent de buna lui funcționare. Toți trei au urmat școala de aviație, pe care au absolvit-o cu rezultate excelente, și toți trei au în urma lor peste 1 500 ore de zbor. Ore de experiență, de-a lungul cărora au trecut și prin situații deosebite (de multe ori i-a prins ploaia sau furtuna în aer, odată s-a pierdut uleiul de la elicea portantă, motorul fiind în pericol să se gripeze), situații din care însă, temeinic pregătiți, calmi și curajoși, au ieșit totdeauna cu bine. Pe urmă, mai mult chiar decît se cere în alte ramuri ale aviației, trebuie să știe, să fie capabili să citească hărțile și să descopere în teren cu cea mai mare precizie și rapiditate exact acea porțiune de cultură care trebuie tratată. Închipuiți-vă ce-ar însemna, cu ce pagube s-ar solda cea mai mică eroare a lor. Dacă s-ar întîmpla, de pildă, ca-n loc să trateze cu o soluție o anume cultură, ar trata alta, pentru care soluția respectivă ar fi contraindicată! Dar, după cum am aflat, în cele șapte sau opt campanii agricole la care au luat parte pînă acum, celor trei nu li s-a întîmplat niciodată să greșească. Pentru că, deși tineri ca vîrstă, ca experiență sînt... bătrîni. Și pentru că au convingerea, sînt conștienți că ceea ce realizează ei cu elicopterul lor într-o campanie — de la începutul

Pe aici au trecut cei trei cu elicopterul lor.

Cu plinul de soluție făcut elicopterul se desprinde de pămînt, pornind să survoleze, ogoarele teleormănene.

Înainte de fiecare dec
elico
e verificat cu a
de mecanicul de
Gheorghe M

Fotografii și text: C. DIACONU

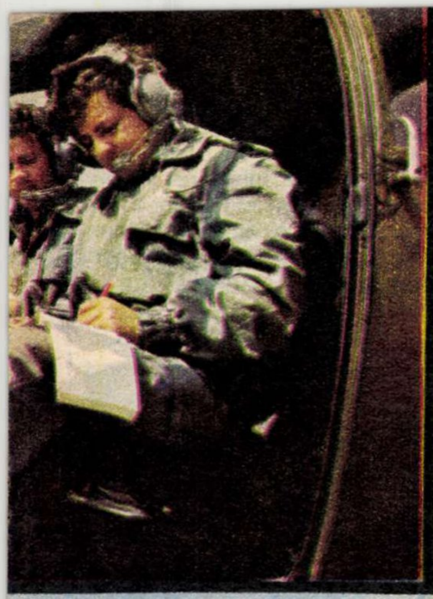

lui aprilie pînă la sfîrșitul lui august, timp în care tratează peste 30 000 de hectare —, e un lucru extrem de util, că și ei, cu elicopterul lor, contribuie la obținerea unor recolte tot mai mari, la asigurarea pîinii pentru întreaga țară.

Fii de agricultori din... moși-strămoși (Vasile Aramă e din Tichilești-Brăila, Ilie Constantin din Sascut-Bacău, iar Gheorghe Moise din Copuzu-Ialomița), cu 15–16 ani în urmă, pe cînd erau pionieri, cei trei nici nu se gîndeau că vor ajunge și ei să practice seculara meserie a părinților și bunicilor lor. Iată însă că o practică, dar la cu totul alt nivel: acela al agriculturii noastre socialiste, în plină dezvoltare și modernizare, care a făcut din ei niște agricultori... înaripați.

NANA

SCHIȚĂ DE
Maria Ioniță

Pe verișoara mea o cheamă Ileana, dar fratele ei, Gheorghiță, cînd era mai mic, nu-i putea spune pe nume și-i zicea Nana. Și noi toți ne-am obișnuit s-o chemăm ca el:

— Nana!

Și ecoul din Piatra Grăitoare ne răspunde:

— Nana... Ana... Nana...

De sub soare se ridică nori suri. Nana sare cînd într-un picior, cînd în altul și cîntă:

Ploaie, ploaie, vino ploaie
Și te du la Răchițe;
Acolo-i Catrina me
Joacă cu catrințele!

Norii se prăvălesc deasupra pădurilor și împrăștie ceața în care lumina soarelui topindu-se, încă mai luminează. Mie mi se face teamă, dar pe Nana parcă o apucă un soi de veselie ciudată. Se învîrte tot mai repede cu fața în sus, și primește cu bucurie primele picături de ploaie, zicînd:

Vine ploaie
Și ne moaie
Și ne duce la căsoaie
Și ne pune pe butuc
Și ne face pui de lup
Și ne bagă-ntr-o băltoacă
Și ne face pui de broască.

Cînd brazii încep să freamăte, Nana se gîndește la adăpost. Îndeamnă cu țipete scurte ciurda de vițel spre pădure, apoi mă ia de mînă și fugim pe poteca ce duce la colibă.

— Închide ușa, Nana.

— Las-o deschisă să văd cum plouă.

Mă ghemuiesc înfiorată lîngă ea și privesc cum se mlădiază brazii în brațele vîntului. Trăsnetele mă fac să mă ghemuiesc lîngă vară-mea ca un arici și, fără să vreau, tot zăresc zigzagul fulgerelor. Apoi ploaia încetează și muntele rămîne aburind de ceață.

— Hai, Monica, să alungăm negura!

Pe Nana parcă au înghițit-o aburii muntelui. Nu-i aud decît glasul:

— Fugi, fugi, negură,
Că te-ajunge soarele
Și-ți taie picioarele,
Cu un mai,
Cu un pai,
Cu cuțitul lui Mihai!

Vîntul adună norii în turmă și-i mînă spre creasta muntelui vecin.

— De unde știi, Nana, cîntecele de ploaie?

— De la bunica.

Nana scoate din pămîntul reavăn un bulb mic, îl curăță și mi-l dă.

— Mănîncă-l! E mierea pămîntului.

Îl mănînc. E dulce și bun.

Ne jucăm de-a ascunsul. Nana mă găsește imediat, dar eu n-o dibuiesc fără voia ei. Se face una cu mușchiul pădurii, cu stînca muntelui, sau o aud rîzînd din vîrful brazilor.

— Nana, coboară că ai să cazi!

Își dă drumul săniuș din creangă în creangă. Îmi arată mătura pădurii și floarea de parfum care ademenește cu mireasma ei gîzele și le mănîncă. Nici nu știu cum trece timpul cu Nana. Tot anul abia aștept să vină vacanța de vară, s-o revăd pe vară-mea. Astăzi Nana vine la noi s-o vadă pe bunica. Bunica abia a ieșit din spital și deocamdată stă la noi. Dar i-e dor de Nana. Nana n-a mai fost pînă acum la oraș. Se strecoară printre oameni repede, cu un fel de nepăsare, de parcă ar fi pe munte, iar la stopuri trebuie să fiu atentă, să nu treacă strada pe roșu. În casă cercetează fiecare lucru și-i place să privească de sus, de pe balcon, luminile jucăușe ale orașului. Nu spune nimic. Vorbesc numai ochii ei cercetători. Stă puțin la televizor, apoi dispare. O găsesc în dormitor stînd ghemuită ca o pisică lîngă bunica. Bunica o mîngîie și-i spune o poveste cu zmei și cu zîne. Bunica ridică ochii spre mine, și nu știu de ce, în lumina lor verde văd toate pădurile din munții Nanei.

Mama ne cheamă la masă. Bunica se ridică oftînd:

— Of, cum mă mai dor picioarele! O să se schimbe vremea!

După masă, mama o întreabă pe Nana:

— Nana, nu rămîi la noi să mergeți împreună la școală cu Monica?

Nana se ridică, mîngîie rama televizorului, se oprește în dreptul geamului, privind peste creștetul blocurilor și înalță din umeri:

— Nu rămîn. La toamnă merge și Gheorghiță la școală și trebuie să am grijă de el pînă crește mai mare.

Trece pe lîngă vitrina cu cărți și se oprește în dreptul ficusului.

— Și-apoi, pe-aici, n-aveți nici măcar o urzică.

Tăcerea ce se lasă amenință să se transforme într-un hohot de rîs.

Afară a început să plouă. Nana se strecoară repede spre balcon. Privește cîteva clipe mirată, apoi începe să sară într-un picior, și să cînte bucuroasă: Vino ploaie.

Din zăvoaie...
Din păduri
Peste-arături,
Din făgaș
Peste oraș...

ILUSTRAȚII:
Ofelia Dumitrescu

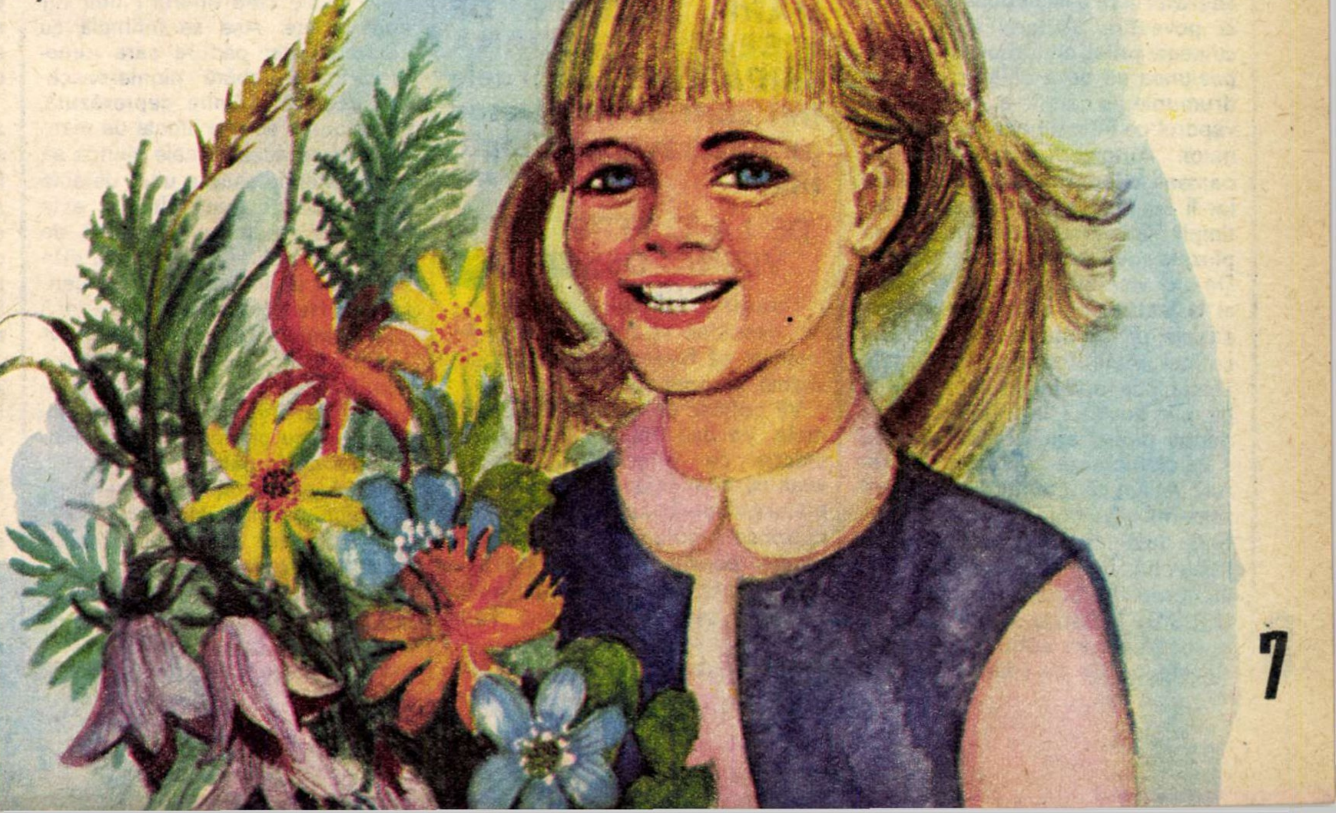

PRIETENII NOȘTRI și cărțile lor

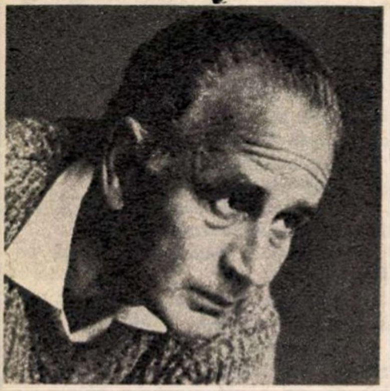

RADU TUDORAN
(n. 8-III-1910)

Radu Tudoran

Din cărțile scriitorului: «TOATE PÎNZELE SUS», «O LUME ÎNTREAGĂ», «AL TREILEA POL AL PĂMÎNTULUI»

Mai demult, la o întîlnire a scriitorului Radu Tudoran cu cititorii, pionierii l-au întrebat despre cartea sa «Toate pînzele sus», pe care o cunosc și o îndrăgesc. Ei voiau să știe cine sînt personajele, ce este adevărat și ce este ficțiune în această povestire. Autorul a povestit, cu acest prilej, cititorilor săi despre pasiunea sa de a călători, despre drumurile pe care le-a străbătut cu vaporul pe întinsul mărilor și oceanelor. Autorul i-a cunoscut pe oamenii despre care a scris, viața lor îi era familiară și de aceea întîmplările, personajele din «Toate pînzele sus» au multă autenticitate. De aici vine simțămîntul pe care îl ai la lectură de apropiere de personaje, de dorința de a te asemăna cu cei buni, frumoși, îndrăzneți. Desigur că forța talentului și-a spus din plin cuvîntul, în frumoasa carte pentru tineret a lui Radu Tudoran.

La ce lucrează în prezent scriitorul? Aflăm că a terminat de curînd romanul «La nord de noi înșine». Și de data aceasta autorul și-a ales subiectul dintr-o lungă călătorie în nordul Europei, în trecere prin U.R.S.S., Finlanda, Țările Scandinave. Așa cum autorul ne mărturisește, cartea nu este un reportaj cuprinzînd impresii de călătorie, în miezul ei există un conflict, multe întîmplări care se constituie într-o acțiune închegată. Și tot Radu Tudoran ne-a mai spus că în toamna acestui an speră să înceapă o nouă povestire pentru cei de vîrsta cutezătorilor. Scriitorul ne-a mai dat, de asemenea, vestea bună pe care, la rîndul nostru o transmitem cititorilor: Editura «Ion Creangă» ne oferă o nouă ediție a romanului «Toate pînzele sus».

TIBERIU UTAN
(n. 21.-III-1930)

Tiberiu Utan

Din lucrările recomandate de poet: «CHEMĂRI», «CARTE DE VISE» — «GOANA DUPĂ VÎNT», cît și cele trei cărți avîndu-l erou pe năzdrăvanul Ciopîrțilă.

DE LA O FEREASTRĂ VEȘNIC DESCHISĂ

Fereastra sufletului meu e veșnic deschisă spre voi și deci se înțelege că fereastra aceasta este veșnic însorită.

Vă poftesc ca oaspeți ai poeziei mele. Vă dau întîlnire în poeziile: «Motiv de primăvară», «Sadoveanu», «Păpădie», «Copacul umblător», «Doină» sau «Marele Cerb» cuprinse în volumul «Cele mai frumoase poezii» apărut în 1975.

Poezia la care țin cel mai mult: «Frumoase versuri spune Țara de dimineața pînă seara!»

Am predat la tipar: «Legende române» însoțite de desenele nespus de frumoase ale Marcelei Cordescu. Am început să mă gîndesc la o nouă carte despre Ciopîrțilă.

HEDI HAUSER
(n. 26-I-1931)

Hedi Hauser

Din cărțile care poartă semnătura scriitoarei; «EI — ASTA-I BUNĂ», «CASA MEA ARE MULTE FERESTRE», «SPIRIDUȘII PĂDURII»

«Îmi place să-i aud pe copii rîzînd» — ne-a mărturisit Hedi Hauser într-o scurtă convorbire, „de aceea, aproape toate personajele povestirilor mele sînt surprinse în ipostaze pline de haz."

Într-adevăr, aproape în toate lucrările, autoarea știe să creeze cu o glumă, cu un surîs; cu o nuanță de ironie tandră, acea atmosferă plină de farmec, acele întîmplări în care copilul se regăsește cu plăcere. Poftindu-și cititorii la joc și glumă, Hedi Hauser le spune în același timp adevăruri grave peste care tînărul cititor nu poate trece. Așa se întîmplă cu spiridușii din pădure care nimeresc într-o tabără pionierească. Din această întîlnire neprevăzută, prozatoarea scoate efecte de mare umor și pe această cale ajunge să atragă atenția asupra unor defecte de caracter, la care cititorul este invitat să mediteze. O lectură de un farmec aparte o constituie «Un brad nu-i un viespar», cartea pentru care Hedi Hauser a fost distinsă cu Premiul Uniunii Scriitorilor — 1977. Cu mijloace cunoscute din fabulă, scriitoarea pledează în această carte cu o vervă scînteietoare pentru prietenie, pentru sentimente de bunătate și înțelegere.

— La ce lucrați în prezent? o întrebăm pe Hedi Hauser.

— La partea a doua a romanului pentru pionieri și școlari «Marea bătălie în jurul mușețelului». În același timp îmi continui activitatea de traducător în limba germană a celor mai frumoase cărți pentru copii, care apar. Așa am tradus pînă în prezent «Legendele Olimpului» ale lui Al. Mitru, romanul lui Ion Dodu Bălan, «Copilăria unui Icar». Îmi doresc din toată inima, ne spune scriitoarea, în încheiere, să pot scrie asemenea cărți pentru copii, care să-i ajute să găsească mai ușor răspunsuri la întrebările pe care și le pun.

B. CARAGIALE

ION HOBANA
(n 25 - I - 1931)

Din lucrările scriitorului: «OAMENI ȘI STELE», «VIITORUL A ÎNCEPUT IERI», «VÎRSTA DE AUR A ANTICIPAȚIEI ROMÂNEȘTI», «ODISEEA MARȚIANĂ». MAEȘTRII ANTICIPAȚIEI CLASICE.», «20 000 DE PAGINI ÎN CĂUTAREA LUI JULES VERNE».

ÎNTREBARE: Sînteți nu numai un autor de literatură științifico-fantastică bine cunoscut cititorilor din România și din multe alte țări, ci și un teoretician al genului. Cum definiți această literatură?

— Cunosc prea multe definiții aproape perfecte ca să mai am ambiția de a formula și eu una. M-aș referi mai curînd la faptul că rolul specific al acestei literaturi este, în esență, de a-și pregăti cititorii pentru schimbările care se produc în lumea înconjurătoare. Dacă ne-am obișnuit, într-o perioadă relativ scurtă, cu energia atomică și cu zborul cosmic, lucrul acesta se datorează și cărților care ne-au hrănit imaginația cu atîtea miracole posibile.

— Pe ce loc se situează în lume anticipația românească?

— Cu toate că a pătruns relativ recent în circuitul european și mondial, anticipația noastră și-a cîștigat prețuirea cititorilor și a criticii literare din multe țări, unde au apărut în traducere romane, antologii, povestiri, studii teoretice.

Un semn îl constituie și premiile internaționale decernate unor scriitori români pentru creația și activitatea lor pe acest tărîm.

— În vremea noastră educația tinde să devină tot mai realistă. În acest context ce rol joacă imaginația, fantezia?

— Educația nu se poate lipsi nici de realism, nici de fantezie. Să nu uităm că orice pas înainte cere un efort de imaginație — de la realizarea unei simple inovații, pînă la elaborarea planurilor cincinale care asigură dezvoltarea continuă a țării noastre. Și cum ne putem imagina o viață spirituală bogată, fără această componentă indispensabilă? Iată de ce cred că, departe de a contraveni orientării realiste, cultivarea imaginației este nu numai de dorit, ci absolut necesară.

— Ce loc se cuvine cărților științifico-fantastice în ansamblul lecturilor unui tînăr al zilelor noastre?

— E greu să dai rețete, cînd e vorba despre gustul personal. Oricum, lectura cărților cu adevărat izbutite poate da naștere unor vocații, deschizînd apetitul pentru fascinanta aventură a cunoașterii. Aș spune că literatura științifico-fantastică este un însoțitor firesc al «cutezătorilor» pe drumul împlinirilor de azi și de mîine.

Interviu consemnat
de Horia Aramă

VINCIU GAFIȚA
(n. 1-III-1926)

Vinciu Gafița

Din cărțile mele: «ÎNTÎMPLĂRILE MARIANEI», «CURCUBEUL POVEȘTILOR», «AVENTURILE LUI GRIVEI»

ATUNCI, CÎND MI-AM DESCOPERIT COPILĂRIA

Ca într-o vîltoare, plină de vîrtejuri și bulboane ascunse, am plonjat în toamna anului 1945 din satul meu sucevean în tumultul Bucureștiului, pentru a urma o facultate. Am început cu Dreptul, dar marii profesori de Litere și Filozofie, printre care Tudor Vianu și George Călinescu străluceau în mod deosebit, m-au atras către preocupările tăinuite ale adolescenței. Atunci mi-am descoperit copilăria, am început s-o adun și s-o risipesc în basme, povestiri, romane, poezii, dăruind-o celor ce-mi luaseră locul pe îndepărtatele meleaguri ale Moldovei de sus, copiilor din toată țara. E lung, în timp, drumul pe care l-am străbătut de atunci, iar cele cîteva podoabe cu care am încercat să-l înfrumusețez sînt prea sărace pentru a răsfrînge tumultul vremilor care mi-a fost dat să le trăiesc. Între atîția confrați străluciți, poate voi găsi puterea și mijloacele să mai răscumpăr din datoria față de micii cititori, față de aceia care au luptat și au muncit cu neostoită rîvnă pentru a reda copilăriei adevăratele ei dimensiuni.

PETRE LUSCALOV
(n. 16-IV-1927)

Autorul recomandă din cărțile sale: «CERBUL ALB», «OSTROVUL LUPILOR», «EXTRAORDINARELE PERIPEȚII ALE LUI SCATIU ȘI ALE PRIETENULUI SĂU BABUȘCĂ».

De la prima mea carte «Nufărul Roșu», legată de satul copilăriei și adolescenței mele, Fundeni-Frunzărești și pînă la romanele «Ostrovul lupilor», «Fiul munților» și ultima nuvelă publicată «Pasărea măiastră» se deschide un arc de timp de 30 de ani, în intervalul căruia am încercat să statuez artistic, în nenumărate cărți, povestiri, schițe, filme de lung metraj, piese pentru teatru radiofonic, profilul nou al copilului și-al copilăriei,

În concepția mea, acțiunea, mișcarea, dinamismul, constituie esența copilăriei. Deși în cărțile mele descrierile de natură abundă relația copil-natură nu este o relație de tip romantic, contemplativ, ci ea prefigurează în microcosmosul copilăriei eterna luptă dintre om și natură, în care omul învinge prin cunoaștere și curaj, transformînd-o în mod continuu într-un aliat de nădejde. De aceea majoritatea cărților mele pentru copii, dintre care unele fragmente au fost publicate și la revistele «Cutezătorii» și «Luminița» sînt construite pe tensiunea luptei, a înfruntărilor de tot felul — fie că ele se desfășoară în cadrul natural,grandios al Deltei Dunării, fie sub piscurile semețe ale munților Făgăraș. Tocmai cunoașterea și stăpînirea perfectă a naturii de către eroii copii îi conduc întotdeauna spre găsirea celor mai potrivite soluții pentru a ieși din situații dificile în care sînt adeseori atrași fără voie, fără vina lor. În nenumărate schițe și povestiri cum ar fi «Pasărea măiastră» sînt descrise momente din viața copiilor noștri, diversele conflicte de ordin etic și moral care străbat lumea, copilăriei.

Dar ceea ce rămîne drept o stea polară a creației mele pentru copii este aspirația spre spații largi și vaste în care copiii se mișcă și acționează în voie, înfruntînd pericole reale și modelîndu-și în mod bărbătesc caracterele în scopul slujirii idealului suprem, patria.

GEORGINA VIORICA ROGOZ: (n. 15-IV-1927)

Georgina Viorica Rogoz

Din lucrările recomandate de autor: «EU ȘI BĂTRÎNUL LUP DE STELE», «LA BRAȚ CU ULTIMUL ZMEU», «CÎTE-N LUNĂ ȘI-N SOARE», «CORABIA DE PE CÎMPIE»

Autoare a unuia dintre cele mai recente succese ale colecției «Cutezătorii», romanul **«Drăculeștii»**, Georgina Viorica Rogoz este bine cunoscută cititorilor noștri. Pe cei mai mulți dintre ei i-a însoțit cu scrisul său de la vîrsta basmului și a teatrului de păpuși, genuri în care scriitoarea a înregistrat numeroase izbînzi. Dar cele mai de seamă dintre cărțile ei se adresează vîrstei cutezătorilor. Cîteva dintre acestea răspund interesului celor care apreciază în mod expres literatura istorică. **«Pe Argeș în sus»** (1964) reconstituie, prin evocarea unor oameni și întîmplări legate între ele, ca printr-un fir nevăzut, istoria cetății Poenari, de la Loviștea Argeșului.

Romanele **«Vlad, fiul Dracului»** (1970) și **«Drăculeștii»** (1978) evocă, pe baza unei temeinice documentări istorice, zbuciumata treime de mijloc a veacului al XV-lea în Țara Românească. Personalități și evenimente sînt descrise cu o pană în același timp energică și expresivă.

Evocînd cărțile în care Georgina Viorica Rogoz dă viață nouă trecutului glorios al patriei, să nu ne grăbim a vedea în surprinderea patosului istoriei tendința unică a scrisului ei. Autoarea, care se apleacă atît de atent asupra hrisoavelor și a cronicilor, dovedește un talent cel puțin egal atunci cînd scrutează viitorul. O face prin cărțile sale de anticipație, de la **«Strania maladie siderală»** (1963) la **«Taina sfinxului de pe Marte»** (1967) și **«Anotimpul sirenelor»** (1975). Georgina Viorica Rogoz a marcat cîteva puncte prețioase pentru anticipația românească. Povestirea sa **«Oceanul cu triluri»** (1965) se numără printre scrierile care pun în valoare ipoteza inteligenței delfinilor. **«Anotimpul sirenelor»** tratează o problemă care-i preocupă intens pe oamenii de știință: cea a mijloacelor de comunicare ale omului cu alte civilizații care ar putea să existe în galaxia noastră. Ipoteza tulburătoare pe care o propune romanul Georginei Viorica Rogoz ne învață nu numai să visăm pe marginea celor mai noi cuceriri ale științei contemporane, ci și să credem în capacitatea omului de a depăși orice obstacol, în forța lui spirituală.

H. ARAMĂ

PRIETENI AI CUTEZĂTORILOR

ACADEMICIANUL
EUGEN PORA

Cine l-a văzut măcar o dată în mijlocul pionierilor pe academicianul Eugen Pora, discutînd cu gravitate sau glumind, cu degajare, nu-i poate uita scînteia tinerească din priviri, nici surîsul. Numele prestigiosului om de știință român este cunoscut nu numai în țara noastră, dar și peste hotare pentru cercetările sale din domeniul științelor naturii. Activitatea pe care o desfășoară la stațiunea de biologie marină Agigea-Constanța, participarea la cea de-a 35-a expediție oceanografică a vasului sovietic «Viteaz» în Oceanul Indian se reflectă în importante lucrări de specialitate, unanim apreciate. În ciuda preocupărilor sale multiple, care-i absorb cea mai mare parte a timpului, profesorul universitar Eugen Pora își păstrează o largă deschidere sufletească față de cei tineri, o mare căldură care-l fac să se apropie cu dragoste și înțelegere de ei. El își găsește întotdeauna timp pentru o discuție cu prietenii săi, pionierii.

Revista «Cutezătorii» a fost nu o dată gazda unor pasionante întîlniri ale cititorilor săi cu academicianul Eugen Pora. La forumurile naționale ale pionierilor l-am văzut stînd la sfat cu tinerii naturaliști în adunări pionierești, l-am ascultat povestind despre copiii pe care i-a cunoscut cu prilejul călătoriilor pe alte meridiane.

Într-o recentă convorbire, eminentul profesor a ținut să sublinieze: «Mă mîndresc că Organizația Pionierilor mă socotește printre prietenii ei. Mă gîndesc cu plăcere că printre purtătorii cravatei roșii cu tricolor se află acei copii inimoși care, acum cîțiva ani, au descoperit în zona Munților Cozia cincizeci de plante care nu fuseseră identificate vreodată în această zonă de către specialiști A fost o mare satisfacție pentru mine să aflu că rezultatele hărniciei și al perseverenței lor au fost confirmate de Institutul botanic din București. Am călătorit cu pionierii în Delta Dunării și i-am văzut cercetînd cu pasiune fauna și flora. Am cunoscut pionieri care, la un simpozion desfășurat în Orașul Victoria, au comunicat observații și măsurători întreprinse asupra mediului înconjurător, interesante pentru fundamentarea științifică a acțiunilor de ocrotire a naturii. Atitudinea activă a copiilor noștri față de mediul înconjurător, care se traduce prin sădirea a mii și mii de pomi, prin îngrijirea perdelelor de verdeață, a grădinilor și parcurilor, le face cinste. Aș fi foarte bucuros să pot crede că am contribuit și eu la formarea acestei atitudini.»

În zilele acestea, academicianul Eugen Pora împlinește 70 de ani. Dorindu-i din toată inima sănătate, noi succese în activitate, îi adresăm un pionieresc «La mulți ani!»

GÎNDURI DESPRE CUNOAȘTERE

Dacă închid ochii și mă gîndesc la ulița copilăriei mele din satul Bunești, de acum peste 65 de ani, îmi pare că văd casa bunicilor, văd camera în care moșul îmi cînta ținîndu-mă pe genunchi, văd curtea și grădina în care mă jucam și îmi pare că totul se petrece acum; dacă mă gîndesc la ce am făcut ieri, văd strada pe care m-am dus la institut, văd laboratoarele în care am lucrat, îi văd pe colaboratorii mei la treabă și îmi pare că totul se pe-

ROMAN FOILETON

DRUMUL SPRE EVEREST

Neagu Udroiu

9

— Nici nu-ți trece prin cap ce-am putut să visez!

În cadrul ușii dormitorului, Val se opri, întinzîndu-și brațele într-o mișcare tipică celui abia sculat din somn, descriind cu pumnii strînși, cu care se frecase cîteva clipe la ochi, niște arce de cerc simetrice. Rămase așa, cu mîinile desfăcute deasupra capului într-un V uriaș, bine înfipt pe picioare și ele desfăcute la fel de larg. Privi nedumerit făptura ciudată din fața lui. Puteai s-o iei drept personaj fantastic sau ființă de pe altă planetă — jumătate om, asta sigur, iată picioarele așezate destul de curios pe covor, terminate în partea de sus cu ceva care numai trup nu este, cap și mai puțin, în mod cert ce se vede în prelungirea picioarelor ar putea fi, cu destulă aproximație și cu multă bunăvoință, capul geometric fasonat al nu știu cărei plăsmuiri din filmele de anticipație. Pentru moment crezu că se află în altă parte, ideea fixîndu-i-se cu încăpățînare, pe măsură ce încerca, și nu reușea, să numească corect regnul căruia ar fi putut aparține arătarea din această încăpere unde acum trebuia să se afle nu singur. Se cuvenea să fie la fel de bine și oricum mult mai treaz decît el, colegul său de clasă și de joacă.

— Și ce-ai putut visa, mă rog, atît de interesant?

Vocea suna dogit, ca dintr-un butoi. Ea fuse de natură să spulbere ca prin farmec incertitudinea reperelor. Somnul zburase, în sfîrșit, lăsîndu-l pe Val să perceapă conturul exact al lucrurilor. Cu capul în cutia aparatului televideo, colegul său îi provocase halucinații, făcîndu-l pentru moment să alcătuiască din ce văzuse conglomeratul derivat prin juxtapunerea picioarelor unui băiat arătos și caseta unui televizor care nu mai arăta nimic.

— Dinule, ce faci? Vrei să vezi cu ochii tăi electronii pe sîrmă?

— Fii drăguț și grăbește-te, imediat trebuie să începi măsurătorile. Termin și eu îndată.

— Termini? Ești bun să-mi spui întîi cum se numește începutul? Așa poate aflu și ce vrei să termini.

Cabina spațială se mișca fără să ia în seamă incoerența dialogului dintre cei doi. Nu mai erau prea multe minute pînă la ora cînd ei urmau să-și schimbe și unul și altul programul. Val, abia ieșit din pătuc, intră curînd în orele de supraveghere a aparatelor de bord și transmitere a măsurătorilor la Centrul spațial. Dinu T. va trece din aceeași clipită în program de relaxare. Mai întîi exercițiile obligatorii de gimnastică și, în continuare, somnul. După ce va înfuleca, firește, meniul stabilit pentru ziua de azi, a opta, de ședere în spațiul cosmic.

— Zii colega, ce-i cu visul ăla măreț?

— Nu zic nimic. Eu te credeam aprins după cine știe ce final memorabil de șah și iată-te gata să mă sperii. Bine că n-ai intrat cu picioarele în bietul aparat.

— Ca să fiu sincer, am impresia că asta s-a cam întîmplat. Începusem, într-adevăr, o partidă cu colegele de la bază și la un moment dat, plici! Mi s-a întunecat ecranul, exact așa, cum auzi: plici!

— Și n-ai încercat să comunici celor de la centru ce s-a întîmplat? că n-o să stăm fără pic de imagine. Doar nu sîntem pe banchizele de la Polul Sud.

— Le-am spus. Am intrat în legătură prin monitorul de rezervă, dar mă amăgisem că pot conta și pe bruma mea de cunoștințe tehnice.

— Lasă, bătrîne, o scot ei la capăt. Mergi la ale tale. Eu am avut în vis de rezolvat o poveste și mai și...

Val și Dinu T. alcătuiesc binomul spațial al echipei de cercetători, mult mai cuprinzător decît catalogul clasei a 9 A, devenit între timp, inevitabil a 10 A. Misiunea lor era una de rutină și nu prezenta în nici un fel dificultăți, dimpotrivă risca adesea să intre în monotonie. Cei doi nu erau prima oară în spațiul extraterestru. În două rînduri făcuseră excursii de studiu la bordul unei navete spațiale, împreună cu colegi de la alte școli din țară. Într-un laborator cosmic erau debutanți, dar și unul și celălalt mai efectuaseră experiențe. Anul trecut fuseseră selecționați ca «mînă a doua» pe lîngă un specialist de la Centrul național de aeronautică și spațiu cosmic. Le prinsese bine și sub aspectul pregătirii, dar mai ales cîntărise hotărîtor în desemnarea lor acum, pe aceste posturi pretențioase.

— Cine se află la Centru în schimbul meu?

— N-am idee. Pînă acum a fost Den.

— Asta era, deci. Ți-o fi scos din luptă jumătate din piese și tocmai cînd să dai și tu primul șah după 64 de mutări, plici... S-a stins circuitul.

— Dacă tot ții să cunoști exact cum stau lucrurile, stimate colega, află că eram pe punctul de a scoate o nouă regină, a doua. Oricum, am notat mutările și de aici vom începe bătălia data viitoare.

— Las-o baltă. A ținut să piardă, să-ți mai aline dorul de casă. E vreo speranță cu aparatul televideo?

— Mă tem că va trebui să transmiți datele pe circuitul de rezervă. Oricum, tu montezi totul la loc și vom rămîne la voia celor de la bază.

trece acum. Dacă îmi astup urechile și mă gîndesc la forumul de la Livada (1972), parcă aud cîntecul «Tot înainte, mîndri pionieri» pe care îl cîntau delegații, defilînd pe drumul comunei, prin fața fîntînii prieteniei pe care au lăsat-o amintire oamenilor satului. Iar dacă mă gîndesc bine, simt și acum gustul merelor pe care le-am mîncat atunci, împreună cu ei.

Aceste imagini pe care le *văd*, le *aud*, le *simt* sînt foarte asemănătoare cu imaginile ce ne apar în vise. Înseamnă că imaginile pe care le-am cules cu ajutorul simțurilor noastre și care au ajuns, prin nervii respectivi, ca excitații la creier, au produs aici o fixare definitivă a lor, iar în anumite momente putem să le «trezim» din nou ca imagini în creier. Această posibilitate a creierului de a fixa imaginile în anumite structuri ale sale dă *memoria*, una din însușirile cele mai minunate ale omului.

Mai știm că pe anumite sisteme fizice, cum sînt feritele, am reușit să fixăm, cu ajutorul unor sunete, prin transformarea vibrațiilor sonore în impulsuri electrice, o anumită modificare moleculară, iar apoi, printr-un proces invers, putem reproduce aceleași sunete, așa cum se întîmplă în cazul magnetofonului. Tot astfel, acționînd asupra peliculei cinematografice, reușim să obținem unele modificări moleculare ale clorurei de argint care, prin developare, rămîn fixe, pentru ca apoi, prin proiecția filmului, să reproducem mișcarea imaginilor imprimate.

Prin analogie socotim că și în creier, în urma excitațiilor sonore sau vizuale recepționate de ureche sau de ochi, se produc unele modificări structurale ale protoplasmei celulelor nervoase și că acestea pot apoi să fie reproduse, dar numai pe ecranul creierului (de unde pot fi reproduse din nou, sub formă de cîntec sau pictură).

Dar dacă cunoaștem bine ce se întîmplă cu feritele sau cu filmul de cinema și cum se reproduc imaginile înregistrate pe acestea, știm destul de vag *cum* se înregistrează imaginile sonore sau vizuale care rămîn în memoria noastră.

Știm, de pildă, că aceste imagini pot apărea în vise, dar nu întotdeauna în ordinea în care au fost înregistrate, astfel că visele ne dau imagini legate în altă succesiune decît în realitate. Din cauza aceasta ele pot fi fantastice și ireale. Dar întotdeauna imaginile din vise au trebuit să se înregistreze cîndva pe scoarța creierului, întrucît acesta nu poate inventa imagini.

Cunoaștem bine structura atomului, am descătușat energia nucleară, am concentrat într-un fascicul de laser radiații monocromatice, am construit mașini de calcul și sateliți, am ajuns pe Lună, facem fotografii ale planetelor etc. Dar aceste cunoștințe pozitive și precise se referă la materia ne-vie, la materia minerală, cu care se ocupă fizica și chimia. Despre acestea știm mult mai multe decît despre viață, fiindcă structura lor este incomparabil mai simplă decît a materiei vii: unitatea de structură a lumii minerale este atomul (și sînt doar cîteva sute de feluri de atomi), pe cînd unitatea de structură a lumii vii este celula (și nu sînt două celule vii identice în corpul omului, care are peste 100 miliarde de celule). Ca urmare și funcțiunile materiei ne-vii sînt mult mai simple și se pot studia mult mai ușor decît cele ale materiei vii.

Pentru studierea materiei vii, concretizată în peste 2,5 milioane de specii, fiecare dintre ele avînd, într-o medie aproximativă, peste o sută de mii de indivizi (așadar $2{,}5 \times 10^{11}$), cunoștințele noastre sînt mult mai greu de obținut. Trebuie mult mai multe cercetări, mai multe aparate, mai mulți oameni, o informație bibliografică mai largă și mai ales mult mai mult timp.

Oricît de complexe ar fi, aceste fenomene ale lumii vii pot fi și sînt, treptat, cunoscute. În fața tineretului patriei noastre stă sarcina de a aborda cu curaj fenomenele lumii vii, pentru a ajunge să le cunoaștem tot atît de bine ca și pe cele ale lumii ne-vii. Atunci vom putea să le dirijăm spre binele și sănătatea noastră, tot așa cum dirijăm azi energia nucleară, laserul, călătoriile în cosmos etc., etc. O sarcină măreață, pe care sînt sigur că tinerii de azi, viitorii cetățeni și savanți de mîine, o vor duce la îndeplinire. Le urez din toată inima succes!

Acad. EUGEN A. PORA

ROMAN FOILETON

Cu cinci minute înainte de ora de **cart, Val se afla în încăperea laboratorului propriu-zis. Așa cum ședeau risipite în spațiul camerei, fixate de podea, containerele cu mostre vegetale întruchipau o splendidă colecție de arbori miniaturali, parcă abia scoși din mediul lor natural, comprimați după voie la o statură pitică, îmbrăcați din pedanterie în straiele transperante ale clopotelor de material plastic, și îmbrăcate parcă dintr-un capriciu pe puntea acestui vehicul spațial.**

Se vede treaba că Dinu T. se simțise așa de bine după programul de gimnastică, încît uită de televizor, de șah și de înțepăturile colegului său. Se băgă în pat fără să-i mai distragă acestuia în vreun fel atenția. Gata să intre în legătură cu Pămîntul, Val uitase la rîndu-i de necazul cu instalația televideo.

(VA URMA)

un milion de prieteni

● **FILM.** N-o să urmeze o cronică cinematografică, veți afla doar un fel de necaz al Marianei Filipoiu (cl. a opta) din Brașov: **«Colegul nostru Dan Vameșu e foarte egoist: vede cel dintîi fiecare film nou și imediat ni-l povestește în gura mare ca să nu mai avem nici o surpriză cînd ne ducem și noi la cinema!»** Nu cred că o face din răutate. E un entuziast, asta-i tot! ● **MĂTURA și ȘURUBELNIȚA!** Ce s-a gîndit el, Traian Găvojdeanu (cl. a patra) din București? Că o clasă trebuind să arate întotdeauna bine, n-ar fi deloc rău ca elevii s-o gospodărească în mod chibzuit după cum urmează: **«Noi, băieții,** să ne ocupăm de întreținerea tehnică a mobilierului **deoarece avem mai multă forță»**, iar colegele să spele podelele, să mături, să curețe geamurile, ceea ce ar reprezenta o treabă **«mai ușoară pentru aceste fete»**. Discutînd eu în dese rînduri cu unele dintre **aceste fete** am aflat că învîrtitul unei șurubelnițe nu e deloc mai greu decît acționarea măturii; că în materie de tehnică fetele se pricep la fel de bine ca onorabilii colegi (iar de multe ori îi depășesc cîștigînd mari premii); iar dacă e vorba de forță, atunci să afle băieții că ori ridici haltere, ori freci dușumelele ca lumea, cam tot acolo ajungi. Restul comentariului îl las pe seama voastră. ● **FOTBAL.** Întreabă Grigore Nemțeanu (cl. a cincea) din Iași: **«Pe lîngă talent, care ar trebui să fie cea mai importantă însușire a unui fotbalist pentru a ajunge jucător excepțional?»** Răspunsul meu este următorul: cultura. Probabil, vei spune mai întîi ar trebui să vorbim despre seriozitate, voință, spirit de echipă, dorință de victorie. Eu însă repet: cultura. Ea le cuprinde pe toate. Ai să spui că de cultură n-au nevoie numai fotbaliștii, ci toți sportivii, toți oamenii. Exact! ● **MATEMATICIANUL** Puiu Gabriel Stroescu (cl. a șasea) din Timișoara: **«Cam cîte probleme credeți că ar trebui să rezolv în vacanță ca să mă mențin în formă?»** Cam cîte poți — cu condiția să nu obosești și, mai ales, să nu renunți la joacă, la sport și la activitățile pionierești de vară pe care, sînt convins, le-ai proiectat împreună cu colegii tăi. Fiindcă veni vorba, cîte-o problemă dacă ar mai putea rezolva și ei, n-ar strica.

Și acum, un «secret» redacțional...

PENTRU TOȚI CITITORII:

Dragii mei, pentru numerele de vară ale revistei, redacția, împreună cu colaboratorii ei — scriitori, oameni de știință și artă, cronicari sportivi, umoriști, desenatori — a pregătit sumare speciale, cu multe rubrici noi, povestiri vesele, jocuri care vă vor pune istețimea la încercare, note de călătorie pe toate meridianele, interviuri cu sportivi și artiști celebri, concursuri bogate în probe atractive și mai ales în premii substanțiale!

DECI:

N-aș vrea — și cred că nici voi — să scăpați vreunul din aceste numere! De aceea, vă sfătuiesc să vă abonați cît mai repede pe lunile iulie-august-septembrie la «Cutezătorii».

ÎNSĂ

...mai sînt și colegi uituci! Aduceți-le voi aminte. În acest caz, îmi va face plăcere să trimit DIPLOME SPECIALE de prieten al redacției și premii în obiecte celor care vor reuși să-și îndemne — fiecare — cel puțin 20 de colegi să se aboneze! De acord?

Dragii mei, pe joia viitoare!

OVIDIU ZOTTA

Scrisorile adresate acestei rubrici vor purta, ca de obicei, mențiunea **«Un milion de prieteni»**.

POMPILIU
CUTEZĂTORII
NUMĂR SPECIAL DE VACANȚĂ

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

index 41033

„COPILUL ȘI MEDIUL AMBIANT“

Un interesant simpozion interjudețean al pionierilor, organizat de C.N.O.P., a avut loc în Capitală, cu tema «Copilul și mediul ambiant». Pionierii ecologi din București și din diferite centre ale țării au prezentat comunicări științifice — rodul cercetărilor și activității lor în acest domeniu care uneori a însumat ani de zile de efort, în vederea alcătuirii unei sinteze și a propunerii unei soluționări utile. Citām cîteva titluri revelatoare din seria acestor comunicări: «Sub lupă, propriul nostru mediu» (cercul de ecologie al Școlii generale din orașul Victoria), «Expediție în Munții Bucegi, mijloc de educare a pionierilor în spiritul ocrotirii naturii» (Casa pionierilor și șoimilor patriei sector 5, București), «Influența poluării asupra calității apei rîurilor bazinului hidrografic Argeș-Dîmbovița» (Casa Centrală a pionierilor și șoimilor patriei) ș.a.

Pioniera Gabriela Tacu, de la Casa pionierilor și șoimilor patriei sectorul 2, care a susținut o comunicare cu tema «Pionierii, prietenii animalelor», ne sugerează că la Grădina zoologică: «...chiar și țăcănitul aparatului de fotografiat poate constitui un element al poluării pentru animalele de aici. Și țipătul, și rîsetele prea din cale afară ale privitorilor, ca să nu mai vorbim de cei ce ar arunca cu pietricele. Animalele trebuie observate de la distanță.»

Pionierii ce au studiat mult încercatele ape ale Dîmboviței, efectuînd și investigații privitoare la măsurile luate împotriva poluării (în general toți acești foarte tineri cercetători au colaborat cu oameni de știință, profesori, ingineri) ne informează la simpozion asupra unui fapt îmbucurător: în curînd va intra în funcțiune o mare stație de epurare a apelor reziduale și acest rîu legendar își va reprimi frumusețea meritată, naturală.

M. MICU

BUREBISTA

16

9

Scenariu:
VASILE MĂNUCEANU
Desene:
SANDU și THEODORA FLOREA

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE: Supunîndu-se Romei, cetățile grecești de la Marea Neagră făptuiseră un act ostil poporului dac. Burebista asediază și cucerește pe rînd aceste cetăți. Dar regele dac se gîndește fără încetare la înlăturarea primejdiei romane.

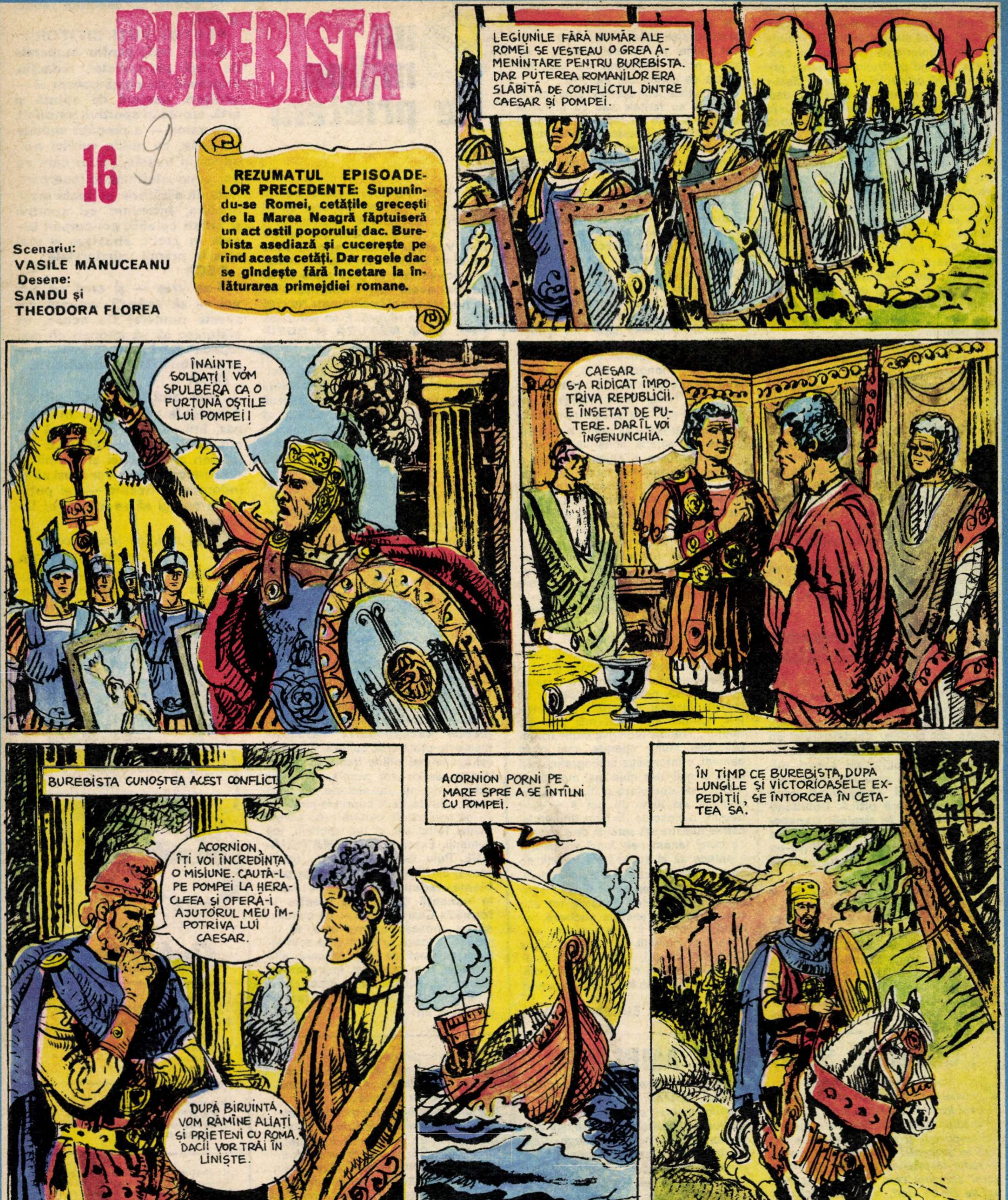
LEGIUNILE FĂRĂ NUMĂR ALE ROMEI SE VESTEAU O GREA AMENINȚARE PENTRU BUREBISTA. DAR PUTEREA ROMANILOR ERA SLĂBITĂ DE CONFLICTUL DINTRE CAESAR ȘI POMPEI.
ÎNAINTE, SOLDAȚI! VOM SPULBERA CA O FURTUNĂ OȘTILE LUI POMPEI!
CAESAR S-A RIDICAT ÎMPOTRIVA REPUBLICII. E ÎNSETAT DE PUTERE. DAR ÎL VOI ÎNGENUNCHIA.
BUREBISTA CUNOȘTEA ACEST CONFLICT.
ACORNION, ÎȚI VOI ÎNCREDINȚA O MISIUNE. CAUTĂ-L PE POMPEI LA HERACLEEA ȘI OFERĂ-I AJUTORUL MEU ÎMPOTRIVA LUI CAESAR.
DUPĂ BIRUINȚĂ, VOM RĂMÎNE ALIAȚI ȘI PRIETENI CU ROMA. DACII VOR TRĂI ÎN LINIȘTE.
ACORNION PORNI PE MARE SPRE A SE ÎNTÎLNI CU POMPEI.
ÎN TIMP CE BUREBISTA, DUPĂ LUNGILE ȘI VICTORIOASELE EXPEDIȚII, SE ÎNTORCEA ÎN CETATEA SA.

(Va urma)

[illegible]

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

24
25

Cutezătorii

JOI,
14 IUNIE
1979
ANUL XIII
(NR. 611—612)

EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

> **«Faceți totul pentru a fi demni de părinții și de înaintașii voștri, pentru a asigura ca tot ceea ce ei au visat, tot ceea ce ei au început, să duceți voi mai departe, în mod liber, corespunzător noilor cerințe ale dezvoltării societății omenești!»**
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

CINTAREA ROMANIEI
A REPUBLICANA DE FOLCLOR
SIBIU APRILIE 79

NUMĂR SPECIAL DEDICAT ZILEI PIONIERILOR

CREȘTEM ODATĂ CU ȚARA

Peste cîteva zile, cu prilejul Zilei pionierilor din acest an, vom sărbători trei decenii de la crearea primelor detașamente de pionieri din România. Odată cu omagiul fierbinte de dragoste și recunoștință pe care toți copiii patriei îl aduc la această sărbătoare partidului, tovarășului **Nicolae Ceaușescu,** cel mai iubit prieten și îndrumător al tinerei generații, întregii noastre națiuni socialiste, care cu părintească grijă veghează creșterea și educarea voastră, răsună emoționantul raport pionieresc despre exemplare fapte de învățătură și muncă — expresie a sentimentelor de nețărmurită dragoste față de patria noastră dragă, România socialistă, față de poporul ei harnic și minunat.

Este o mare bucurie să știm că întregul bilanț al faptelor pionierești cu care vă prezentați la aniversarea Organizației voi, cei peste două milioane de purtători ai cravatei roșii cu tricolor, îl dedicați cu dragoste celor două mari evenimente ce vor avea loc în acest an în viața comuniștilor, a întregului nostru popor: cel de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român și cea de a XXXV-a aniversare a eliberării patriei.

În cei treizeci de ani de existență, în Organizația Pionierilor — organizație revoluționară de masă a copiilor din România, au crescut milioane de fii ai patriei, mulți dintre ei aflați acum la vîrsta maturității — constructori de nădejde ai societății noastre de astăzi, care își pun întreaga pasiune și forță creatoare în slujba idealurilor comuniste de înflorire a țării, de ridicare a ei pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație. Din anii minunați ai pionieriei, din clipa neuitată în care își prind la piept cravata cu tricolorul țării, dorința fierbinte de a urma pilda de cutezanță a comuniștilor, a tuturor celor care și-au dăruit întreaga viață pentru propășirea țării și pentru apărarea pămîntului strămoșesc, le înflăcărează inimile, le înaripează gîndurile.

Trăim într-o țară liberă, pe deplin independentă, în care toți cetățenii, fără deosebire de naționalitate, se bucură de cele mai largi posibilități de a participa la conducerea treburilor obștești, de a se afirma în viața politică, economică, socială, de a-și dezvolta personalitatea. Încă din primii ani de viață, copilului îi sînt asigurate toate condițiile pentru a-și dezvolta aptitudinile, pentru a se pregăti temeinic prin muncă, pentru muncă și viață, pentru a se afirma plenar. În aceste împrejurări, sentimentul patriotismului, transmis din generație în generație, de secole și milenii, a căpătat un conținut și mai bogat, și mai profund, în care dragostea pentru frumusețile pămîntului natal și pentru bogățiile țării, pentru limba și cultura poporului, pentru glorioasele sale tradiții de luptă se îmbină indisolubil cu devotamentul nețărmurit față de partid și popor, față de marile cuceriri ale socialismului, față de orînduirea socialistă. Acest minunat pămînt românesc care înflorește sub soarele socialismului ne este cu atît mai drag cu cît la înflorirea lui participăm activ cu întreaga energie și dăruire noi, toți cetățenii, indiferent de vîrstă sau profesie, copii, tineri și adulți, oameni ai muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, stăpîni și beneficiari integrali ai roadelor muncii noastre.

Mîndri că v-ați născut într-o țară liberă și stăpînă pe destinele sale, că sînteți fiii unui popor harnic și minunat, voi, pionierii, animați de exemplul celui mai iubit fiu al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care ne învață că **«A fi patriot, a-ți iubi țara înseamnă a face totul pentru a spori avuția națională, proprietatea socialistă, a nu precupeți nimic pentru înfăptuirea politicii partidului comunist, ce corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregii națiuni...»,** cinstiți prin toate faptele voastre patria dragă, trecutul glorios de luptă al înaintașilor, participînd cu tînărul vostru avînt la îndeplinirea politicii partidului nostru.

Încă de la vîrsta cravatei roșii cu tricolor, pionierul vede în muncă o necesitate vitală, o îndatorire de onoare, principalul mijloc de afirmare a personalității umane. Așa se explică dorința de a ridica permanent calitatea învățăturii, notele bune și foarte bune care vă încununează strădania. Acționînd sub genericul «Fiecare pionier, o faptă de muncă pentru înflorirea patriei» voi, purtătorii cravatei roșii cu tricolor, vă înfrumusețați școlile și localitățile natale, îngrijiți monumentele care ne păstrează tuturor în inimi amintirea eroilor neamului, plantați pădurile și livezile de mîine. Ajutîndu-vă părinții la munca pe ogoare, deprinzînd tainele meseriilor în atelierele școlare, colectînd materiale secundare sau strîngînd plante medicinale și fructe de pădure, participați, potrivit vîrstei, la înflorirea patriei dragi.

Vă întîlnim voioși pe potecile munților, în expediții, explorînd frumusețile patriei, în întreprinderi, dornici să cunoașteți realizările tumultuosului prezent socialist sau vizitînd muzee și locuri care vorbesc de trecutul istoric al țării.

Cuvintele din «Legămîntul» pionierului «Voi învăța și voi munci pentru a deveni fiu de nădejde al patriei mele, Republica Socialistă România, voi fi credincios poporului și Partidului Comunist, voi respecta neabătut îndatoririle pionierești » — devin cu fiecare zi faptă. Este chezășia sigură că voi, dragi prieteni, veți prelua cu cinste de la părinții și frații voștri mai mari ștafeta ridicării patriei pe noi culmi de progres și civilizație, dovedindu-vă demni urmași ai comuniștilor din România.

PATRIEI MELE

Bogată și frumoasă ești, o, țară!
Cînd holdele și apele-ți privesc
Și munții și codrii ce ne legănară
În grai daco-roman, deci românesc.

Cei ce muncesc îți hărăzesc avere:
Din brațe, din al inimii prinos,
Prefiră avuție și putere
Sporindu-ți zestrea rodului mănos.

Din forța apelor lumină crește,
Orașe noi răsar, cu-obraz de măr
Miraculoasa patriei poveste
E toată frumusețe și-adevăr.

GABRIELA OBACIU
clasa a VIII-a, Școala generală
nr. 28, Constanța

ELEVII MEI, CUTEZĂTORII MEI DRAGI ...

Pe cerul senin al pionieriei de azi, cîteva însemne de gînd și inimă ale unui fost pionier — astăzi dascăl întru slovă și limbă românească. A fi pionier în România de azi e sinonim cu a fi cutezător, a purta în suflet razele copilăriei fericite, a trăi, a învăța și a munci în chip comunist sub veghea caldă a părinților comuniști, a celui mai iubit și apropiat prieten și îndrumător al tinerei generații, tovarășul Nicolae Ceaușescu. A fi pionier, a fi cutezător înseamnă să cinstești cu propriile gînduri, fapte și împliniri visarea și jertfa înaintașilor. Ca fost pionier, n-am altă vrere decît să deschid copiilor calea de lumină spre cuvîntul și scrisul românesc, să le călăuzesc pașii spre tărîmurile fecunde ale iubirii pentru scris și poezie. Faptele lor de muncă îmi dăruiesc bucuria de a întrezări în viitor roadele strădaniei prietenului lor de la catedră.

Prof. CEZAR NEACȘU
Școala generală Mățău,
comuna Mioarele,
județul Argeș

ȘI NOI, PĂRINȚII, SIMȚIM CĂ SÎNTEM PIONIERI!

Avem doi copii, Dan, elev utecist, și Mirela, pionieră, elevă în clasa a V-a, la Școala generală nr. 1. Rezultatele lor bune la învățătură, comportarea lor ne bucură mult. Ne iubim copiii și dorim ca viitorul lor să fie cît mai frumos, plin de realizări și de bucurii. La creșterea și dezvoltarea lor, a tuturor copiilor României veghează cu dragoste partidul, statul, personal președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Și cînd îi vedem pe copiii noștri că, încă din copilărie, datorită condițiilor excepționale create de partid și de stat, se pregătesc multilateral pentru a fi de folos societății, bucuriile noastre înfloresc. Ne dăm seama, din viața de pionier a Mirelei și din cea de utecist a lui Dan, cît de mult îi ajută Organizația Pionierilor și Uniunea Tineretului Comunist în împlinirea acestui ideal sortit și prezentului, și viitorului, ce trăsături de caracter minunate le insuflă: dragostea față de patrie, față de partid, cinstea, omenia, demnitatea. Toate acestea înseamnă mult nu numai pentru copii, ci și pentru noi, părinții. Multe din orele libere și le petrece Mirela în familia numeroasă a unității de pionieri, a Casei pionierilor și șoimilor patriei din localitate. Ea activează cu pasiune în formația de teatru de la Casa pionierilor și șoimilor patriei, a obținut distincții și diplome care-i fac cinste ei, dar și nouă ca părinți. Muncim cu drag, încurajați și de copiii noștri, de rezultatele bune și foarte bune pe care le obțin, de felul cum cresc.

În aceste zile, cînd Mirela noastră, împreună cu colegii ei, se pregătește să întîmpine Ziua pionierilor, alături de ea întîmpinăm și noi cu bucurie această zi sărbătorească în viața copiilor țării. Și noi, părinții, odată cu Mirela, simțim că sîntem pionieri!

MITRIȚA și NICOLAE ȘTEFAN,
muncitori, Adjud

«M-aș adresa în primul rînd copiilor, pionierilor, întregii noastre tinere generații: să nu uitați niciodată, dragi tovarăși tineri, că aveți în primul rînd îndatorirea de a face totul pentru însușirea și dezvoltarea celor mai înalte virtuți ce caracterizează poporul nostru — dragostea de adevăr, vitejia, pasiunea pentru muncă, hotărîrea fermă de a asigura ridicarea națiunii noastre pe noi și noi culmi de progres și civilizație!»

NICOLAE CEAUȘESCU
Secretarul general al Partidului Comunist Român,
Președintele Republicii Socialiste România

Omagiu

Cînd spunem Ceaușescu,
Simțim pe buze gustul pîinii
Dospită-n tihnă și nespus de bună.

Cînd spunem Ceaușescu,
Vedem în zare țara noastră nouă
Ca o aureolă de lumină.

Cînd spunem Ceaușescu,
Gîndim cu ochii minții
O lume-n libertate și frăție.

Cînd spunem Ceaușescu,
Simțim în jurul nostru
Atîta soare și prietenie.

Și cînd rostim acest nume atît de drag
De mîndru, de solemn,
Noi ne vedem mai buni, mai puri,

Și-avem un țel
Și pașii noștri hotărîți
Ne poartă fără preget către el.

Și ne dorim acest cuvînt
Și buzele-l rostesc mereu, mereu.

Cînd spunem Ceaușescu,
Noi simțim cum ne-nălțăm
Și cum trăim prin el.

MIHAI R. MIHAI
clasa a V-a, Ungureni, Dolj

Partidului

Nestrămutați strămoși
Au fost și-au ridicat cu ei
Puterea țării noastre
În omenesc temei.

Azi, drag partid,
Cunună noi ție-ți dăruim
Și te slăvim cu cîntecul
Din inimă.

MARA CORNELIA MALDIȘ, Șc. gen. nr. 14, Galați

UN AN ȘCOLAR, LA ORA BILANȚULUI

Vă mai amintiți cînd a fost, cum a fost la 15 septembrie? Desigur. Ne amintim și noi, redacția «Cutezătorii», care ne-am aflat atunci alături de voi la tulburătoarea clipă a «startului». Acum, ne prezentăm la «finiș» plini de emoții și speranțe — am ajuns la capăt mai bogați în cunoștințe, experiență, sentimente.

A fost ușor?

Nimeni nu spune asta! Nu-i ușor să-ți faci lecțiile zi de zi, cu egală temeinicie, să «escaladezi» împovărat de zestrea ghiozdanului trimestru după trimestru, să-ți tai poteci în abundentul domeniu al științelor.

E puțin lucru?

Nimeni nu crede asta — pentru că prețul izbînzii a fost dintotdeauna efortul, consecvența, autodepășirea — iar cei care poartă astfel de calități merită primiți cu aplauze la linia de sosire.

Să încercăm astăzi să surprindem ca într-un scurt flash retrospectiv, cîteva dintre marile secvențe de muncă de pe șantierele luminii.

Mădălina Șerban, din Ploiești; o fetiță simpatică și vioaie care, deși abia în clasa a III-a, a învățat un lucru fundamental: că prestigiul se menține cu aceleași mijloace cu care a fost obținut. Mădălina trăiește de pe-acum frumoasa răspundere — dar și adînca bucurie de-a fi numită «premiantul clasei».

Odată cu ea, multe sute de mii de școlari din țară își trăiesc pe deplin dreptul la admirația și felicitările celor din jur.

Daniela Prună, din Tîrgu Jiu, a pășit, la 15 septembrie, pragul clasei a V-a: obiecte noi de studiu, profesori noi! În aceste zile ea tocmai a trecut într-a VI-a, dar nu oricum, ci cu aceeași

(continuare în pag. 7)

ILIE TRAIAN

COPILUL - PERSONAJ AL ISTORIEI

TRADIȚII DE LUMINĂ ALE CRAVATEI ROȘII CU TRICOLOR

Documentar alcătuit pe baza unor exponate aflate la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România.

Încă de la începutul ei, mișcarea muncitorească din țara noastră s-a ridicat în apărarea ucenicilor, copii care trudeau în uzine în cele mai grele condiții, cu un salariu de mizerie. Mii și mii de copii din țara noastră munceau, peste puterile lor, umiliți și bătuți, pentru un salariu de mizerie.

● În 1908, sub conducerea mișcării muncitorești, a luat ființă «Cercul ucenicilor» pentru apărarea drepturilor acestor copii, pentru organizarea lor. Este prima organizație de clasă a tineretului. În fotografia nr. 1 se vede casa din București în care a avut loc ședința de constituire. Ucenicii din multe întreprinderi participau la greve, la acțiunile revendicative ale muncitorilor pentru condiții mai bune de viață. Din rîndul acestor ucenici s-au ridicat mai tîrziu luptători devotați ai clasei muncitoare, așa cum au fost I.C. Frimu și Ștefan Gheorghiu.

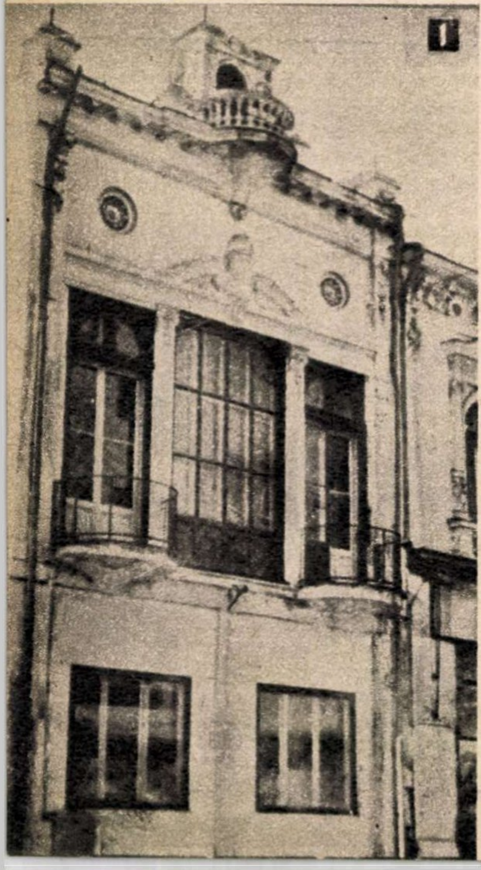

● Ucenicii organizați au luat parte la greva muncitorilor din Tișița, în 1914 (foto 2).

● Ca să-i sustragă pe copii din întunericul neștiinței de carte în care erau ținuți de către patroni, cercurile de ucenici desfășurau o frumoasă și atractivă activitate culturală. Se organizau șezători, serbări, serate literare.

● Cluburile muncitorești constituiau prin întreaga lor activitate o mare atracție și pentru elevi. Astfel, presa vremii consemna că la o activitate a clubului muncitoresc din Botoșani luau parte: «elevi de vîrste diferite, de la cei de 11 ani pînă la cei din ultimele clase ale liceului».

● Crearea Partidului Comunist Român, în mai 1921, a marcat începutul unei etape superioare și în activitatea de organizare și educare revoluționară a tineretului și copiilor. Pe ordinea de zi a primului Congres al Partidului Comunist Român se afla și un punct dedicat «Mișcării tineretului».

● În martie 1922 s-a constituit organizația revoluționară de tineret din România — Uniunea Tineretului Comunist.

● În 1925, cînd s-a elaborat proiectul de statut al U.T.C., s-a prevăzut ca fiecare organizație locală a U.T.C. să creeze organizații de copii.

1929 — Copiii minerilor din Lupeni aduc alimente părinților aflați în grevă (foto 3).

În presa ilegală de după anii 1929 adresată tineretului, apar îndrumări în legătură cu crearea grupurilor de pionieri cu copiii ucenici din fabrică, cu copiii din școli.

● Într-unul din documentele de partid ai acelor ani se spunea: «Pe lîngă fiecare organizație revoluționară de masă să se creeze grupuri de copii (pionieri)... Uteciștii cei mai buni și pricepuți să fie însărcinați cu această muncă» (foto 4).

● Ca și azi, pionierii de-atunci erau socotiți fiii cei mai mici ai partidului, care se pregăteau pentru ca mai tîrziu să-și dedice toate forțele luptei pentru dreptate socială, pentru demnitatea patriei, pentru bunăstarea oamenilor muncii.

Anul 1914: ucenici în grevă.

Lupeni, 1929.

Copiii organizau frumoase programe artistice pentru strîngerea ajutoarelor destinate luptătorilor comuniști întemnițați de autoritățile timpului (foto 5). Desfășoară, de asemenea, și activități sportive (foto 6).

Extrase din documentele P.C.R., din anii 1924—1938, referitoare la necesitatea desfășurării activității în rîndul copiilor.

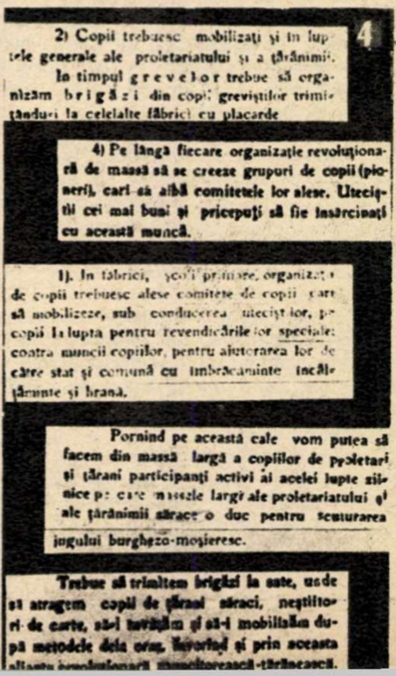

2) Copii trebuesc mobilizați și în luptele generale ale proletariatului și a țărănimii.

In timpul grevelor trebue să organizăm brigăzi din copiii greviștilor trimițându-i la celelalte fabrici cu placarde

4) Pe lângă fiecare organizație revoluționară de massă să se creeze grupuri de copii (pionieri), cari să aibă comitetele lor alese. Utecișții cei mai buni și pricepuți să fie însărcinați cu această muncă.

1). In fabrici, școli primare, organizații de copii trebuesc alese comitete de copii cari să mobilizeze, sub conducerea utecișților, pe copii la lupta pentru revendicările lor speciale: contra muncii copiilor, pentru ajutorarea lor de către stat și comună cu îmbrăcăminte încălțăminte și hrană.

Pornind pe această cale vom putea să facem din masă largă a copiilor de proletari și țărani participanți activi ai acelei lupte zilnice pe care massele largi ale proletariatului și ale țărănimii sărace o duc pentru scuturarea jugului burghezo-moșieresc.

Trebue să trimitem brigăzi la sate, unde să atragem copii de țărani săraci, neștiutori de carte, să-i învățăm și să-i mobilizăm după metodele dela oraș, făurind și prin aceasta alianța revoluționară muncitorească-țărănească.

● În 1932 primii pionieri din România aveau, prin grija partidului, o uniformă și un marș. «Să trăiască pionierii/ Mîndri luptători» (foto 7).

● În jurul anilor 1930—1932 activitățile revoluționare din școală iau amploare. Uniunea Tineretului Comunist sub îndrumarea partidului creează organizația de masă a elevilor «Școlarul Roșu». Grupuri puternice de elevi comuniști acționau în acea perioadă la Liceul «Frații Buzești» din Craiova, la Liceul Național din Iași, la liceele din Cluj, la Liceul «August Treboniu Laurian» din Botoșani, la Liceele «Aurel Vlaicu», «Matei Basarab» din București ș.a.

Printre acțiunile lor, se pot enumera apărarea elevilor care nu erau primiți la cursuri pentru că n-aveau cu ce să-și achite taxele școlare, acțiuni împotriva bătăii din școli. Foarte tinerii comuniști luau adeseori parte la manifestări de luptă organizate de partid. Conștiința că lupta pentru o cauză dreaptă îi înflăcăra. Exemplul strălucit îl constituiau comuniștii, lupta lor neînfricată.

5

Program artistic susţinut de copii pentru strîngerea ajutoarelor destinate comuniştilor întemniţaţi de autorităţile timpului în 1927 .

6

Activitate sportivă desfăşurată de Sindicatele unitare din Timişoara cu copiii oamenilor muncii, 1929

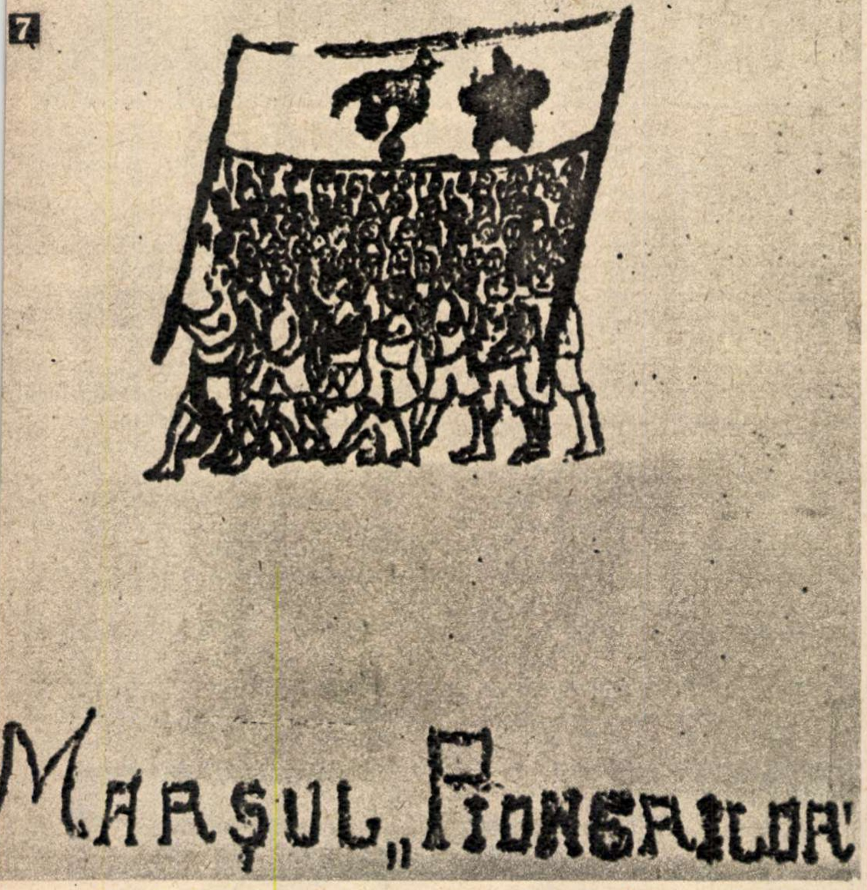

7

Marşul pionierilor, cîntec compus pentru primele grupe de pionieri constituite în anul 1932.

Puternice şi luminoase sînt tradiţiile revoluţionare ale Organizaţiei Pionierilor crescută şi îndrumată cu grijă părintească de Partidul Comunist Român, în spiritul luptei pentru cauza celor mulţi.

● Chiar din primele zile după istoricul act de la 23 August 1944, şi copiii au răspuns la chemările Partidului Comunist Român. Ei au curăţat molozul de pe urma bombardamentelor hitleriste, au ajutat la degajarea drumurilor, au ajutat ostaşii şi au contribuit la aprovizionarea populaţiei (foto 8).

● 1949 e Anul creării Organizaţiei Pionierilor, care a devenit o organizaţie revoluţionară de masă a copiilor din Republica Socialistă România. Momentul de constituire s-a desfăşurat în sala Teatrului Giuleşti din Capitală, la 28 aprilie 1949.

În presă se consemnează primele activităţi ale pionierilor. Printre acestea o întîlnire cu marele savant — cel care a fost C.I. Parhon (foto 9).

Organizaţia Pionierilor a străbătut apoi drumul ascendent al unei glorioase istorii pe care o scrie poporul român sub conducerea Partidului Comunist Român.

A cunoaşte tradiţiile revoluţionare de luptă ale organizaţiei noastre constituie pentru fiecare pionier un puternic îndemn de a munci, a învăţa şi a trăi în chip comunist.

Redactorul paginilor:
B. CARAGIALE

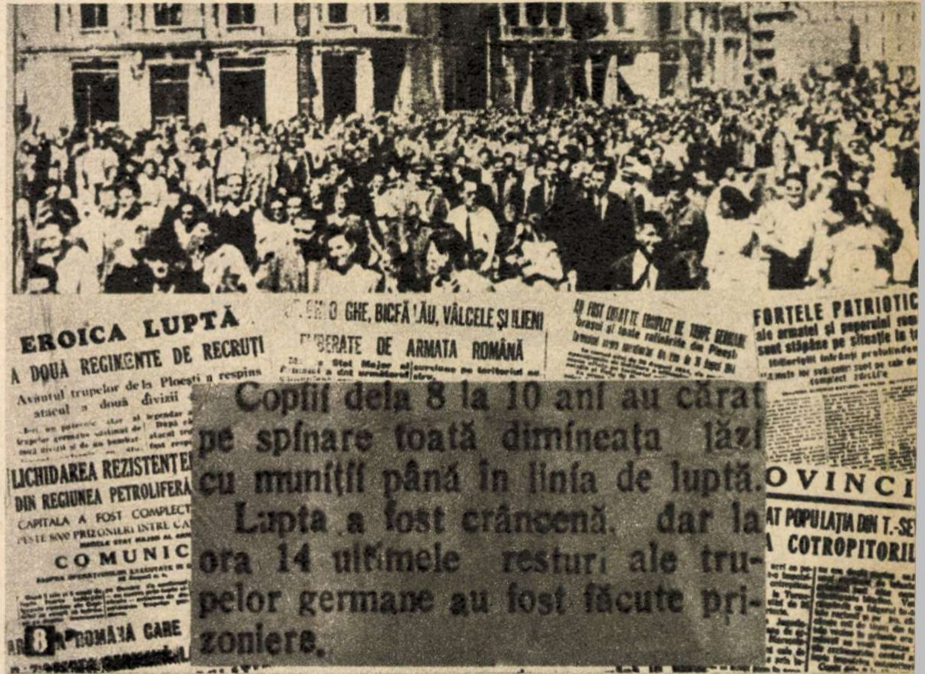

8

EROICA LUPTĂ
A DOUĂ REGIMENTE DE RECRUŢI
Avântul trupelor de la Ploeşti a respins atacul a două divizii

LICHIDAREA REZISTENŢEI
DIN REGIUNEA PETROLIFERĂ
CAPITALA A FOST COMPLECT
COMUNIC

GHE, BICFĂLĂU, VÂLCELE ŞI ILIENI
BERATE DE ARMATA ROMÂNĂ

FORTELE PATRIOTIC

OVINCI
AT POPULAŢIA DIN T.-SE
A COTROPITORIL

Copiii dela 8 la 10 ani au cărat pe spinare toată dimineaţa lăzi cu muniţii până în linia de luptă.

Lupta a fost crâncenă, dar la ora 14 ultimele resturi ale trupelor germane au fost făcute prizoniere.

MOMENT CRUCIAL IN ISTORIA ROMANIEI, INCUNUNARE A EROICEI LUPTE REVOLUŢIONARE IN FRUNTE CU PARTIDUL COMUNIST ROMAN PENTRU ELIBERAREA SOCIALA ŞI NAŢIONALA, 23 AUGUST 1944 A DESCHIS CALEA UNOR PROFUNDE TRANSFORMARI, CALEA VICTORIEI SOCIALISMULUI IN ŢARA NOASTRA

Din presa anului 1949. ▼

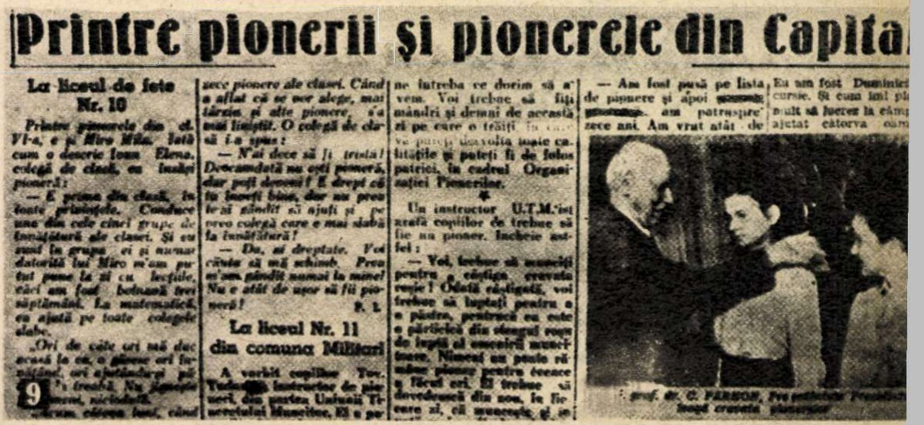

9

Printre pionerii şi pionerele din Capita

La liceul de fete Nr. 10

La liceul Nr. 11 din comuna Militari

Bibliografie: Mircea Ştefan — Tradiţiile revoluţionare ale Organizaţiei Pionierilor.

LA IZVOARELE CUTEZANȚEI

...Săli largi cu vitrine bogate în documente și fotografii. Exponate care ne umplu inimile de emoție. Ne aflăm la Muzeul din Scornicești, localitatea unde s-a născut și a copilărit secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Pășim cu respect și sfială în acest loc, purtînd în suflet fierbinte dragoste pentru părintele drag, pentru conducătorul iubit, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ale cărui idealuri de muncă și luptă se identifică cu cele ale țării întregi. Aici, în muzeu, oglindită în prețioase documente, urmărim lupta revoluționară pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a început-o de copil. Încrederea în forța partidului, a clasei muncitoare i-au dat cutezanța de a se avînta neînfricat în lupta pentru înfăptuirea idealurilor de libertate și demnitate ale poporului, de a înfrunta netemător prigoana autorităților timpului.

Exemplul revoluționarului înflăcărat, exemplul conducătorului înțelept și clarvăzător, exemplul comunistului de omenie ne luminează drumul, constituind pentru noi toți un viu îndemn de a trăi în chip comunist.

Vizitînd Muzeul din Scornicești avem, de asemenea, prilejul să urmărim drumul unui sat românesc de la primii pași spre cooperativizarea agriculturii pînă la marile înfăptuiri de astăzi.

A FI COPIL ÎN ROMÂNIA DE AZI

Copiii României socialiste sînt înconjurați cu dragoste și căldură de întreaga noastră societate, creșterea și educarea lor, pregătirea temeinică pentru muncă și viață constituind preocupări permanente ale partidului și statului, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, personal.

«Tinerii, toți copiii patriei noastre — sublinia tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România — **se dezvoltă într-un climat social, politic și etic nou, superior, dispunînd de tot ceea ce este necesar pentru a se forma ca oameni înaintați, făuritori conștienți și pricepuți ai României socialiste și comuniste».**

● O dovadă elocventă a preocupărilor constante ale partidului și statului pentru creșterea și educarea în cele mai bune condiții a copiilor o constituie faptul că populația României a atins în luna aprilie 1979 cifra de 22 000 000 locuitori. Dintre aceștia, cei 6 milioane de copii și tineri sînt cuprinși în toate formele de învățămînt. Români, maghiari, germani și de alte naționalități, ei cresc înfrățiți sub soarele patriei — România socialistă, care le asigură cel mai larg acces la știință și cultură, o viață îmbelșugată, un viitor minunat. La dispoziția lor se află aproape 30 000 unități de învățămînt, cuprinzînd 13 500 grădinițe și 14 500 școli generale, frecventate de peste 870 000 copii în învățămîntul preșcolar și circa 3,5 milioane în învățămîntul primar și gimnazial. În anul 1979, declarat de Adunarea Generală a ONU An Internațional al Copilului, vor fi date în folosință încă 3 000 săli de clasă, peste 33 500 locuri în internate și aproape 11 000 locuri în ateliere școlare precum și circa 23 000 locuri în grădinițe.

● În anul școlar 1978—1979 au fost tipărite 31,5 milioane exemplare manuale școlare — cel mai mare număr din istoria învățămîntului românesc — distribuite elevilor în mod gratuit. Copiii patriei noastre beneficiază de largi posibilități pentru desfășurarea activităților cultural-artistice, recreativ — distractive, sportiv-turistice, de timp liber și vacanțe. Ei au la dispoziție 252 Case ale pionierilor și șoimilor patriei. Anual, peste 1,8 milioane de copii — preșcolari și elevi — se odihnesc și se recreeaza în tabere și colonii, în excursii, drumeții și expediții pionierești.

● La Festivalul Național al muncii și creației «Cîntarea României», aflat la cea de a II-a ediție, peste 50 000 formații pionierești au cucerit succese de seamă, alături de milioanele de participanți adulți.

● O expresie elocventă a grijii pe care societatea o poartă copiilor țării o constituie adoptarea în 1979 a Decretului privind majorarea alocației de stat pentru copii din fondurile rezultate prin diminuarea cheltuielilor militare și Hotărîrea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. cu privire la acțiunile organizate în România în cadrul Anului Internațional al Copilului, apreciate în mod deosebit pe plan internațional, la ONU și în organismele sale, la reuniunile europeană și mondială ale UNICEF.

FIECARE PIONIER – O FAPTĂ DE MUNCĂ PENTRU ÎNFLORIREA PATRIEI!

Odată cu vacanța începe o nouă etapă în marea întrecere pionierească la muncă patriotică!

Vă amintiți regulamentul întrecerii? Se preciza acolo: «Pînă la sfîrșitul anului școlar trebuie îndeplinit aproximativ 60% din angajamentul anual». Aceste zile ale încheierii ultimului trimestru ne dau prilejul unei îmbucurătoare — deși scurte — treceri în revistă. Deci...

...CUM STĂM CU PROCENTUL DE 60%?

Zeci de unități pionierești transmit îndeplinirea și, pe-alocuri, chiar depășirea lui. Cîteva exemple. Din Ialomița: Căzănești, Dragoș Vodă sau Amara; din Suceava: Vama sau Voievodeasa; din Maramureș: Cavnic, Șomcuța Mare sau Copalnic Mănăștiur; din Mureș: Sărmașu, Tîrnăveni sau Luduș. Enumerarea ar putea continua încă mult, dacă avem în vedere faptul că fiecare județ poate înscrie la acest capitol mai multe nume de școli, de localități.

...CU CULESUL PLANTELOR MEDICINALE...?

Primăvara a fost frumoasă: vegetație abundentă, spor mare la culegerea plantelor medicinale. Vă puteți închipui cu ușurință că la acest capitol «O mie de buchete pentru sănătate», «campionii» din Cîrniceni-Iași, de două ori prezenți în reportajele noastre, sînt din nou la înălțime. Dar nu singuri. Colegii lor din Huși (Școala generală nr. 2), județul Vaslui, au dat de curînd un «asalt» (300 de participanți), grație căruia au depășit prevederile angajamentului lor la acest capitol. În județul Cluj, la Bonțida, s-au strîns ciuboțica cucului și flori de urzici. Angajamentul la acest obiectiv a fost atins nu doar procentual, ci și printr-o mare varietate de plante culese. La fel au procedat și pionierii din Moravița, județul Timiș.

...CU COLECTAREA MATERIALELOR SECUNDARE?

...La Ciineni, județul Vîlcea, în primele zile ale lui iunie s-au trecut în carnetele hărniciei, peste 2 000 ambalaje sticlă și 5 tone materiale secundare feroase. La Școala generală nr. 24, Iași, clasa a IV-a C a depășit angajamentul la ambalaje de sticlă. La Mașloc și Șag, județul Timiș, pionierii au terminat luna mai cu angajamentul pus la... procent și în această privință: ambalajele de sticlă.

...ȘI CU PARTICIPAREA LA DIVERSE CONSTRUCȚII DE FOLOS OBȘTESC?

...Un nou spațiu de joacă pentru copii s-a dat în folosință în parcul Bucov (județul Prahova) — și prin contribuția pionierilor. Noi școli sînt în construcție la Tg. Cărbunești, Peșteana și Florești, județul Gorj — și pionierii din aceste localități se află adesea alături de constructori. La Gătaia, județul Timiș, în ziua de 22 mai — știm și ora: 9 dimineața — s-a dat în folosință un nou local de școală cu 12 săli de clasă și trei laboratoare. Știm și cine i-a ajutat pe constructori să izbutească a aduce în mai această frumoasă izbîndă — și știți și voi, desigur. În Argeș, la Vulturești, pe șantierele noului cămin cultural, în județul Iași, la Aita Mare, la transportul pietrișului necesar fundației noului local de școală au participat zile la rînd numeroși pionieri și școlari; iar în județul Ialomița, grație rezultatelor bune de pînă acum precum și participării consistente a copiilor, se scontează pe construirea, pînă la 1 septembrie 1979, a 72 noi săli de clasă, 30 de laboratoare și 40 de baze sportive.

Nenumărate alte fapte de hărnicie se înscriu în legătură și cu înfrumusețarea localității, plantări de puieți, întreținere de pepiniere pomicole și florale, amenajări de spații verzi.

Cu mulțumirea pe care ne-o dă procentul de 60% îndeplinit, dar mai ales faptele care au dus la obținerea lui, acum, în pragul vacanței să privim cu încredere, gospodărește spre zilele care vin.

UN AN ȘCOLAR LA ORA BILANȚULUI

(urmare din pag. 3)

frumoasă recoltă de note mari în catalog ca și în anii trecuți.

Și asemeni ei, mii de școlari de clasa a V-a din întreaga țară.

Alexandru Costel, din Dichiseni, județul Ialomița, începuse anul cu note cam firave. «Băiat liniștit și serios», cum îl caracterizează tovarășa dirigintă, Costel a urcat trimestru de trimestru, trecînd linia de sosire laolaltă cu elevii buni și foarte buni ai clasei.

Și asemeni lui, în țară, mii de școlari au înregistrat în cataloagele lor această splendidă mărturie a ceea ce noi numim autodepășire.

Romel Tutoveanu și **Nicușor Vesler** sînt printre cei mai buni pionieri de la Casa de copii școlari Odobești, județul Vrancea.

Bucurîndu-se de condițiile create de societatea noastră, de preocuparea permanentă a cadrelor școlii, au terminat în aceste zile clasa a VI-a și a VII-a privind cu îndreptățită mîndrie spre panoul de onoare unde portretele lor zîmbesc de ani de zile. Doi băieți sănătoși și veseli, doi prieteni buni, două speranțe pentru destoinicia de mîine.

Brigitte Bartl învață la Liceul industrial nr. 10, cu limba de predare germană, din Arad. Și învață atît de bine încît, deși abia în clasa a V-a, e binecunoscută în acest liceu unde majoritatea elevilor sînt mai mari decît ea. Brigitte are zece la toate materiile, la matematică, la istorie, la geografie, la germană și la română, la botanică.

E voioasă, fericită, asemenea tuturor pionierilor și școlarilor români, maghiari, germani și de alte naționalități, care cresc, înflorind sub soarele patriei, România socialistă.

Ioana Steopoaie, din Sîngeorz-Băi, a terminat clasa a VIII-a, păstrîndu-și nealterată faima cucerită în 8 ani de muncă: aceea de «fruntaș la învățătură» cum o recomandă colegii. În curînd se va afla în emoțiile admiterii la treapta I a liceului. Un pas spre o profesie, un început de împlinire.

Să-i ținem pumnii prieteni, ei și tuturor celor care se pregătesc în aceste zile să îmbrace uniforma de licean.

Tuturor acelora — peste 3 milioane la număr — porniți la 15 septembrie pe drumul de lumini al școlii, care și-au dăruit mintea și inima dragostei față de învățătură, care au transformat această preocupare în datorie patriotică, dovedind astfel că sînt adevărați pionieri, să le adresăm astăzi, la... «sosire», salutul plin de respect și bucurie pe care îl merită orice învingător.

ÎN ATENȚIA TUTUROR CITITORILOR!

Republicăm pentru voi versurile cîntecului «Tot înainte!», a cărui interpretare la radio și la televiziune constituie semnalul de declanșare a marii acțiuni pionierești de educație patriotică, revoluționară «Tot înainte!». Precizăm că acțiunea se va declanșa în dimineața zilei în care acest semnal va fi transmis la radio, pe programul 1, la orele 7,20. La receptarea semnalului, toți pionierii se vor prezenta la școală sau în alt loc stabilit de comandament, pînă la orele 9,00!

TOT ÎNAINTE!

Tot înainte, vrednici pionieri
Fii de bravi eroi pe plaiul românesc;
La școala muncii dobîndind puteri
Comuniști ai patriei cresc!

Refren:

Sus, mai sus cutezători
Sub viteazul tricolor
România înălțați
Pionieri neînfricați!

Sîntem nepoți de daci și de romani;
Harnici și viteji vom crește zi de zi
Azi învățăm cu tineresc elan,
Viitori constructori vom fi!

Refren:

Țară de glorii spre onoarea ta
Plaiul tău străbun să-l apărăm vom ști
Florile păcii mîna își vor da
Prieteni buni copiii vor fi.

Refren:

Spre comunism, măreţul ideal,
Steag muncitoresc purtăm în biruinți —
Ne dă putere dragostea de neam
Și iubirea pentru părinți.

Refren:

Azi pionieri și mîine uteciști,
Glorios partid, mereu te vom urma
Țării în zbor spre anii comuniști
Viața-ntreagă vom închina!

Refren:

Vă reamintim că partitura muzicală a apărut și o puteți găsi în numărul 18 din 3 mai a.c., al revistei «Cutezătorii».

NOI ÎNTÎMPLĂRI ALE BĂTRÎNULUI FLUVIU

Însemnări de LAURENȚIU DUȚĂ

Ne este Dunărea parte componentă a adîncurilor ființei. Străbunii noștri, dacii, care îi ziceau Istru, își imortalizau viața bînd din apa ei înainte de a porni în aprigele bătălii pentru independență. Noi, strănepoții lor, am apărut cu Dunărea în noi. Un cîntec vechi glăsuiește: «Dunăre, Dunăre/ Drum fără pulbere,/ Apă cu talaz/ Fără de răgaz/ Fără de zăgaz...» Căci cine o putea zăgăzui?

— Noi. Azi știm cîtă apă curge cu folos pe Dunăre, cîtă va curge cu folos — îmi spune foarte ferm tovarășul Petru Mike, secretarul Comitetului de partid al șantierului «Porțile de fier II». Primul și cel mai mare zăgaz în calea Dunării, pe teritoriul țării noastre, «Porțile de fier I», se află la mai puțin de 80 de kilometri. Acolo, ieșită abia din strînsoarea Cazanelor, Dunării i s-a pregătit o primire triumfală: turbinele marii hidrocentrale, rod al muncii eroice a constructorilor. Apele Dunării curg acum cu un rost măsurat în milioane și milioane de kilowați-oră. Se măsoară în secunde, ore, ani, ba chiar secole. În istorie. Ca și la «Porțile de fier II», șantierul pe care ne aflăm.

— În istorie? (Ne aflăm aici, pe digul care barează brațul stîng al Dunării, la Gogoșu. Un adevărat pod masiv, din piatră brută și rocă, de aproape o jumătate de kilometru. În stînga, valuri ale Dunării, încă neprevenite în marea lor călătorie de itinerarul lor schimbat de către om, încearcă să se opintească-n dig. Se retrag nedumerite. În dreapta, brațul Dunării e de un alhastru ca-n valsurile lui Strauss, prin care fac tumbe crapii nedumeriți de atîta liniște.

Brațul stîng al Dunării a fost astupat pentru a se construi aici digul deversor și alte instalații auxiliare ale sistemului hidroenergetic și de navigație «Porțile de fier II», în insula Ostrovu Mare).

— Da, îmi răspunde tovarășul Petru Mike, în istorie. În istoria asta alcătuită din viața oamenilor, a țării, a Dunării, tot una.

— Cum tot una? Își poate măsura omul viața cu zecile, sutele de milenii ale... Dunării!

— Chiar la minut. Dacă vrei să știi, și pentru oameni și pentru Dunăre, ora 18,32, martie 17, anul 1979, a însemnat un moment de istorie. Atunci, în minutul al 32-lea după șase seara, Dunărea și-a scurs ultima picătură dincolo de acest dig, a «consimțit» să treacă temporar pe brațul drept.

...Bătrînului Istru nu-i place să aibă de a face cu cei slabi. Cîte lotci și bărci din vechime n-or fi pe fund aici, pe brațul de la Gogoșu. Mai ales spre sfîrșitul iernii, sau în primăverile timpurii, își învolburează apele cît cerul noros, rupînd totul în cale. Ei bine, tocmai pe un asemenea timp, constructorii «Porților de fier II» aveau nevoie să închidă digul. Spre a nu lăsa fluviul să năbuiască peste lucrările de mal ale barajului deversor, să mături instalațiile. Au fost mobilizate toate forțele șantierului: autobasculante, buldozere, screpere... Ploaia, măruntă la început, s-a transformat în lapoviță, apoi în stropi cît aluna. O zi, două, trei. Pe cele două maluri, oamenii abia se vedeau. Își amintește unul din veteranii șantierelor hidrotehnice, comunistul Marin Rădoi: «Veneam cu autobasculanta pe-o parte a digului și nu-mi dădeam seama dacă plutesc în norii ce-mi alergau în jurul cabinei, pe valurile furioase, sau... pe dig. Mers înapoi, desigur, să răstorn piatra-n calea șuvoiului. Uneori simțeam că amețesc. Îi zăream însă de cealaltă parte pe unii dintre tovarășii mei, Gheorghe Neamțu, Gheorghe Gaspar, Victor Dovlete și-mi ziceam: «Ei, o să te liniștim noi maică Dunăre». Pe măsură ce porțile digului se apropiau, șuvoiul dintre ele creștea în viteză și forță. În ziua a cincea de bătălie, însă, Dunărea și-a sporit forța, ridicîndu-și nivelul în amonte amenințător. Noi însă, aceiași, adică cei din prima zi. Rămăsese o singură alegere: sau renunțăm la închiderea digului și atunci fluviul va distruge tot ce construiserăm, sau rămînem aici, renunțăm la odihnă pînă... punem zăgaz. Ne-am înțeles mai mult din priviri. «Rămînem»!. Toți, peste 200 de oameni. N-a rămas șofer nici pentru adusul hranei cu furgoneta. Toți — pe basculante. Mîncarea o aduceau cu furgoneta, cale de peste 20 kilometri, pe drumuri accidentate, pline de bălți, soțiile șantieriștilor, care știau meșteșugul volanului. Înfulecam pe apucate, pînă cupa excavatorului umplea basculanta cu piatră. Dar oboseala, nesomnul... Iar Dunărea mugea, amenința, unindu-se cu cîlții vineți ai norilor căzuți. O clipă de neatenție și... la o «masă de seară», deasupra sufertașelor ni se dau niște bilețele. Foi rupte din caiet, cu niște floricele desenate, cu litere neîndemînatice: «Noi știm că sînteți obosiți, dar voi învingeți. Vă așteptăm». O mamă, soție a unuia dintre noi, găsise soluția de a ne liniști copiii care voiau cu orice preț «la tata». I-a pus pe copii să ne scrie bilețelele astea. Iar noi le-am îndreptățit convingerea. Am învins adică. În ultimele 24 de ore, din cele 8 zile de muncă îndîrjită am stabilit chiar un record național: am pus în dig 5 500 metri cubi de rocă și piatră brută. Mulți dintre șoferi, buldozeriști, excavatoriști, au lucrat continuu 36 de ore. Iar la ora 18,32, Dunărea s-a recunoscut învinsă. Brațul stîng a fost barat. Forța debitului de apă a fost transferată pe brațul drept al Dunării, unde nu putea produce nici un fel de stricăciuni. Lucrările la barajul deversor de pe brațul stîng puteau începe cu un substanțial avans. Despre asta au scris toate ziarele.»

— Dar despre acele bilețele adresate de copii celor de pe dig nu s-a scris?

— Astea sînt probleme intime, îmi răspunde mai în glumă, mai în serios Petru Mike. Sau, dacă vrei, o parte din forțele noastre interne. Toate pornind din adîncul sufletului de om, de comunist de pe șantier. Dealtfel, aici se consideră constructori și copiii de la școală — și au dreptate.

De bună seamă, episodul povestit mai sus nu este decît unul din momentele eroicei munci cotidiene a cutezătorilor constructori ai cetății luminii de pe Dunăre, din insula Ostrovu Mare — «Porțile de fier II». Exprimate în cifre, lucrările pentru ctitorire înseamnă: excavarea a 13 000 000 metri cubi de pămînt, turnarea a peste 1 800 000 tone de beton, montarea a peste 70 000 tone de utilaje... Timp de cîțiva ani de-acum încolo vom ști cîtă apă va mai curge pe Dunăre, curgere măsurată în multe și multe întîmplări ca cea povestită. După care forța omenească, forța comuniștilor se va împlini aici, la «Porțile de fier II» în mii, milioane, miliarde de kilowați-oră, în grădinile roditoare irigate din Ostrovu Mare. Iar bătrîna Dunăre își capătă o nouă filă de istorie, devenind mai adînc, parte din ființa noastră.

Ostrovu Mare — mai, 1979

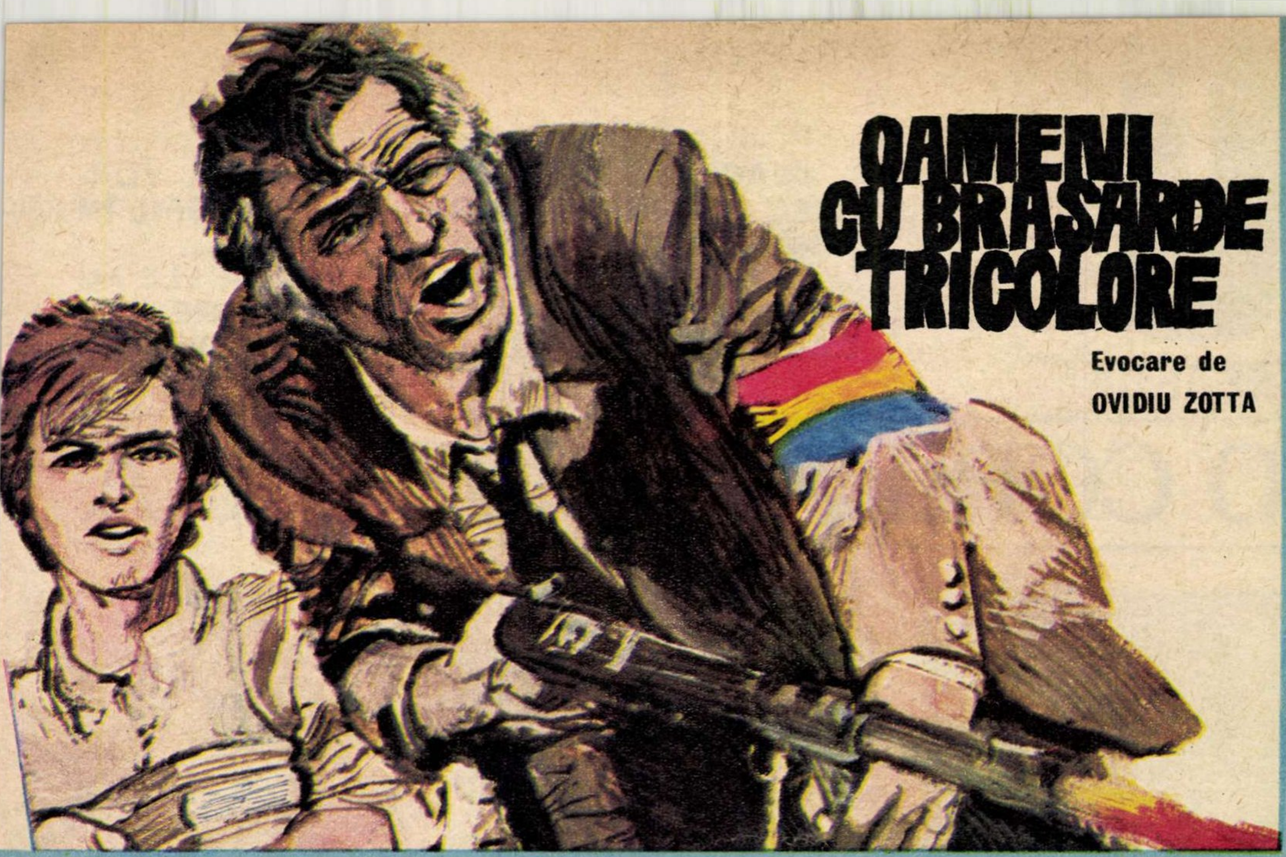

OAMENI CU BRAŞARDE TRICOLORE

Evocare de

OVIDIU ZOTTA

Abia terminasem «Hanul Ancuţei» şi voiam să cer «Fraţii Jderi», cînd profesorul Teodorescu, eveniment de necrezut, ne-a spus că biblioteca se închide deoarece şcoala intră în reparaţie. Extraordinar! În plin război? Cu ce bani? Clădirea ducea, într-adevăr, dorul de meşteri, avea pereţii jilavi şi despuiaţi, acoperişul năpîrlit, mobilierul ros, cimentul coridoarelor crăpat ca o baltă secată. Sigur că trebuia înzdrăvenită — dar tocmai atunci, cînd nu se găseau de nici unele? Şi totuşi, au apărut schele, căruţe cu nisip, şi var, şi cărămizi, butoaie cu vopsea. Nu ne venea să credem. Am dat fuga să vedem, poate e ceva de lucru şi pentru noi, dar Teodorescu ne-a spus că are destui oameni. «Destui» e puţin zis; erau acolo cu zecile: salahori, zidari, dulgheri, zugravi, geamgii, instalatori, electricieni. Niciodată nu văzusem atîţia! Peste tot, inscripţii: «Şantier. Trecerea interzisă». Să n-ai voie să intri în propria şcoală?! Priveam de departe, şi cei mai uimiţi erau părinţii noştri: de mult nu mai văzuseră ei ceva în construcţie, aspirau tulburaţi mirosul de var şi de cărămidă nouă şi de vopsele pentru zugrăvit — toate astea le aminteau de pace.

Îmi trebuia neapărat romanul «Fraţii Jderi» pentru că trecusem de jumătatea lui august, ştiam că e o carte groasă, cum s-o mai termin? De cînd îl cunoştea cartierul, şi-l cunoştea de mult, Teodorescu stabilea, încă de prin luna mai, pentru fiecare clasă, un autor ale cărui cărţi trebuiau citite, toate, de-a lungul verii. Cădeau bombe, nu era pîine, lipseau săpunul şi medicamentele — dar de citit trebuia să citeşti. Indiferent de nota la literatură, cînd terminai şcoala, un lucru era clar: cunoşteai cîţiva scriitori aşa cum îţi cunoşti propria familie.

Cartierul general de vară al lui Teodorescu fusese întotdeauna biblioteca şcolii. Rămînea acolo şi cînd suna alarma. După ce ieşeam din adăposturi veneam la el, ne împărţea cărţile, se uita pe caietele de lectură, dădea lămuriri. Spre seară, aveau loc nesfîrşite meciuri de fotbal. Ţineau ore întregi, pe cîmp se perindau zeci de jucători, cîte unul din echipieri dădea fuga acasă şi revenea după un ceas şi trebuia să fii atent fiindcă adesea, la reintrare, găsea loc în cealaltă echipă. Punctul de atracţie îl constituia tot Teodorescu: el era şi arbitru, şi antrenor, şi comentator. În loc de fluier folosea clopoţelul şcolii.

Nu eram deloc viguroşi în anii aceia de război. Mîncarea puţină, grijile din fiecare familie, încordarea cu care-i supravegheam pe nemţii care umblau în grupuri şi cu mîinile cît mai aproape de pistol, spaimele de tot felul ne scăzuseră puterile. Mulţi dintre noi lucram toată vara prin prăvălii şi ateliere, să agonisim bani pentru taxele şcolare şi manuale şi mai ales pentru hrană. Dar tocmai această situaţie neprielnică ne făcea să simţim mai din plin plăcerea de a fi în preajma lui Teodorescu. Pînă şi părinţii ne îndemnau: Ai citit cartea? Dă fuga, ia alta, să nu rămîi în urmă. Şi vezi ce mai spune Teodorescu. Fiindcă Teodorescu al nostru obişnuia, analizînd cutare roman, să aducă vorba despre noutăţile din ziare şi de la radio. Ştiam însă foarte bine că nu din ziarele de la chioşc şi nici de la posturile oficiale afla el noutăţile despre înfrîngerile pe care le înghiţeau hitleriştii pe toate fronturile şi despre faptul că în curînd multe aveau să se schimbe în ţară.

Închiderea bibliotecii ne-a întristat, ca şi brusca schimbare a comportării lui Teodorescu; nu mai aveai ce vorbi cu el, devenise arţăgos, îl interesau exclusiv lucrările. Nici nu se mai ducea acasă, dormea cu lucrătorii, probabil de teamă să nu fure careva vreun sac de ciment. Am încercat să-l chem la poartă; degeaba, n-a venit.

Poate m-aş fi resemnat dacă nu aflam că bunei mele colege, Hortopan Doina, unchiu-său îi făcuse rost nu numai de «Fraţii Jderi», ci şi de alte cărţi ale lui Sadoveanu, pe care avea toată grija să le citească pe ascuns, ca în toamnă să se laude cu isprava.

Clădirea şcolii n-avea secrete pentru mine şi toate schelele, gropile cu var şi grămezile de nisip erau departe de a mă deruta. Am folosit străvechiul drum al chiulangiilor: din stradă, pe dud, din dud pe acoperişul croitoriei, de aici în nucul din curtea şcolii şi din nuc pe stiva cu lemne de foc la baza căreia se afla o ferăstruică de la subsol, uşor de deschis. Acasă spusesem că mă duc la bunica, iar bunica mă ruga adesea să dorm la ea.

Era un întuneric de peşteră, dar cunoşteam fiecare lucruşor pe dinafară. Cum am ajuns în subsol, am luat-o glonţ spre uşa care dă în magazia de materiale. Umblam uşor, să nu trezesc pe cineva; ştiam că lucrătorii dorm în şcoală. Trebuia să ajung în holul etajului întîi, de unde, prin muzeul şcolii, o scară ducea la etajul doi, în laborator. Acolo nu-mi mai rămînea decît să deschid uşa dintre dulapul cu lacăt de un kilogram — acolo se păstrau sticluţele şi borcănaşele cu substanţe chimice — şi rafturile încărcate cu aparatele pe care le aduceam la orele de fizică să vedem ce simplu — vorba vine — se produc electroliza, transformarea energiei calorice în lucru mecanic sau descompunerea luminii.

M-au prins în muzeu. Îngheţasem de spaimă. O mînă grea îmi sucise braţele la spate, ca în filme, alta îmi acoperise gura, o lanternă mică mă orbi. Am auzit şoapte în jur şi zgomotul multor paşi. De ajuns în bibliotecă, am ajuns, dar cărat pe sus. Tot atunci s-au auzit de departe primele împuşcături. Mica lanternă s-a aprins din nou. L-am văzut pe Teodorescu aşa cum nu mi l-aş fi închipuit: cu o cască militară pe cap, instala la fereastră o puşcă mitralieră. Pe braţ avea brasardă tricoloră. M-am uitat în jur: toţi «zidarii» arătau la fel: cu brasarde tricolore şi arme. Nu mi-a fost greu să-mi imaginez că şi în alte încăperi putea fi văzut acelaşi tablou. Unul din necunoscuţi spuse repede, bănuitor:

— Cum ai intrat, ce cauţi, cine te-a trimis?

Teodorescu a zîmbit, oftînd:

— Numai capul lui l-a adus încoace, asta-i sigur. Băiatul e de-ai noştri, şi încă unul din cei buni, disciplina însă îi cam lipseşte. (Şi răstindu-se la mine): N-am spus eu să nu vă mai prind pe aici?

— Dar Sadoveanu... «Fraţii Jderi»... că Hortopan Doina!...

— Hortopan Doina! Păi atunci să te scoată ea de-aici.

S-au sfătuit între ei. Am înţeles că e periculos să stau acolo, dar să plec era şi mai complicat: puteam fi văzut de cine nu trebuie. Mă liniştisem, începeam să înţeleg cum stau lucrurile, mă fericeam că nimerisem cum e mai bine; Hortopan Doina avea să se roage mult ca să-i povestesc, şi nu numai ea. Am devenit brusc îndrăzneţ şi sigur de mine, i-am spus lui Teodorescu să nu-şi facă griji, ai mei mă cred la bunica, deci pot rămîne în şcoală. Nu există şi pentru mine o armă, ceva, măcar un pistol?

— O palmă după ceafă, a bombănit el. Norocul tău că în şcoala asta nimeni nu s-a atins vreodată de un elev.

Împuşcăturile se apropiau şi se înmulţiseră. Oamenii au hotărît că, într-adevăr, e mai bine să nu plec. Trebuia să mi se găsească un loc cît mai ferit, la subsol. Bineînţeles că am făcut totul ca să amîn aplicarea acestei idei. Spre dimineaţă, cînd a început lupta, îi aduceam cartuşe lui Teodorescu la puşca mitralieră. Majoritatea «zidarilor» ieşiseră din clădire, îi vedeam la vreo două sute de metri unde, la adăpostul sacilor de nisip, presăraţi în apropierea şoselei, acopereau drumul cu un tir încrucişat. De nu ştiu cîte ori au încercat hitleriştii să intre în oraş cu maşinile lor şi de fiecare dată s-au retras, lăsînd în urmă automobile arzînd şi siluete brune înţepenite pe asfaltul ciuruit. Nemţii au vrut să forţeze şi cu tancurile dar s-au ales cu ele transformate în grămezi de fiare vechi, pentru că «zidarii» mei primiseră întăriri, o companie de ostaşi şi trei tunuri. Cînd au venit oamenii din cartier, aducînd pîine şi mîncare caldă şi cearşafuri rupte în fîşii pentru pansamente, am văzut-o pe mama, cu vestita ei cutie de medicamente — aspirine, tablete de chinină, sulfamide şi o sticlă de tinctură de iod, mai nimic, dar bune şi-astea.

Spre prînz am plecat amîndoi acasă. Era a doua zi după 23 August 1944, duceam cu mine «Fraţii Jderi» şi foarte multe lucruri de povestit.

FOTO

CRONICĂ PIONIEREASCĂ

IMAGINILE DIN ACEASTĂ PAGINĂ VORBESC DESPRE FERICIREA DE A FI COPIL ÎN ROMÂNIA DE ASTĂZI.

ESTE SEMNIFICATIV FAPTUL CĂ ELE AU FOST REALIZATE CHIAR DE CĂTRE CEI CARE O TRĂIESC ZI DE ZI — PIONIERII.

AVEM O COPILĂRIE FERICITĂ

RĂSCOALA DIN 1784 CONDUSĂ DE
1

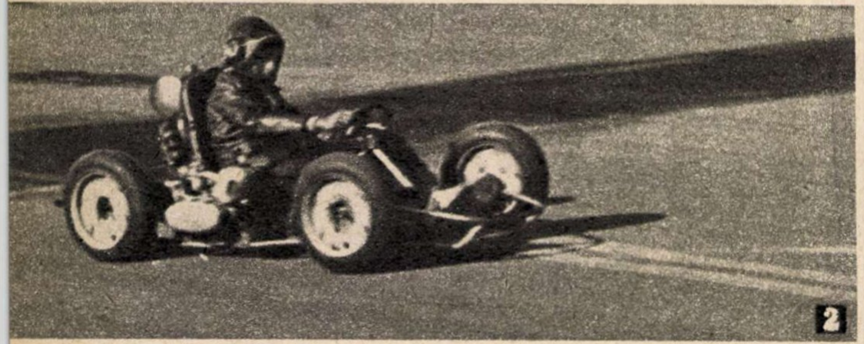

1. Rostirea şi semnarea Legămîntului, moment de neuitat în viaţa fiecărui pionier (Foto: Carmen Greceanu, clasa a V-a, Şcoala generală nr. 183, Bucureşti).

●

2. Tehnică, sport, curaj — sau o activitate pionierească tot mai îndrăgită — cartingul. (Foto: Vasile Marc, clasa a V-a, Carei).

●

3. Fluieraşii din Polovragi, păstrători ai preţiosului nostru folclor. (Foto: Emanoil Bărbulescu, Casa pionierilor şi şoimilor patriei, Tg. Jiu).

●

4. Prietenii noştri mai mici, şoimii patriei, într-o întrecere... voinicească! (Foto: Ştefan Dimitriu, clasa a VIII-a, Şcoala generală Vălenii de Munte, judeţul Prahova).

●

5. «Linişte! Se învaţă!» (Foto: Cristian Roman Dragoş, Şcoala generală, comuna Horoatu-Crasnei, judeţul Sălaj).

●

6. Trofeul nostru, trofeul hărniciei şi al măiestriei: locul I la Festivalul Naţional «Cîntarea României», faza republicană. (Foto: Doina Pleşa, clasa a VII-a, Şcoala generală Marga, judeţul Caraş-Severin).

●

7. În satul nostru de vacanţă, Breasta. (Foto: Gabriel Popescu, Şcoala generală nr. 18, Craiova).

PRELUDII LA VACANȚA MARE

EXPEDIȚIILE „Cutezătorii“ ÎNAINTE DE START

● Gata de drum — aproape 40 000 de expediționari, un posibil record de participare ● Dintre mii de exemple, doar unul singur: al pionierilor bucureșteni care vor porni pe urmele geto-dacilor.

Au mai rămas doar cîteva zile pînă cînd, conform regulamentului și tradiției, va fi dat startul încă o dată, (pentru a unsprezecea oară!) în marea acțiune pionierească de turism și cercetare științifică Expedițiile «Cutezătorii». Ce noutăți, ce surprize (totdeauna plăcute, îmbucurătoare) ne vor oferi în acest an noii expediționari? Aceasta este întrebarea, firească, la care încercăm, de fiecare dată în acest moment al prologului, să răspundem.

Deși la ora cînd trimitem la tipar aceste rînduri nu dispunem încă de toate datele necesare, pe baza informațiilor primite pînă acum la redacție putem afirma totuși că-n vara acestui an, la a doua etapă a celei de a X-a ediții, jubiliare, a Expedițiilor «Cutezătorii» se va înregistra un număr record de participanți. Dovadă, de pildă, datele pe care ni le oferă județul Vaslui, pe teritoriul căruia sînt formate, pregătite, aprobate și gata de drum 80 de echipaje, totalizînd aproape 1 000 de pionieri și școlari. Și dacă luăm în considerare faptul că Vasluiul este unul dintre județele care de-a lungul anilor s-a situat, din punctul de vedere al numărului de participanți, cam pe la mijloc între celelalte județe, înmulțind 1 000 cu 40 avem, cu aproximație, numărul pionierilor și școlarilor care se vor afla, în vara aceasta. în atît de romantica și, totodată, instructiva postură de expediționari.

Acestea au, desigur, importanța lor, dovedind, înainte de toate, cît de populară și de îndrăgită de către pionieri și școlari este această mare acțiune de turism și cercetare științifică. Mai importante și mai semnificative ni se par — și fără îndoială că și sînt — obiectivele, de-o mare diversitate, pe care și le-au propus să le realizeze echipajele în expedițiile lor. Între numeroasele exemple unul ni se pare deosebit de concludent: al unor echipaje din București care, în cadrul etapei din această vară, vor participa la Expedițiile «Cutezătorii» reunite sub genericul unei frumoase și deosebit de educative acțiuni, sugestiv denumită...

...«COLUMNA MILENARĂ»

Dorind să-și îmbogățească cunoștințele în domeniul istoriei patriei și chiar să-și aducă și ei contribuția la descoperirea unor noi mărturii, peste 500 de pionieri și școlari din Capitală, constituiți în 40 de echipaje, s-au hotărît ca în vara aceasta, în cadrul acțiunilor desfășurate cu prilejul apropiatei sărbătoriri a 2050 de ani de la crearea statului dac centralizat și independent al lui Burebista, să meargă «pe urmele dacilor». S-au hotărît încă din toamna anului trecut și acum, după luni de zile de intense și complexe pregătiri, sînt gata de start. La 2 iulie, în zori, 32 de echipaje vor porni din tot atîtea puncte ale țării — din diferite localități legate de istoria geto-dacilor și, fiecare în parte, va parcurge, pînă la 12 iulie, cîte un itinerar de cel puțin 100 de kilometri pe jos, pentru a cerceta și a descoperi noi mărturii despre viața, lupta și civilizația străbunilor noștri.

Așa cum s-a stabilit în itinerare, cele 32 echipaje se vor îndrepta, în încheierea expedițiilor, spre Munții Orăștiei unde, la Costești, fosta «inimă» a Daciei lui Decebal, se vor întîlni cu alte 8 echipaje bucureștene (cîte unul din fiecare sector), care între timp vor fi efectuat, sub conducerea unor specialiști, săpături și cercetări arheologice pe locurile cetăților și așezărilor dacice. Împreună cu alți 180 de pionieri și școlari sosiți din Capitală, care s-au remarcat în cadrul Festivalului Național «Cîntarea României» ei vor susține aici, în ziua de 15 iulie, un mare spectacol-evocare, intitulat «Columna milenară».

Cei peste 500 de expediționari, ca de altfel, toți cei aproximativ 40 000 care vor participa în vară la a doua etapă a expedițiilor, așteaptă vacanța cu nerăbdare.

CÎTEVA ITINERARE

Iar acum, în încheiere, inspirîndu-ne din itinerarele pe care și le-au stabilit expediționarii bucureșteni pe urmele geto-dacilor, oferim cîteva interesante trasee pe care le recomandăm echipajelor care intenționează să desfășoare expediții cu caracter istoric. Iată-le:

1. COTNARI (cetate dacică), PIATRA NEAMȚ (Perodava, cetate geto-dacă), BRAD (cetate geto-dacă), RĂCĂTĂU (Tamasidava — cetate geto-dacă), POIANA (Piroboridava, cetate geto-dacă), 2. MANGALIA (Calatis — cetate greco-romană), CONSTANȚA (Tomis, cetate greco-romană), HISTRIA (cetate greco-romană), ADAMCLISI (Trophaeum Traiani — castrul și monumentul roman), MUZAIT (Sucidava, castrul roman), CERNAVODĂ (așezare fortificată protodacică), CAPIDAVA (castrul roman), MĂCIN (castrul roman), BARBOȘI (Valul lui Traian, castrul, cetatea), CARVAN (Dinogentia, cetate romano-bizantină), ISACCEA (Noviodunum, castru și cetate romano-bizantină). 3. ZIMNICEA (cetate dacică și feudală), CELEI (Sucidava, castru roman), BIVOLARI (castru roman), OCNIȚA (Buridava, davă dacică), POLOVRAGI (cetate dacică), BAIA DE FIER, COZIA PETROȘANI, DENSUȘI, HAȚEG, (drum al armatelor romane spre inima Daciei lui Decebal). 4. MEDIEȘUL AURIT (așezare dacică), TURDA (Potaissa, castru roman). CÎMPENI, AIUD, BLAJ, ALBA-IULIA (Apullum, muzeul și cetatea). 5. DROBETA-TURNU SEVERIN (Podul lui Traian), ORȘOVA (Dierna, castru roman), HERCULANE, LEDERATA (asezare romană). JUPA TOPAE (locul bătăliei între daci și romani), TIBISCUM (castru roman).

C. DIACONU

1979 -ANUL INTERNAȚIONAL

Proclamarea de către Adunarea Generală a ONU a anului 1979 ca An Internațional al Copilului, prin rezoluția adoptată la inițiativa unui mare număr de state membre, între care și România, constituie expresia grijii celei mai profunde a tuturor popoarelor lumii pentru destinele celor ce reprezintă însuși viitorul umanității — copiii. Astăzi numărul copiilor lumii se ridică la cifra de 1,5 miliarde. Condițiile lor de viață sînt însă extrem de diferite. În țările socialiste asigurarea unei copilării fericite, grija pentru formarea unei generații capabile să ducă mai departe înfăptuirile noii orînduiri și construirea societății comuniste constituie preocupări firești conduse și vegheate permanent de noua societate.

În multe părți ale lumii copiii sînt însă lipsiți de condițiile unei dezvoltări normale, suferind de foame și boli, amenințați de spectrul unei vieți fără perspectivă. În preambulul «Declarației drepturilor copilului» adoptată de Națiunile Unite în urmă cu două decenii, se arată, între altele, că «umanitatea este datoare să dăruiască copilului tot ce are mai bun». Statisticile furnizate de organisme specializate ale ONU dezvăluie însă adevăruri dramatice în fața cărora omenirea nu poate rămîne indiferentă.

PE TERRA: ZECI DE MILIOANE DE COPII NU AU POSIBILITATEA SĂ ÎNVEȚE

O treime din populația globului este reprezentată de copii. 860 milioane dintre aceștia trăiesc în state al căror venit pe locuitor este sub 100 dolari, sumă infimă, insuficientă asigurării minimului de existență, în condiții de viață deosebit de grele, fără a avea acces la instituții de învățămînt și la ocrotirea medicală. În lume, circa 120 milioane de copii nu frecventează nici o școală, iar într-un număr de 40 de state, obligativitatea învățămîntului nici nu este prevăzută. Dacă actualele tendințe vor persista, în 1985 circa 134 milioane copii nu vor merge la școală.

Și cînd te gîndești că pentru lichidarea analfabetismului este suficientă suma cheltuită pe glob pentru înarmare în decursul unei singure săptămîni.

DRAMA COPIILOR EXPLOATAȚI

În timp ce milioane de copii nu pot să învețe, alte milioane sînt nevoite să muncească de la o vîrstă fragedă pentru a-și cîștiga existența. În întreaga lume, 52 milioane de copii sub 15 ani muncesc în condiții ce încalcă cele mai elementare norme de igienă și securitate a muncii. 42 milioane dintre aceștia primesc în schimbul muncii doar hrană.

FLAGELUL FOAMEI ȘI AL SUBNUTRIȚIEI

Pe suprafața planetei, în fiecare secundă se nasc în medie 3 copii. Dar 80 000 copii cad zilnic victime ale foamei cronice și bolilor provocate de subnutriție.

● 156 milioane de copii trăiesc în condițiile de mizerie din bidonville-uri sau slums-uri.

● 500 milioane copii din lume suferă din cauza subnutriției și a lipsei de proteine din alimentație.

● În spatele acestor cifre stau realități zguduitoare care impun colectivității mondiale tot atîtea argumente în favoarea unor acțiuni urgente și eficace pentru a salva visele copilăriei.

PENTRU UN VIITOR FERICIT AL COPIILOR LUMII

Încă din momentul intrării sale in ONU, România a acționat consecvent în acest for, venind cu numeroase propuneri proprii privind soluționarea unor probleme cardinale ale omenirii precum: dezarmarea, instaurarea unei noi ordini economice internaționale și altele. Încă din anul 1969, țara noas-

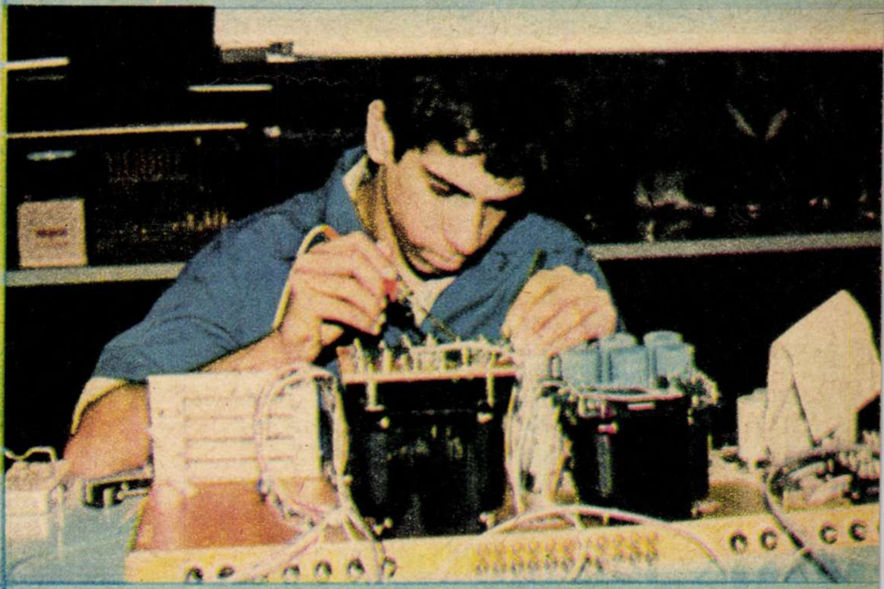

AL COPILULUI

tră a propus inițierea «Deceniului dezarmării al Națiunilor Unite 1970–1980».

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat la sesiunea jubiliară a ONU — din octombrie 1970 — un amplu program de acțiune privind realizarea dezarmării generale, în primul rînd a dezarmării nucleare.

La cea de-a XXX-a sesiune a ONU din anul 1975 a fost difuzat documentul «Poziția României în problemele dezarmării nucleare și instaurarea unei păci trainice în lume». În același an, națiunile prezente în forul internațional au luat cunoștință de documentul prezentat de țara noastră — «Poziția României cu privire la instaurarea unei noi ordini economice internaționale». Un alt document de o deosebită importanță, prezentat de țara noastră în anul 1978 la Adunarea Generală a ONU, este «Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind poziția României în problemele dezarmării și, în primul rînd, ale dezarmării nucleare».

Încă din 1965, ca urmare a unei inițiative românești, Adunarea generală a ONU a adoptat «Declarația cu privire la promovarea în rîndurile tinerei generații a idealurilor păcii, prieteniei și înțelegerii între popoare», iar în 1978, rezoluția în legătură cu proclamarea unui «An internațional al tineretului». Toate inițiativele și propunerile românești privind marile probleme cu care se confruntă omenirea sînt străbătute de un înalt umanism. O dată în plus, acum, cînd popoarele lumii sînt chemate, în Anul Internațional al Copilului, la măsuri concrete privind viitorul umanității, acest umanism este și mai evident în propunerea României ca măcar o parte din sumele cheltuite pentru înarmări să fie folosite în scopuri pașnice, pentru lichidarea subdezvoltării, pentru accelerarea progresului economic și social.

● Reducerea cu mai puțin de 1 la sută a bugetelor militare mondiale ar furniza fonduri suficiente pentru lichidarea foametei pe glob.

● Instruirea și echiparea unui soldat costă cît școlarizarea a 80 de copii timp de un an.

● Un tanc modern costă cît echiparea a 520 clase primare cu cîte 30 de elevi fiecare.

● Sumele cheltuite în mai puțin de o zi pentru înarmare ar fi suficiente pentru vaccinarea tuturor copiilor lumii împotriva bolilor contagioase.

Grupaj realizat de
E. ROȘCA

ION CRÎNGULEANU

PATRIA

De-apururi patria, e-o floare,
În fiecare inimă cîntînd,
Iar soarele, din pieptul ei răsare,
Dînd rod acestui brav pămînt.

Un cîntec pur pe-o rază de lumină,
Din noi se-nalță-n piscurile ei;
Spre anii biruinței ce-au să vină,
Încă de azi noi ridicăm temei.

CÎNTEC

Partidule iubit, părinte bun și drag
Azi, pentru tine am ieșit în prag
Să văd cum România, toată-i floare
Cînd soarele, peste Carpații ei, răsare

Din piscul pietrii, dus în albăstrime,
Pe unde vulturul e ars de înălțime,
Ție, partidule, ți-aduc în dar
Un cîntec luminos și rar,

Cum din adîncuri de cărbune,
Din roua grîului, din strune,
Spre tine vin cu inimă și gînd
Și către viitor, din tine, plec visînd.

SUNETUL PATRIEI

Sunetul pur al Patriei
Poate fi auzit și-n țîșnirea ierbii,
Cînd sub raza lunii,
Spre izvorîri, saltă cerbii.

Și-n vis e sunetul pur al Patriei,
Umerii noștri dau muguri atunci,
Munții sînt niște strămoși,
Iar izvoarele prunci.

SCRISOARE DIN VACANȚĂ

Dragă mamă, am ajuns la mare
Cam de-o oră, și-ți pot spune
Că de-atîta cer și soare
Insăși lumea e-o minune

Încercai un val cu mîna;
Mamă, și-am simțit, deodată,
Că-mi răsare-n suflet luna
Și mi-i fruntea sărutată!

Cînd va fi să vezi pe zare
Păsări vesele plutind
Tu gîndește-te la mare,
Și la mine. Pe curînd...

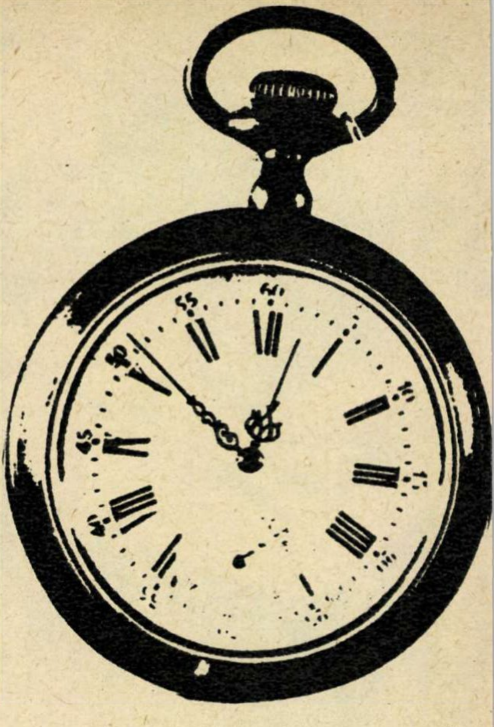

ZI DE VARĂ PÎNĂ-N SEARĂ...

de MIRCEA SÎNTIMBREANU

Exclamație obișnuită, credibilă, ba chiar, cel mai adesea fără replică: la urma urmei cine știe mai bine decît cel în cauză cîte are de făcut, cîte îi stau pe cap, încotro și cu ce zor îl mînă treburile? De fapt, nici nu-mi amintesc să fi fost șocat de aceste cuvinte decît... în vacanță. Cum adică? Să-ți cadă din cerul lunii iunie o bucată de timp de trei luni, să poți întoarce spatele orarului și ceasului deșteptător o vară întreagă, să îți croiești proiectele în pînza zilelor și săptămînilor, nestrîmtorat de tivul minutelor, și... să n-ai timp? În vacanța mare? Cu neputință, îmi ziceam, e ceva în neregulă, ceva ilogic, ceva putred în Danemarca acestui răspuns.

Chestiunea nu poate fi trecută cu vederea, trebuie descurcată, merită cercetată, mi-am zis. Și am cercetat-o. Iată, fișa nr. 1 (extras):

— Vii după masă să culegem mușețel? — N-am timp!

— Vrei să vii și tu în excursie? — N-am timp!

— Ce-ai zice de un concurs de înot? — N-am timp!

— Facem o repetiție cu echipa de dansuri? — N-am timp!

L-am urmărit pe băiatul fără timp. Exact ca în basme: O zi de vară pînă-n seară. Și ce făcea flăcăul nostru? Nimic. Zăcea. Picotea. Se tîra de ici colo, tăia — cum se zice — frunză la cîini. Adică? Avea timp berechet. Mințea! Să fie, așadar, vorba de o minciună, de o simplă și comodă minciună sub pojghița pretextului «n-am timp»?

Aș fi tras indiscutabil și definitiv această concluzie dacă... ei bine, dacă în aceeași zi, de zeci de ori, n-aș fi auzit același răspuns în gura altor copii. Ce-i drept, la alte întrebări.

Extrasul fișei nr. 2, e, cred, edificator:

— Vii după masă să dresăm pisica? — N-am timp!

— Vrei să dăm o raită prin grădinile vecinilor? — N-am timp!

— Nu vrei să spargem niște cuiburi? — N-am timp!

Urma uimirea: dar e vacanță!!!

— Tocmai de aceea. N-am timp de fleacuri.

Atunci, abia atunci m-am dumirit. Așa și numai așa expresia este întreagă, de înțeles și la locul ei. Căci în vacanță avem timp. A nu recunoaște acest lucru ar fi pe drept cuvînt o minciună. Că nu de fleacuri avem timp e însă și mai clar. Și sînt convins că dintre cele două fișe doar una primește aprobarea voastră. Rog revedeți-le. Eu unul nu aștept răspuns. Îl știu de pe acum.

PRIETENII RĂMÎN PRIETENI

Schiţă de **CĂLIN GRUIA**

Ilustraţie de **OFELIA DUMITRESCU**

Ieri m-am aprins dintr-o dată şi am zis: «lasă că-ţi găseşti tu cu mine naşul, Dumitrescule.» Şi m-am hotărît să rezolv problema cu pumnii. Să-l opresc pe stradă şi... Dar o să pot? Doar am fost prieteni. Una-două, ori el la mine, ori eu la el. De ziua mea mi-a adus un calendar ilustrat şi un capsator pentru dosare, nou. «Ţine-l, mi-a spus, o să-ţi prindă bine. Nu ştiu la ce, dar e frumos, nu-i aşa?» Uneori, pun hîrtii colorate şi le perforez. Fac cerculeţe mici. Soră-mea a avut nevoie de zăpadă la o serbare. Trebuia să ningă într-o scenă. I-am făcut o cutie întreagă de cerculeţe albe şi albastre... Da, am fost prieteni. Imi pare rău că trebuie să-l învăţ minte. Dar n-am ce face. De la el a pornit. De trei ori mi-a zis «Cartoafă»! Am luat un cinci la română şi el dintr-o dată: «Ai sfeclit-o, cartoafă!» Au mai auzit şi alţii. S-ar putea să-mi rămînă porecla asta. Oare cum de şi-a adus aminte? Am fost împreună la adunat cartofi, pe la mijlocul toamnei. Eram mulţi băieţi şi fete din şcoala noastră. Dumitrescu şi încă doi colegi erau la coptul cartofilor. Făcuseră un foc zdravăn. Nicăieri nu-s mai buni cartofii copţi decît acolo unde-i aduni în grămezi. Umezi încă de ţărînă, capătă în spuza fierbinte un gust straşnic. Şi mai ales coaja. Se rumeneşte şi crănţăne în dinţi... Aleg eu un cartof mare şi frumos şi-i zic lui Dumitrescu: «Coace-mi şi mie cartoafa asta». Mă ia gura pe dinainte şi în loc de cartof spun cartoafă. Aşa le zicea şi bunica şi mai toţi din satul ei. Am stat vreo lună la bunici şi parcă o aud cum îi zicea bunicului: «scoate Vasile nişte cartoafe din grădină, să le prăjim cu mărar verde». Am încercat eu s-o corectez: «cartofi, bunico, nu cartoafe... Dacă vrei îţi arăt şi în carte că aşa se numeşte leguma asta». Bunica rîdea şi-i dădea dinainte cu: «cartoafe, cartoafă».

Cînd aude Dumitrescu de «cartoafă» îl apucă un rîs de-i cad ochelarii şi începe să strige ca nebunul: «Cartoafe! Cine vrea o cartoafă?» Se strîng băieţii în jurul lui, se strîng şi cîteva fete să vadă ce are bucătarul-şef al cartofilor copţi. Şi el se ţine de burtă rîzînd, urlînd: «cartoafă» şi arătîndu-mă cu degetul de parcă aş fi săvîrşit cine ştie ce poznă. Întîmplarea a făcut ca a doua zi să plec cu tata la un consult medical, că nu-mi mai trecea piciorul de cînd căzusem din cireş. Medicii m-au internat şi mi-au făcut un tratament de vreo două săptămîni. Cînd m-am întors la şcoală vindecat, nimeni nu şi-a mai adus aminte de coptul cartofilor. Începuseră ninsorile şi toată lumea vorbea de sănii şi de derdeluş. Dar după ce m-a ascultat la română şi profesorul nu prea a fost mulţumit de cunoştinţele mele gramaticale, Dumitrescu de colo: «Ai sfeclit-o, Cartoafă!» M-am făcut că nu-l aud şi i-am întors spatele. La vreo săptămînă mîncam o bucată de plăcintă şi el mă întrebă: «E bună cartoafa?» M-am luat după el. S-a împiedicat, a căzut jos şi era să-şi spargă ochelarii. I-am atras atenţia că dacă îmi mai zice aşa, are s-o păţească. A făgăduit şi drept tratat de bună înţelegere i-am dat o jumătate de plăcintă. A mîncat-o cu poftă, s-a şters la gură, mi-a mulţumit şi ne-am văzut amîndoi de treburi. Gata, zic, i-am umplut gura cu plăcintă şi n-are să mai stîrnească nici o poreclă. Nu-mi plac poreclele. Profesorul nostru ne-a spus la o lecţie că multe nume de familie s-au născut din porecle. A dat şi exemple. O fi adevărat, dar mie nu-mi plac poreclele. Mi-am dat seama că porecla Cartoafă i-ar amuza pe mulţi şi n-aş mai putea scăpa de ea. Deşi în satul bunicilor mei dinspre tată, vorba cartoafă e la ea acasă şi nimeni nu se miră, nu rîde cînd o aude. Şi se aude în fiecare zi de multe ori prin toate bucătăriile.

Ieri, însă, în recreaţie, pe cînd le citeam cîtorva băieţi şi cîtorva fete o poezie de-a mea despre zborul în cosmos, se apropie şi Dumitrescu. Unii au găsit că poezia mai trebuie îmbunătăţită, că prea seamănă a proză, că nu are fior şi că de ce m-am agăţat tocmai de zborul în cosmos. Alţii au găsit-o bună şi m-au îndemnat s-o prezint la redacţia revistei noastre, revista şcolii. Dumitrescu sare de colo: «Dacă o semnezi Andrei Cartoafă...»

Şi n-am mai auzit ce-a spus mai departe. Mi s-a făcut negru pe dinaintea ochilor. Dar el avusese grijă s-o rupă la fugă. Ceilalţi, şi băieţii şi fetele, repetară de cîteva ori «Cartoafă, Cartoafă» şi rîseră.

Măi, de ce-o ţine Dumitrescu într-una cu Cartoafă? Ce i-am făcut? De unde pînă unde? Vrea să mă boteze? Lasă că-i arăt eu lui. Îl bat. Nu se poate altfel... E drept că încă n-am bătut pe nimeni, n-am experienţă. Dar nu mă las.

Şi hotărît am aşteptat să se însereze. M-am ascuns după o gheretă părăsită lîngă parc. Pe acolo trece Dumitrescu, cînd îl trimit ai lui după cumpărături... Şi am prins a-l aştepta strîngîndu-mi şi desfăcîndu-mi pumnii. Eram numai ochi. Inima începuse să-mi bată cu putere. Aveam emoţii. Ca la o teză grea, ca la un concurs. Partea mea proastă e că sînt foarte emotiv. Mă aprind repede, ca paiele. E un defect. Trebuie să lupt mereu cu el... Şi deodată văd o pereche mare de ochelari, legănîndu-se. El era. Dumitrescu. Venea parcă drept spre mine. Şi atunci mi-am zis. «Nu poate şti omul ce-l aşteaptă. Nu vede primejdia. Dar mi-am impus să nu mai fac filozofie, că-mi pierd avîntul de luptă. Se apropie... se apropie... Şi deodată îi taie calea Zamfir.

— Unde te duci, Dumitrescule, şi ce ai sub palton? îl întreabă.

— Un căţel, un căţel lup, uite ce labe are şi ce urechi! Scînceşte ca un copil. Se gîndeşte la maică-sa. Are aproape trei luni. Îl duc lui Andrei Bădină. Se dă în vînt după ei. De cînd îşi doreşte el un cîine lup. Au unde să-l crească. Ce exemplar o să iasă!... Hai, taci, nu mai plînge. Pe mama căţelului o cheamă Cunigunda. Şi ce-i drept seamănă cu o regină... L-am supărat azi pe Andrei şi mă duc să-l împac... I-am zis... dar nu vreau să mai repet cuvîntul. Al naibii cuvînt. Îmi vine în minte cînd nu m-aştept. Parc-ar fi viu. Andrei e foc pe mine. Dar am să-i cer scuze.

— Sînteţi cîţiva limbuţi, spuse Zamfir, cu un fel de autoritate. Nu-i nici o laudă să pui porecle.

Şi Zamfir a mîngîiat căţelul şi a plecat mai departe.

În timpul cît au stat cei doi de vorbă, mie mi-a pierit orice poftă de război. M-am furişat şi am luat-o la fugă spre casă. Să ajung înaintea lui Dumitrescu şi să nu dau nimic de bănuit. Şi în vreme ce mă apropiam de portiţă, îmi spuneam în sinea mea. Şi totuşi, Dumitrescu ăsta, dacă stai bine să te gîndeşti, e un băiat bun. Poate cuvîntul acela pare caraghios şi-şi face de cap în mintea lui ca un spiriduş din poveste... Şi ce mai, parcă eu nu l-am repetat de mai bine de o sută de ori cînd l-am auzit la bunica şi n-am rîs? Voiam să nu-l mai repet, dar el parcă mi se lipise pe limbă.

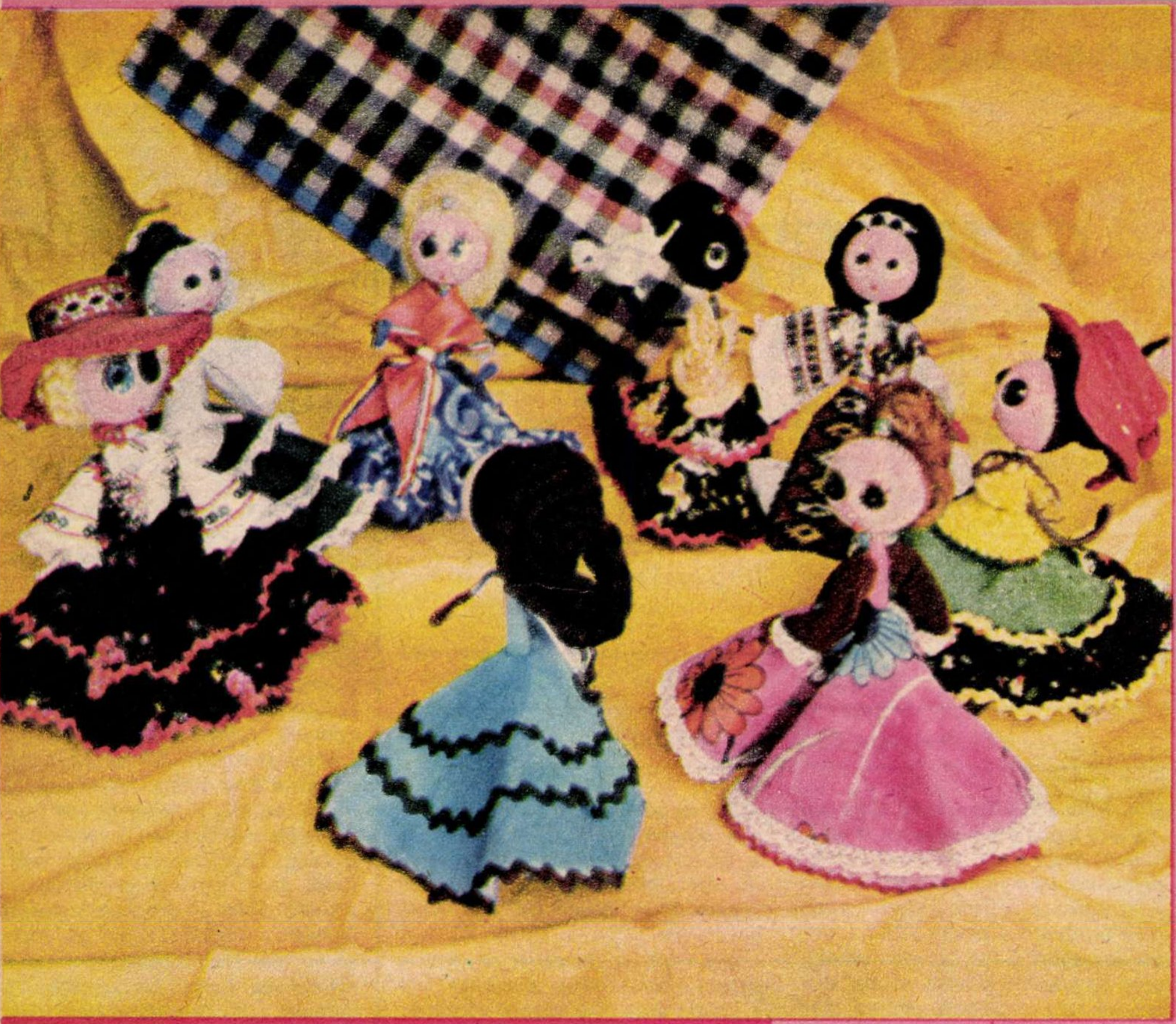

DARUL COPIILOR-ARTIȘTI DIN RĂDĂUȚI

Iată o pagină gîndită de copii pentru copii, o pagină prin care ei se exprimă și exprimă universul preocupărilor lor, simțămintelor și năzuințelor lor. Fiindcă astfel tălmăcim gestul pionierilor-pictori din Rădăuți de a trimite redacției, într-o dimineață premergătoare Zilei Internaționale a Copilului, voluminosul colet conținînd rodul imaginației lor fertile exprimat cu talent în limbajul culorilor. Dacă am enumera cîteva din titlurile acestor mesaje artistice — «În clasă», «Atelierul școlar și tehnica modernă», «În tabără, la țărmul mării», «Prietenie», «Copiii lumii doresc pacea», «Orașul în care voi locui», «Eu și patria mea mîine», «Eu în anul 2000», «Voiaj de plăcere» (în Lună! — n.n.), «Întrajutorare în cosmos» — am contura dintr-o dată un adevărat ciclu epic, un bogat univers compunîndu-se din ipostazele cotidiene ale copilului României de azi, un copil care crește învățînd, muncind, bucurîndu-se intens de jocurile copilăriei, de soarele binemeritatelor vacanțe, trăind generosul sentiment al prieteniei, năzuind pacea, prefigurînd viitorul patriei și al său în evul fierbinte al marilor eforturi și împliniri, al civilizației și tehnicii ultramoderne din anul 2000. Autoarea desenului alăturat este Maria Orban, din clasa a IV-a, Școala generală nr. 3, Rădăuți. E, desigur, firească nedumerirea cititorului, care se întreabă de ce n-au fost cuprinse în viziunea acestei pagini mai multe din creațiile pictorilor din Rădăuți. Acesta este însă și «secretul» paginii despre care spuneam la început că e gîndită de copii pentru copii. Istoria e mai lungă, dar noi v-o prezentăm succint: pionierii din Rădăuți au ținut să ne trimită și o lucrare sub care ei așază o semnătură colectivă. O macheată intitulată «Copiii lumii doresc pacea», o machetă din păpuși lucrate de mîinile acestor copii-artiști, întruchipînd o horă plină de frumusețe, o horă prin care copiii de pe toate meridianele Terrei celebrează pacea. Din mătase și stambă înflorată, din fire de melană, mărgele și paiete, din carioca și fragmente de sîrmă sau cablu electric, din mingi de tenis de masă și fluturi de rachete Badmington, ei confecționează aceste originale păpuși pe care vi le dăruiesc ca model. Într-un număr viitor vă vom prezenta și modul de confecționare al acestor minuscule și fermecătoare păpuși, care fac și ele parte, pe bună dreptate, din fascinantul teritoriu al copilăriei.

ILEANA PIȚA

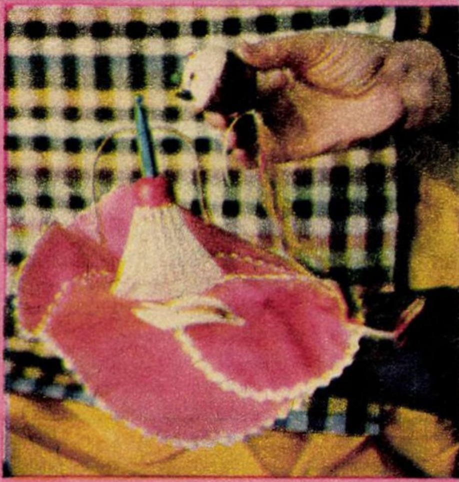

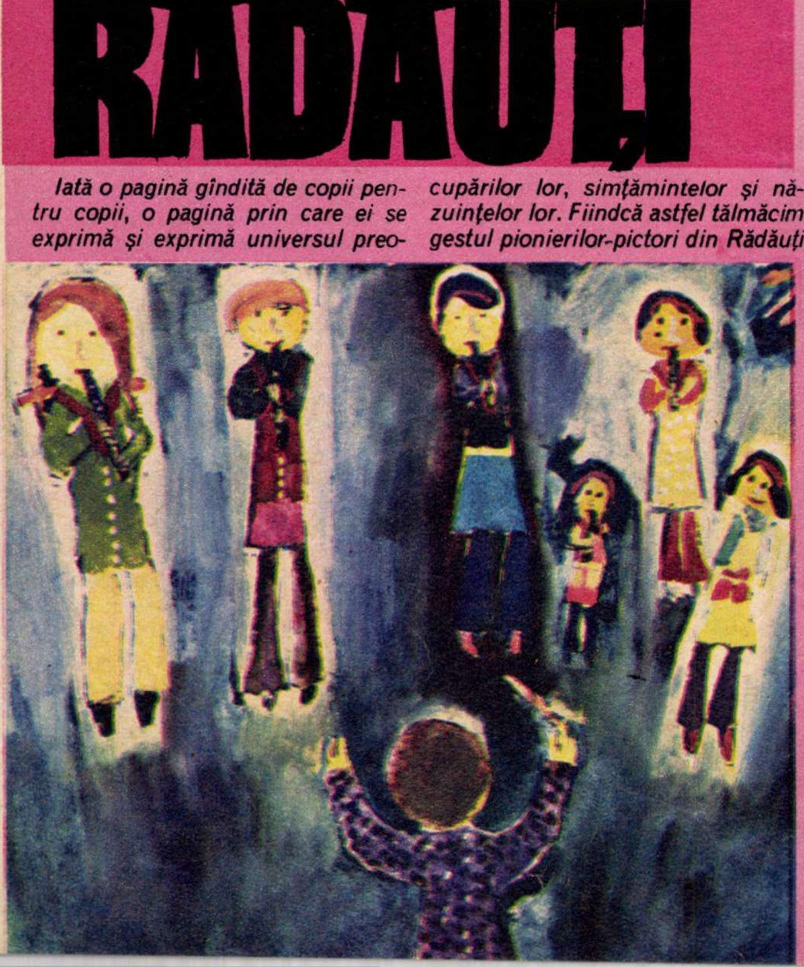

ROMAN FOILETON

DRUMUL SPRE EVEREST

Neagu Udroiu

10

Pe cît de elaborate, de detaliate, pe cît de voit stufoase fuseseră întrebările, pe atît de succint, de expediat, de demobilizator sosi răspunsul:

«Vă oferim tot sprijinul cînd sîntem în posesia unor date concludente. Nu dispunem deocamdată de suficiente elemente pentru a înțelege exact de ce aveți nevoie».

Privea ecranul ceva mai mare decît formatul unei cărți si i se părea că are în fața ochilor un cearșaf cît toate zilele, pe care cineva așternuse ostentativ, folosindu-se de o pensulă, litere groase, uriașe, să poată fi văzute de la distanță și intipărite în minte: AȚI ÎNCURCAT-O! Cam asta vrea să însemne, nu? Și cîte speranțe nu-și puseseră ei în răspunsul așteptat încă de ieri dimineață. «Se vede treaba, își zice Al acum în sinea lui cu amărăciune, că acolo, în Groenlanda, se măsoară de cincisprezece ori pînă se taie o singură dată.»

Ce folos că lucrurile se rezolvaseră

PREOCUPĂRI ALE PIONIERILOR PENTRU

REDUCEREA CONSUMULUI DE ENERGIE

Pe toate meridianele planetei, dezvoltarea economică depinde în mod direct de asigurarea surselor de energie, atît sub forma materiilor prime energetice, cît și a energiei electrice propriu-zise. Țara noastră, angajată în ritmuri înalte de creștere, de dezvoltare accelerată economico-socială, trebuie să asigure sursele de energie primară necesare, în strînsă corelație cu cerințele economiei naționale și, evident, să producă maximum de valori cu minimum de energie posibil. Așa cum a subliniat în nenumărate rînduri secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, este necesar să dăm o atenție deosebită reducerii consumurilor materiale în toate sectoarele de producție și în special economisirii energiei electrice și termice.

Iată de ce prezentul, ca și viitorul, ne impune să privim cu toată seriozitatea problema reducerii consumurilor energetice. Și cum viața a demonstrat că cea mai ieftină sursă de energie este economisirea ei, trebuie ca utilizarea rațională a energiei să devină o regulă etică și economică, să se structureze în viața noastră ca o deprindere fundamentală. În toate domeniile de activitate, oamenii sînt preocupați de reducerea consumurilor energetice.

În acest context se înscriu și inițiativele pe care purtătorii cravatei roșii cu tricolor le au pentru diminuarea consumului de energie electrică în sălile de clasă, ateliere ori acasă. Și în rîndurile pionierilor tehnicieni se poate constata grija pentru ca această adevărată zestre a noastră, a tuturor, să fie utilizată rațional. Sub îndrumarea prof. Ștefan Moraru, pionierul Florin Bîrsan de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din sectorul 8 al Capitalei a realizat un DISPOZITIV PENTRU REGLAREA INTENSITĂȚII LUMINII, care permite reducerea la strictul necesar al consumului.

Schema de realizare a dispozitivului este destul de simplă, montajul neprezentînd nici un pericol.

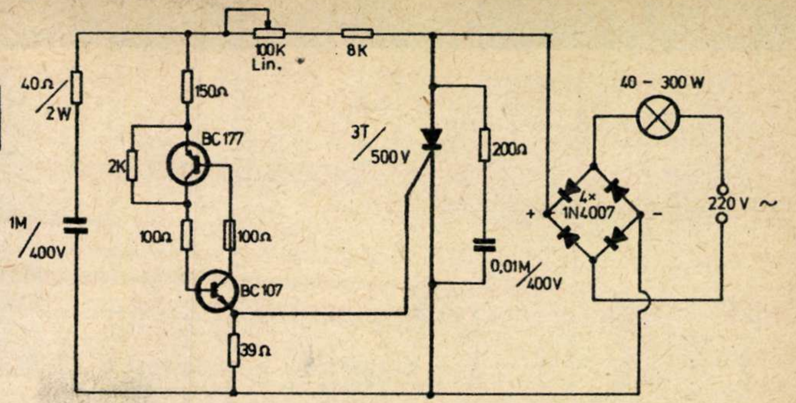

Ca element principal se utilizează un tiristor. Comanda lui se realizează cu un tranzistor unijoncțiune (TUJ) sintetizat din doi tranzistori (unul de tipul pnp, iar cel de-al doilea de tipul npn) de fabricație românească. Reglajul se face în mod continuu prin intermediul unui potențiometru, puterea absorbită de la rețea putînd fi de la zero la maximum. În locul tranzistorilor BC 107 și BC 177, se poate folosi orice altă pereche de tranzistori complementari, pe siliciu.

Pionierii tehnicieni care se ocupă de electronică aplicată de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din sectorul 8 și-au propus să perfecționeze sistemul adoptat de colegul lor pentru a realiza un dispozitiv de reglare și menținere constantă a intensității luminii. Cum va funcționa? Să presupunem că într-o încăpere este necesară o anumită cantitate de lumină. Ea se asigură cu energie electrică. Dar, cînd răsare soarele, dispozitivul reglează intensitatea luminii electrice astfel încît ÎMPREUNĂ, lumina artificială și cea naturală să asigure lumina necesară. Cînd a apărut un nor, dispozitivul mărește cantitatea de lumină artificială.

Deocamdată, despre acest al doilea dispozitiv nu facem nici o altă precizare constructivă. De ce? Pentru că așteptăm soluții pe care să ni le propună cititorii noștri.

Așteptăm ideile și sugestiile voastre pentru reducerea consumului de energie electrică. Cele mai interesante propuneri vor fi publicate în revista «Cutezătorii».

ROMAN FOILETON

destul de bine mai înainte? Dovadă, iată-i pe ei, cinci deocamdată, prinși în zorul treburilor legate de programul «Creanga de măr». Unchiul Miron avusese dreptate. Perspectiva era aceea a unor băieți de alergătură. Cei dintr-a X-a A le-au acceptat oferta de colaborare, cu amendamentul deja notificat: doar dacă va fi nevoie. Și, în funcție de situație, se va lucra cu cîți va fi nevoie. Deocamdată fuseseră acceptați ei cinci: cele două gemene, Ralu și Ruxi, Lori, Pușcă și, bineînțeles, cel ce stîrnise furtuna, Al. Inimoșii se și înhămaseră la treabă dar, ca un făcut, înainte de a porni ca lumea de pe loc, iată-i opriți. Misiunea lor era cît se poate de simplă, atît de simplă că la această oră dacă și-ar fi dorit, ar fi putut deja și nu neapărat cu cine știe ce eforturi s-o treacă cu majuscule la rubrica: îndeplinit.

Despre ce era vorba în fond?

Grupele de cercetători se lansaseră furibund în lămurirea zecilor de întrebări privind cele întîmplate pe Muntele Galben. Se constituiseră mai multe echipe, cinci la număr, desfășurate ca o formație de pușcași dispusă în evantai pe cîmpul de luptă. Cînd a fost să li se dea nume echipajelor, s-a declanșat o adevărată explozie onomastică. S-au propus de toate. De la nume de constelații, la nume de flori și arbori. De la eroii mitologici la numele... fetelor și băieților din clasă. Cineva era de părere ca fiecare grupă să se numească după numele conducătorului ei. Dar ce te faci cu cei de pe traiectoriile circumterestre? Sînt doar doi și n-ai nici un motiv să consideri pe unul șef, iar pe celălalt ...adjunctul său. «Val — Dinu» sau «Dinu — Val». «Val-en-din» ori «Dim — din Vale» s-a auzit imediat replica.

— Ce-i un nume? Ceea ce numim trandafir.

Tot suav ar mirosi, oricum l-am numi.

Evocarea lui Shakespeare risipi pretențiile de cîștig în competiția botezului. Avu cîștig de cauză, ca de atîtea ori, sobrietatea. Echipajul aflat acum la mare altitudine, în nacela cu identitate de laborator spațial va intra în arhivele acțiunii «Creanga de măr» sub numele simplu, simplu de tot: C—1111. Băieții plecați să facă măsurători de specialitate chiar pe Muntele Galben — măsurători complexe privind compoziția atmosferică din zonă, ce poartă cifrul O_2—1111. Căutătorii de oxigen, adică. S-a decis ca o echipă să studieze apele din împrejurimi. A fost cel mai simplu: H_2O și cifrele de rigoare desprinse din titulatura școlii.

Între ipotezele referitoare la degradarea pădurii a apărut una, cel puțin deocamdată, ciudată. Să fie vorba de insecte? Da și nu, s-au auzit glasuri. Totuși, dacă...? De aceea i s-a spus cum merita: X și bineînțeles 1111. Adică, o fi? N-o fi? Ceva de genul acesta.

Despre ei, despre cei din ultimul echipaj nu s-a ajuns la nici o concluzie. Ar putea să-și spună «Lupta cu imposibilul». Sau «Bătălia pentru inaccesibil». Sau... O mulțime de astfel de metafore au fost spuse pe nerăsuflate ca într-un carusel al fanteziei. S-a renunțat. În fond nu un drum spre Everest este toată această cavalcadă a lor, a tuturor, pentru găsirea soluției salvatoare?

Gîndul lor bătea într-o singură direcție, se aduna concentrat ca un fascicul de laser într-un singur punct:

«Pădurea, pădurea de pe Muntele Galben, ce se va întîmpla cu ea?»

— De ce n-am conserva-o? Ar deveni muzeu? Un avertisment peste timp.

— Un semn al nepriceperii noastre de a feri natura, vrei să spui.

— Sigiliul nepăsării noastre, adică.

— Cine folosește cuvîntul nepăsare? Eu nu știu dacă în acest caz ar putea fi făcut vinovat cineva anume. Să recunoaștem cinstit că aici natura, singură, și-a făcut de cap!

— Nu zău? De ce nu și-a găsit să se ignore pe ea însăși la Ecuator? Sau la Polul Nord? Sau în Polinezia?

Discuțiile avuseseră loc fără ca cineva să mai știe cui aparține o replică sau alta. Într-adevăr, ce s-ar putea întîmpla cu întinderea pustie, pustie în marginea căreia se treziseră din întîmplare, cuprinși de coșmar.

— Cum ai zis? Polul Nord? Polul Sud?

— Exact cum auzi!

— Dar de unde știi tu că așa ceva nu s-o fi întîmplat și pe acolo?

— Sau în Polinezia, pe care îți place s-o pronunți atît de prețios?

— Ideea se născuse: un raid pe Mapamond în căutarea locurilor sărutate de fierul încins cu nume necunoscut. Cineva deja rostise din nou numele institutului din Groenlanda, de la Ritenbenk.

«Vă oferim tot sprijinul...»

Al privește în continuare ecranul lucios, împînzit de literele colțuroase, provocatoare ce alcătuiesc textul înscris acolo. Este răspunsul abia sosit din Groenlanda. Încurajator, nevoie mare! Solicitaseră, la capătul prezentării îndeajuns de lămuritoare a chestiunii, un răspuns posibil la ce-i frămînta pe ei: există vreo șansă pentru scoaterea din amorțeală a pădurii de pe Muntele Galben? Mai pe românește spus, prin alte părți — la Polul Sud sau în Polinezia, la Ecuator sau cine știe unde, au existat precedente de acest fel?

«Vă oferim tot sprijinul...»

Merçi! Ce date or mai fi vrînd, dacă le-am spus tot ce le puteam spune și tot ceea ce știm și noi, la urma urmei? Vor «elemente», bombăne în continuare Al, urmărit îndeaproape de cei patru amici, prezenți și ei la această mică olimpiadă a insuccesului.

— Mă tem că va trebui s-o lăsăm baltă.

— Să renunțăm, zici? Se aude glasul lui Al.

— Ba bine că nu, se repezi Ralu, admonestîndu-și din priviri surioara. Nu am spus noi, cu gura noastră, că azi, cel tîrziu azi, vom avea răspunsul răspicat la această poveste?

— Îl avem, nu vezi? «Tot sprijinul!»

Pușcă, cu calmul său proverbial se bagă, în sfîrșit, în vorbă:

— Din două una: ori îi zgîndărim în continuare, ori batem la altă ușă.

— Maestre, dacă-mi dai voie, interveni Lori, biblioteci de date sînt multe și voluminoase și la noi în oraș și în alte părți. Acolo, la Ritenbenk se află însă depozitul superspecializat despre cuiul care provoacă durerile noastre de cap. Aspirine îți poate prescrie orice medic, durerile de dinți le vindecă numai stomatologul. Știi asta?

— Nu mai spune! Hai mai bine să nu măcinăm atîta filozofie, că chiar o să ne apuce durerea de dinți.

— Poate găsești tu o soluție să ne și vindeci.

— Știi ce? Cei dintr-a zecea nici nu trebuie să afle că am dat greș, continuă Al. Ne știu băieți serioși și vor să le aducem datele pe care ni le-au cerut. Asta-i tot!

— Și tu îi dai zor cu «datele»? Parcă te-ai fi vorbit cu ei, chicoti Ralu. Eu zic așa, scurt pe doi: înainte de altceva, să-i întrebăm ce înțeleg dumnealor prin aceste «date concludente». Poate noi ne-am zorit să-i punem la treabă și am uitat, într-adevăr, să-i înzestrăm cu casmale.

Zis și făcut. Trecut pe bandă magnetică, răspunsul dispăru de pe ecran, ca în clipa următoare să reapară, mare, cărnoasă, creanga de măr înflorit. Genericul de apel, care anunța intrarea în emisie. La celălalt capăt al firului, dincolo de cercul polar se recepționa semnalul...

(Va urma)

BUREBISTA

17 – 18

Scenariu:
VASILE MĂNUCEANU
Desene:
SANDU
și THEODORA FLOREA

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE: Cu toate că Roma e sfîrșită de luptele dintre Pompei și Caesar, armatele ei rămîn o gravă amenințare pentru Dacia. Regele Burebista îi oferă ajutorul său generalului Pompei, nădăjduind să și-l facă aliat și prieten.

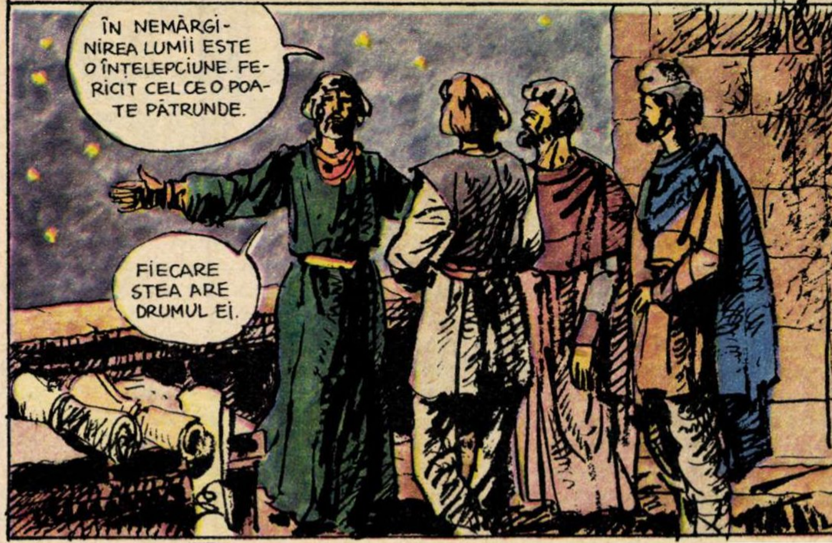
ÎN NEMĂRGINIREA LUMII ESTE O ÎNȚELEPCIUNE. FERICIT CEL CE O POATE PĂTRUNDE.
FIECARE STEA ARE DRUMUL EI.

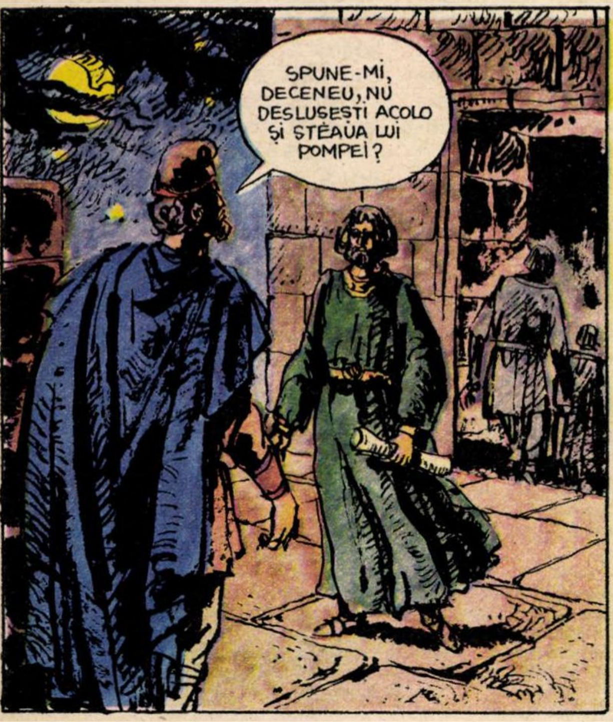
SPUNE-MI, DECENEU, NU DESLUȘEȘTI ACOLO ȘI STEAUA LUI POMPEI?

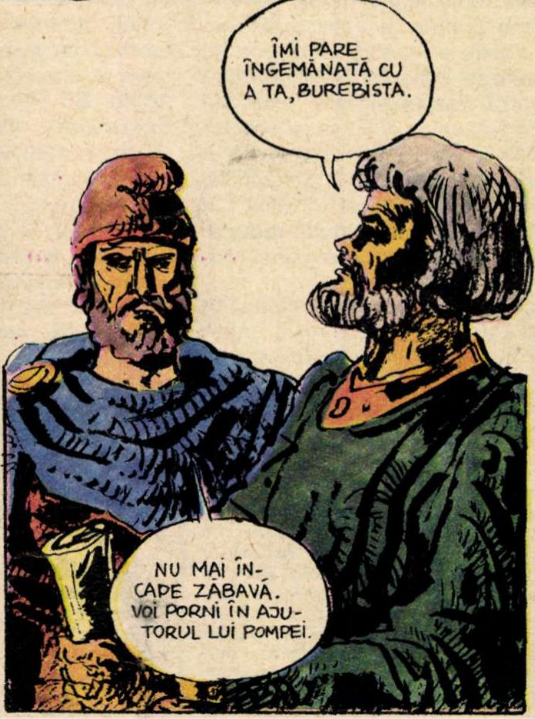
ÎMI PARE ÎNGEMĂNATĂ CU A TA, BUREBISTA.
NU MAI ÎNCAPE ZĂBAVĂ. VOI PORNI ÎN AJUTORUL LUI POMPEI.

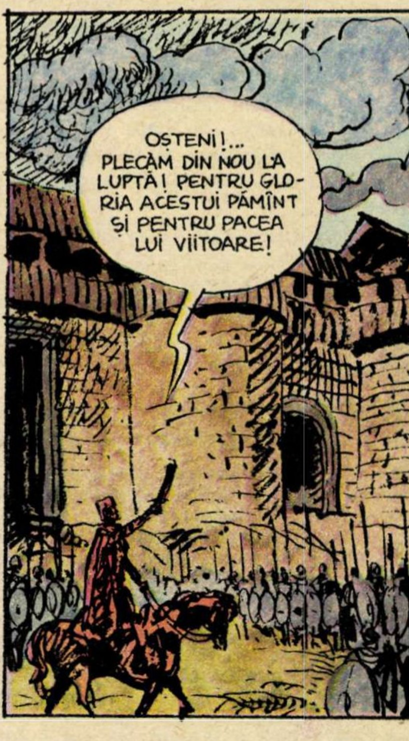
OȘTENI!... PLECĂM DIN NOU LA LUPTĂ! PENTRU GLORIA ACESTUI PĂMÎNT ȘI PENTRU PACEA LUI VIITOARE!

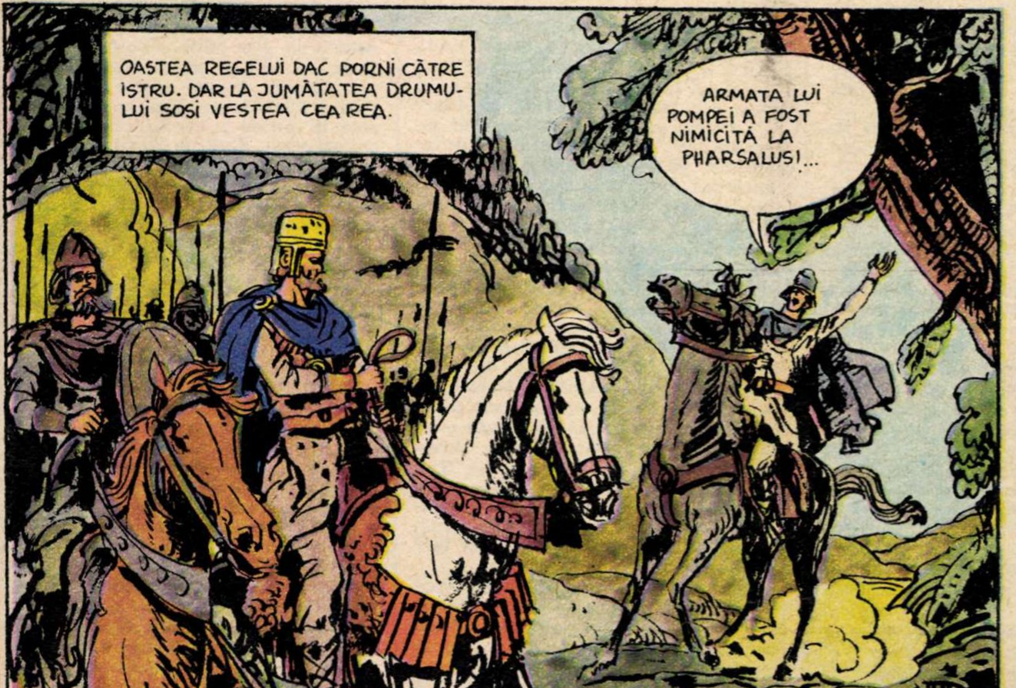
OASTEA REGELUI DAC PORNI CĂTRE ISTRU. DAR LA JUMĂTATEA DRUMULUI SOSI VESTEA CEA REA.
ARMATA LUI POMPEI A FOST NIMICITĂ LA PHARSALUS!...

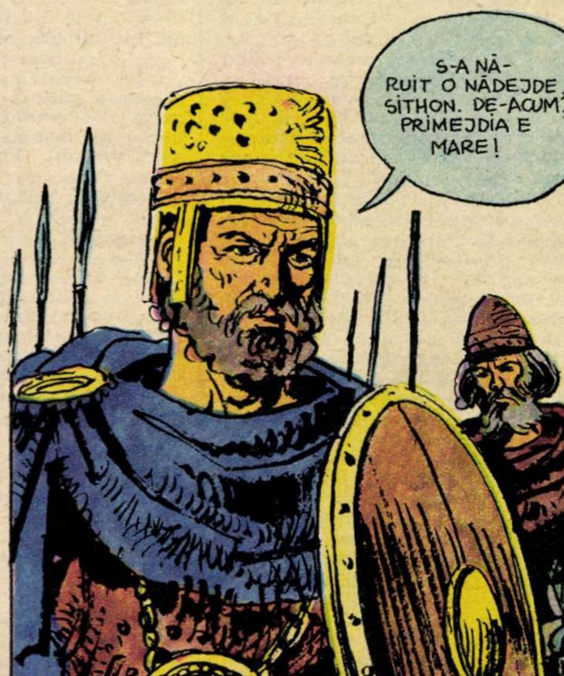
S-A NĂRUIT O NĂDEJDE, SITHON. DE-ACUM, PRIMEJDIA E MARE!

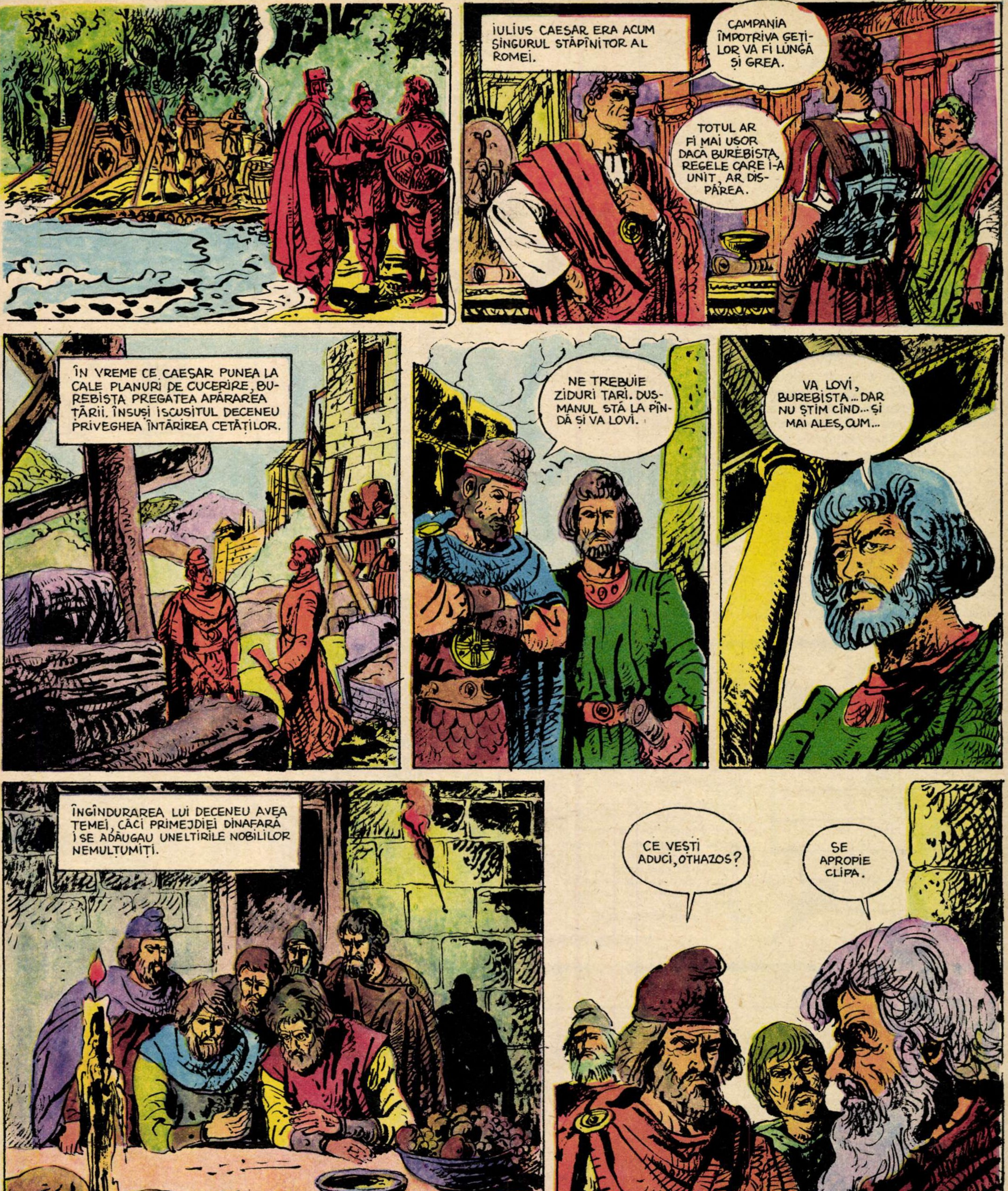
IULIUS CAESAR ERA ACUM SINGURUL STĂPÎNITOR AL ROMEI.
CAMPANIA ÎMPOTRIVA GEȚILOR VA FI LUNGĂ ȘI GREA.
TOTUL AR FI MAI USOR DACA BUREBISTA, REGELE CARE I-A UNIT, AR DISPĂREA.
ÎN VREME CE CAESAR PUNEA LA CALE PLANURI DE CUCERIRE, BUREBISTA PREGĂTEA APĂRAREA ȚĂRII. ÎNSUȘI ISCUSITUL DECENEU PRIVEGHEA ÎNTĂRIREA CETĂȚILOR.
NE TREBUIE ZIDURI TARI. DUȘMANUL STĂ LA PÎNDĂ ȘI VA LOVI.
VA LOVI, BUREBISTA... DAR NU ȘTIM CÎND... ȘI MAI ALES, CUM...
ÎNGÎNDURAREA LUI DECENEU AVEA TEMEI, CĂCI PRIMEJDIEI DINAFARĂ I SE ADĂUGAU UNELTIRILE NOBILILOR NEMULȚUMIȚI.
CE VEȘTI ADUCI, OTHAZOS?
SE APROPIE CLIPA.

(VA URMA)

RALIUL IDEILOR

UN PARC AL VIITORULUI

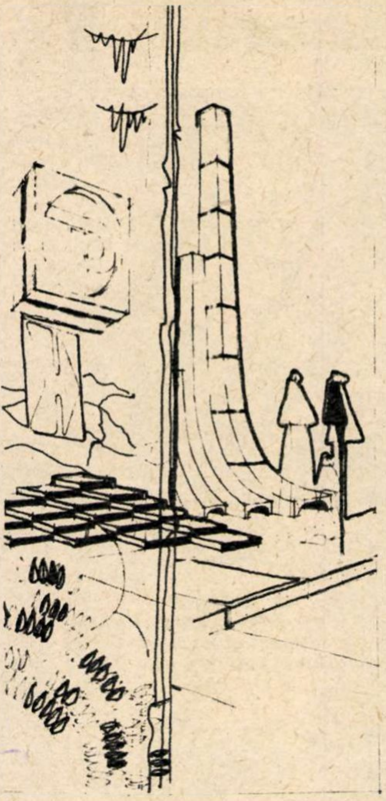

Inginerul Mihail Nagel din Timișoara este autorul unei idei pe cît de originale pe atît de interesante. El a propus inițierea unor «parcuri ale fizicii și matematicii» — locuri de recreere concepute astfel încît să servească intuirii încă din copilărie a unor noțiuni științifice abstracte. Familiarizați de mici cu lumea științei și tehnicii, copiii și-ar putea continua jocurile într-un parc conceput în același spirit. Astfel, în loc să se pitească după un pom, ei s-ar putea ascunde în interiorul unei... urechi uriașe, prilej pentru a-i cerceta structura și a-i înțelege mai lesne, cînd va veni vremea, funcționarea. Același lucru este valabil pentru inimă.

Pentru familiarizarea cu unele noțiuni abstracte, va fi suficientă o plimbare, de pildă, pe Aleea creșterilor pătratice, realizată prin modul de dispunere a dalelor pavajului. La fel poate fi realizată o Alee a creșterilor liniare, una a creșterilor cubice etc. O expresie a acelorași trei creșteri se poate înălța pe verticală, printr-un grup de reliefuri decorative geometrice.

Alte idei ale invitatului de astăzi la **Raliul ideilor:** aleile sistemelor de numerație, caruselul pentru înțelegerea forței centrifuge, leagănele frecvenței de oscilație, cel pentru înscrierea în nisip a oscilogramei, al rezonanței, potecile undelor. Spirala mișcării accelerate va servi înțelegerii acesteia, ca și a vitezei liniare și unghiulare.

Ceea ce are fundamental nou ideea Parcului fizicii și matematicii este îmbinarea sportului și a jocului în aer liber cu învățarea. În plus, accesul în parc fiind liber pentru toți copiii, se creează premizele familiarizării timpurii a școlarilor cu noțiunile amintite și cu altele, asemănătoare, ceea ce îi va ajuta să înțeleagă, mai tîrziu, noțiunile predate integral de la catedră.

Un rol important ar reveni «conducătorilor de jocuri», meniți să îndrume activitatea (fără a o preface în ore de curs).

Oricît de nou sună, propunerile inginerului Mihai Nagel prefigurează jocurile anului 2000.

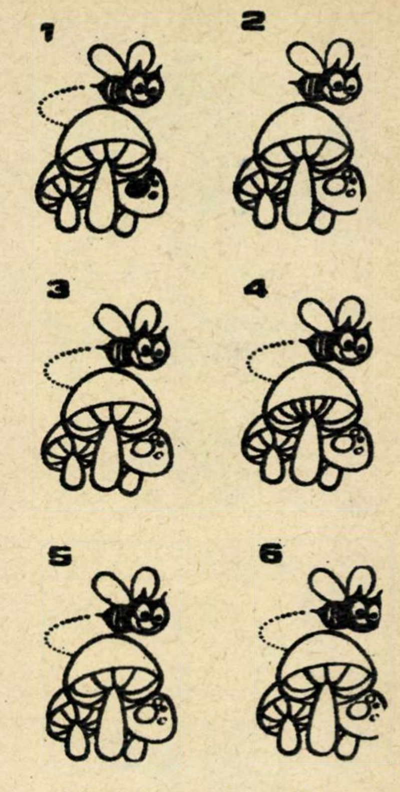

Numai două dintre cele șase desene sînt identice. Care?

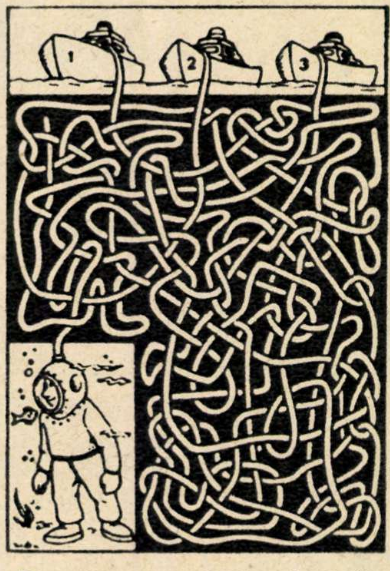

Din care vapor a coborît scafandrul?

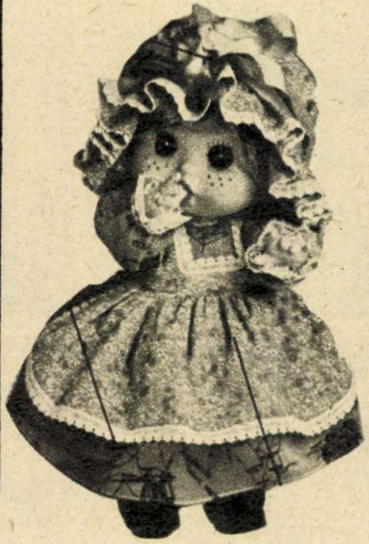

Încercați să confecționați pentru păpușile surioarelor voastre un costumaș asemănător.

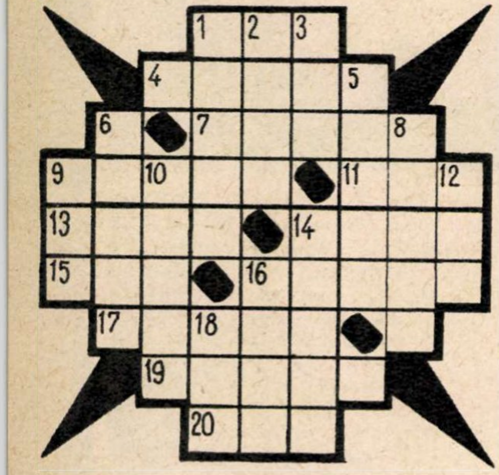

SURPRIZA

ORIZONTAL: 1. A vărui. 4. Dispozitiv de închidere și deschidere. 7. Calea trenului. 9. Ca și sacul (pl.). 11. Simbol al muzicii. 13. Fără egal. 14. Tata-mare. 15. A împodobi. 16. Partea inferioară a unei nave, care stă în apă. 17. Castanie. 19. Tabără romană întărită. 20. Colț de stîncă.

VERTICAL: 1. A înclina. 2. Astru dătător de viață. 3. A imita. 5. Alunecă pe luciul gheții (pl.). 6. Întinsă. 8. Cîmp cultivat. 9. Pepinieră. 10. Margine. 12. A realiza. 14. Îndesare a balastului sub traversele de cale ferată (pl.). 16. Povîrniș (pl.). 18. Probă de aptitudini.

N.A. Noțiunile care le veți înscrie în grilă reprezintă cuvintele rezultate din definiție minus prima literă.

VENERA POPESCU

SIMION ALEXANDRESCU

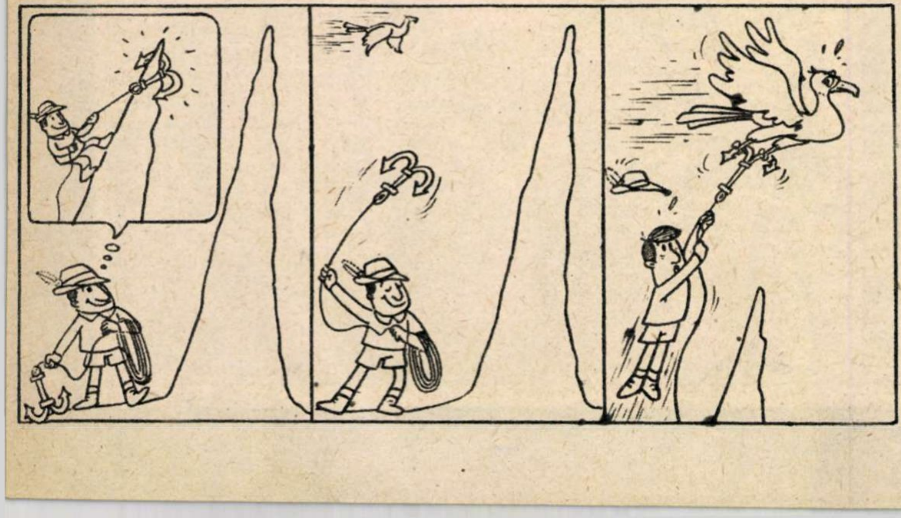

UNUI CHIULANGIU

Luni la toate te-ai scuzat,
Marți numai o oră-ai stat,
Joi și vineri ai lipsit —
Sîmbătă... ești obosit!

MILTIADE IONESCU, Craiova

Cîte obiecte compun acest desen?

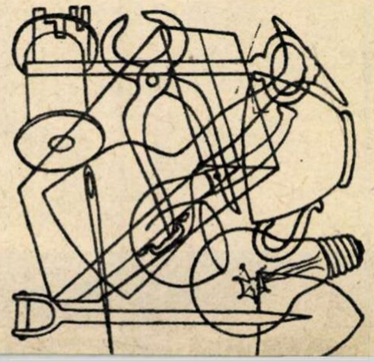

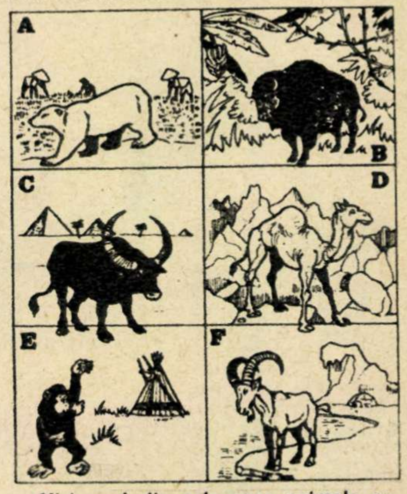

Nici unul din cele șase animale nu este desenat în mediul său de viață. Vă invităm să le așezați la locul potrivit.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	A	M	I	C	I	S	■	M	I	C
2	M	A	M	A	■	O	P	E	R	E
3	A	N	I	S	O	R	I	■	I	H
4	N	E	T	E	D	A	■	O	M	O
5	■	T	A	■	O	■	E	L	E	V
6	P	■	T	A	R		I	■	S	■
7	O	N	I	T	A	■	N	I	C	A
8	V	O	I	O	S	I	■	S	U	N
9	E	A	■	M	■	A	N	A	■	A
10	S	T	O	I	A	N	■	N	O	D
11	T	E	L	■	A	C	T	O	R	I
12	E	N	E	S	C	U	■	S	A	N

COPILARIE

ORIZONTAL: 1) Ne-a încîntat copilăria cu al său «CUORE» (1846—1908) — Copilul de la grădiniță. 2) Ființa cea mai iubită de copii — «Motanul încălțat» de C. Trăilescu (pl.). 3) Vîrsta celor mici (dim.). — Ion Hristea. 4) Ca o cîmpie — Un om și jumătate! —5) Sunet de trompetă — Schimbul de mîine. 6) Vorbește. 7) Autoarea sculpturii «Copilărie fericită» — Creangă copil. 8) Așa le stă bine copiilor — Răsucit. 9) În leac! — Nume de fată. 10) A scris povestirea pentru copii «Om de zăpadă» (Mihai) — Comparație pentru un copil. 11) Stea călăuzitoare în viață — Ion Lucian, Iurie Darie. 12) Cel mai mare compozitor român (1881—1955), autorul unor «Impresii din copilărie» — La intrare pe șantier!

VERTICAL: 1) Pictor român (1831—1891), creatorul tabloului «Copil cu cioară» — Bună pentru adormit copii 2)—Pictor francez (1832—1883), autorul tabloului «Băiatul cu fluierul» — Mînz (reg.). 3) Copii — Conținutul coletului! 4) Cămine — Sînt mici, dar au o forță uriașă. 5) Copilul mamei (dim.). — Ac cu două capete. 6) Fata mamei — Compozitor de muzică ușoară și autor al unor cîntece pentru copii. 7) 3,14 — Fruntea lui Einstein! 8) Așa începe melodia! — Vas de lut — Îi aparține poezia «Copilăria mea» (Magda). 9) Sculptor român, autorul lucrării «Cap de fată cu strugure» — Lecție (fig.). 10) Clasic al literaturii ruse (1860—1904), autorul nuvelei «Copii» — Posesorul unei lămpi fermecate.

DICȚIONAR: AAC

NICOLAE PESCARU

FILATELIE

Începuturi

● Primul Congres Internațional al colecționarilor de cărți poștale ilustrate, denumire schimbată mai tîrziu în maximafilie, a avut loc la 12 noiembrie 1951, la Paris.

● Mașinile de francat au fost introduse în 1910. În țara noastră ele au apărut în anul 1927, la început imprimînd o singură valoare, ca să ajungă apoi pînă la cinci.

● România se numără printre primele țări care au reprodus pe mărci poștale, desene ale copiilor.

● Printre țările Europei care au emis primele timbre de poștă aeriană enumerăm: Germania, în octombrie 1912, Cehoslovacia, în 1920, Danemarca, în iunie 1925, Elveția, în 1923—1930, Franța, în iunie 1927, Bulgaria, în noiembrie 1927, Finlanda, în septembrie 1930.

● Prima coliță a apărut în Luxemburg, în anul 1923, într-un tiraj de numai 5 000 de exemplare.

I. PENESCU

NIC NICOLAESCU

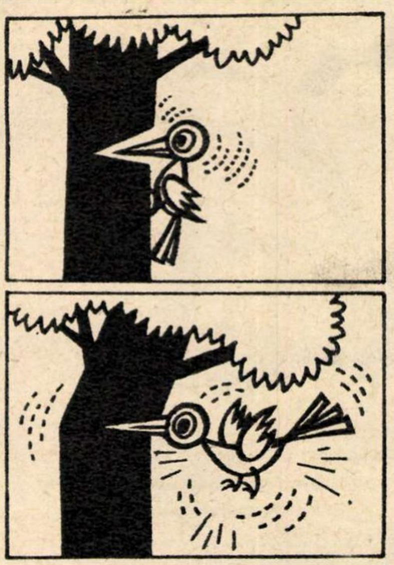

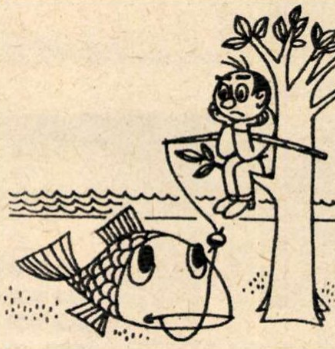

POMPILIU

1979
POMPILIU

DAN VASILE

PRINTRE SUTE DE CATARGE

Pionierii din Capitală au admirat, la Casa Universitarilor, alături de vizitatori de toate vîrstele, prezența celor 148 de machete de toate categoriile prezentate în cadrul Concursului internațional organizat de Federația Română de Modelism și A.S.E. Aeronautica, și la campionatul republican al constructorilor de nave în miniatură.

Cu creionul pe hîrtie, cu blocul de desen în față, pionierii s-au oprit lîngă vestitul bric «Mircea» (machetă, desigur,) care a dus faima velelor românești peste hotare: au privit cele 32 de navomodele medaliate cu aur, dintre care amintim nava Ra II a lui Thor Heyerdhal, executată din paie de orez. Un amănunt: autorul ei, elevul sibian Sontag Robert, a lucrat nu mai puțin de un an la opera sa.

Un alt punct de atracție l-a constituit velierul «Sambuco» al inginerului chimist Ioan Lăzărescu, care l-a construit din 6 500 de elemente, ca și originalul. Cu interes a fost privit și vasul de linie spaniol cu 103 tunuri, construit la scara 1:100, ce poartă numele de «San Felipe», machetă militară executată de farmacistul tulcean Mircea Popescu.

Pionierul navomodelist din clasa a VI-a, Școala generală nr. 186, Doru Preduț, de astă dată vizitator și nu participant la concurs, a plecat de la expoziție cu un plan îndrăzneț. Alături de iahtul pe care îl are în vitrina școlii, el vrea să construiască o navă mixtă, cu vele și mașini cu abur, după chipul și asemănarea celei condusă de căpitanul Hattaras, unul dintre eroii preferați — al lui Jules Verne.

Cum s-au simțit pionierii «printre sute de catarge» și la Expoziția Filatelică cu tematica «Nave», am aflat-o chiar din mărturisirile lor: «Am făcut ocolul lumii pe drumurile fără de pulbere ale mărilor și oceanelor».

VIOREL LUPU

un milion de prieteni

● **CUM SE SCRIE O CARTE?** întreabă Voicu Dorobanțu (cl. a șasea) din Craiova, precizînd: **«În ultimele numere ați publicat despre mai mulți scriitori care î-mi plac foarte mult, dar cum se poate scrie repede o carte bună? Vreau și eu să încerc».** Voicule, această întrebare mă frămîntă și pe mine de multă vreme. Exact cînd sînt pe punctul de a exclama triumfător «Acum știu!», îmi dau seama că m-am înșelat. Dacă afli răspunsul, comunică-mi-l și mie. Un lucru e sigur: pronumele «îmi» se scrie fără liniuță. ● **PRIETENELE ȘI CATALOGUL.** Dorina Foișoreanu (cl. a cincea) din Galați, terminînd anul școlar cu o medie generală mai mare decît prietena ei Ana V., spune că **«sînt aproape sigură că din cauza asta nici n-o să mai stea de vorbă cu mine».** În mod normal, această supărare nu trebuie să se producă. Dacă însă Anișoara e o fire invidioasă sau ție îți place să te lauzi, atunci mă abțin de la pronostic. ● **CĂLĂRIE.** Dorin Nistor (cl. a patra) din București a asistat la o întrecere de călărie — proba de obstacole — și vrea să știe **«cine e mai important, calul sau călărețul?»** Amîndoi. Fiecare îl ajută pe celălalt. Îl voi ruga pe redactorul rubricii de sport să pregătească un material pe această temă.

O nouă dezbatere-concurs:

A FOST GREU... DAR AM ÎNVINS!

Dragi prieteni, în multele scrisori pe care mi le trimiteți îmi povestiți despre succesele voastre în diferite domenii, în sport, în felul de a vă purta, în activitatea tehnică sau artistică etc. dar foarte rar descrieți efortul pe care a trebuit să-l depuneți pînă la izbîndă. Eu știu foarte bine că nimic deosebit nu se obține fără muncă, fără voință, fără înțelepciunea de-a pleca urechea la sfatul unui prieten, fără a suporta cu dîrzenie un eșec, fără a lua totul de la capăt, renunțînd adesea la atrăgătoare distracții.

Așadar, subiectul nostru este tocmai depășirea cu tenacitate, efort și cutezanță pionierească a momentului dificil pe calea unei munci încununate de succes.

Vom intitula deci discuția noastră **«A FOST GREU... DAR AM ÎNVINS!»** Cele mai bune corespondențe pe această temă — sincere, reale și... realiste, cu amănunte semnificative și fără «înflorituri»! — vor fi publicate, autorii lor primind diploma specială a redacției și frumoase premii în obiecte, printre care o noutate de ultimă oră: servieta tip «Cutezătorii». O rugăminte: textul să nu depășească o pagină de caiet, întrucît am vrea să publicăm cît mai multe relatări.

Așteptăm! Nu uitați să notați pe plic **«A FOST GREU... DAR AM ÎNVINS!»**

Ovidiu Zotta

Scrisorile adresate acestei rubrici vor purta, ca de obicei, și mențiunea **«Un milion de prieteni».**

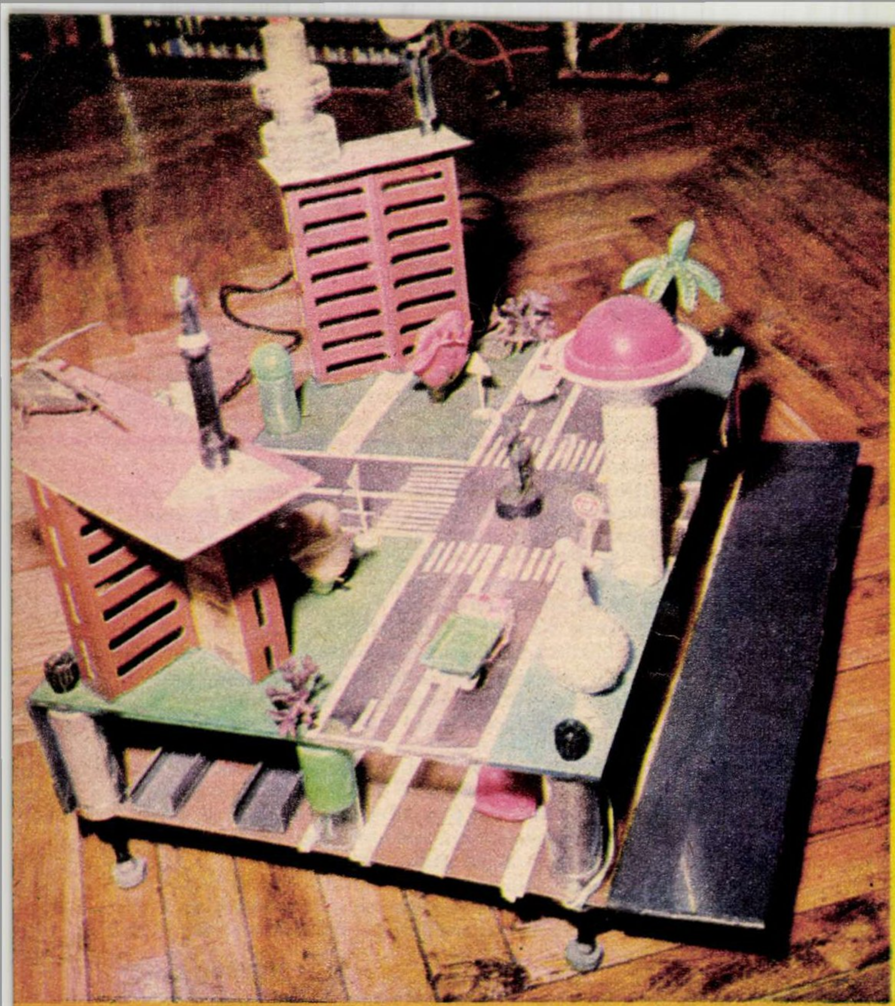

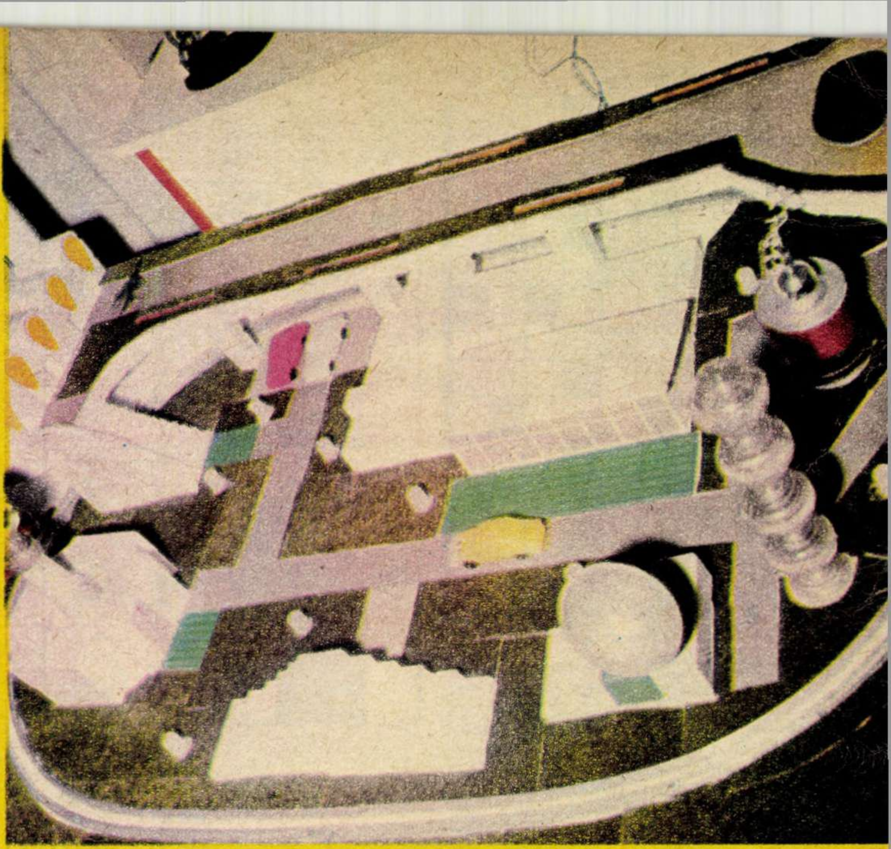

ATELIER 2000

Cînd fantezia își dă mîna cu imaginația și creativitatea, cînd cutezanța se întîlnește cu pasiunea pentru știință și tehnică, realizările sînt pe măsura strădaniei purtătorilor cravatei roșii cu tricolor, participanți la concursul «Atelier 2000». O dovadă a acestei afirmații o reprezintă expoziția de machete și desene pe care le-au realizat în cadrul concursului «Atelier 2000» pionierii de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din sectorul 2 al Capitalei.

Așadar, în anul 2000 vom învăța într-o școală așa cum și-a imaginat-o elevul Mihai Neacșu de la Școala generală nr. 31, vom fi examinați de «Profesorul anului 2000» pe care l-au realizat elevii de la Școala generală nr. 41. Cum vor fi încălzite și iluminate încăperile școlilor, întreprinderilor și locuințelor? Cu ajutorul «Centralei solare și eoliene» a cărei machetă a fost realizată de pionierul Răzvan Grigore.

Dar, pionierii de astăzi, oamenii maturi ai anului 2000, nu se gîndesc doar la o lume a tehnicii. Ei își imaginează cum vor arăta parcurile și zonele de agrement, locurile de parcare a autoturismelor și modernele aeroporturi ori cosmodromuri. Privind tabloul «Carnaval 2000», pătrundem într-o adevărată lume de basm, din care nu lipsesc distracțiile cele mai atractive, costumele în ton cu moda acelui an, totul în mijlocul unei naturi pe care omul o ocrotește, păstrîndu-i nealterată frumusețea.

Expoziția «Atelier 2000» de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din sectorul 2 rămîne, fără îndoială, o veritabilă incursiune în lumea anului 2000, o lume ce va fi creată de către cei care acum și-o imaginează.

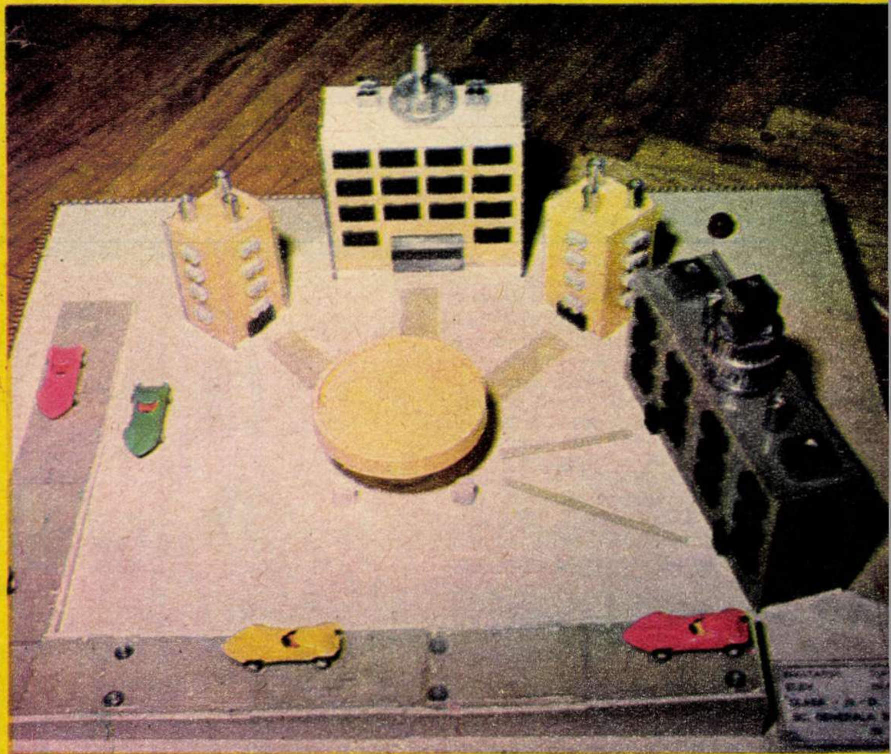

„CENTRU CIVIC", „AEROPORT" ȘI „ȘCOALA MEA ÎN ANUL 2000" – MACHETE EXECUTATE DE PIONIERII CASEI PIONIERILOR ȘI ȘOIMILOR PATRIEI DIN SECTORUL 2, BUCUREȘTI

Desen de Dinu CISMĂRESCU, clasa a VIII-a, București

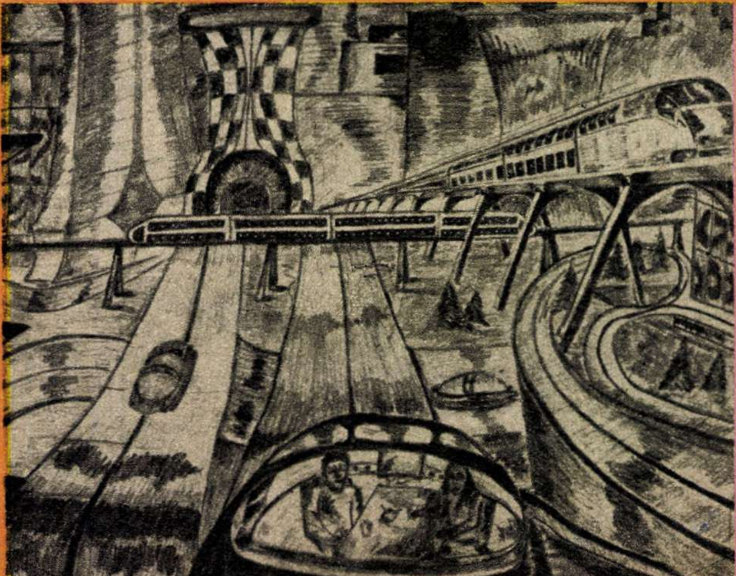

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

Copiii și istoria, copiii și natura, copiii și mediul social în care cresc — iată relații continuu luminate de setea de cunoaștere a cititorilor noștri cei mai pasionați — copiii. Trăind printre ei, simțim înrîurirea educativă exemplară a contactului la fața locului cu tablouri fascinante ale munților, ale cîmpiei, ale mării, cu vestigii ce evocă faptele de peste două milenii ale poporului român. Toate acestea constituie pentru cititorii noștri, aflați la vîrsta copilăriei și a preadolescenței, un univers de raportare și descoperire, un univers în care, îndeosebi în timpul vacanțelor, opera diurnă a școlii, a societății, a familiei dobîndește un puternic sprijin formativ.

Educația copiilor prin mișcarea în natură — mișcare fizică, dar cu deosebire cognitivă și afectivă, educația prin cunoașterea unor vestigii evocatoare ale istoriei poporului căruia aparțin, se petrece în amfiteatrul de munți, cîmpii și dealuri ale României de azi, în contextul unei bogate activități educative extrașcolare, desfășurate în organizațiile de tineret și copii, cu concursul cadrelor didactice și al părinților.

Avem o țară frumoasă, cu un relief bogat și variat, pe care încercăm să v-o facem cunoscută, dragi copii, de la cea mai fragedă vîrstă! Chipul țării se reflectă pe fețele și în sufletele voastre ca într-o oglindă feerică. Presa pentru copii este un atelier deschis, în intimitatea căruia voi, cutezătorii, vă integrați, cu întreaga voastră ființă, împărtășindu-vă gîndurile, preocupările, dovezile dintîi ale talentului, ale perseverenței și hărniciei, cele dintîi roade ale investigațiilor și descoperirilor proprii.

Știm că unde este sufletul copiilor acolo este și viitorul patriei. Voi creșteți lîngă noi și vă străduiți să ne semănați și să duceți mai departe tot ceea ce poate nu reușim să împlinim pe deplin, tot ceea ce, poate, rămîne ca dimensiune a viitorului în seama voastră. Dacă «Busola de Aur» a expedițiilor prezente arată copiilor și un drum viitor, dacă, în fiecare casă unde cresc copii, acești copii ne aduc atîta încîntare și atîta certitudine — este fiindcă acest prezent, acești ani ai României socialiste au rădăcini minunate în viața, preocupările și aspirațiile milioanelor de copii. Fiecare dintre ei este un prieten al copiilor lumii. Și tuturor copiilor le adresăm grija și admirația noastră. Îi ajutăm să descopere tainele naturii și comorile istoriei, cu sentimentul că investim prin aceasta o și mai mare credință în viitorul luminos al patriei, în viitorul umanității.

MIHAI NEGULESCU

ANCHETA NOASTRĂ „ARHIVA DE AUR"

FIȘA PENTRU ANUL 2000

ARHIVA DE AUR

Acest mare concurs, în prima sa ediție, a fost lansat în iunie 1971 de revista noastră. Un mare număr de participanți au completat atunci fișele, încredințîndu-și gîndurile cu toată sinceritatea, răspunzînd la întrebări cu inteligență și fantezie. Sîntem siguri că și prezenta ediție a «Arhivei de aur» va fi întîmpinată cu același interes de cititorii noștri.

Înainte de a întoarce pagina și a completa fișa de pe verso, citiți cu atenție întrebările și gîndiți-vă la răspunsuri. Veți înțelege că vă aflați în fața unui document cu totul deosebit. De ce? Pentru că în răspunsurile pe care le veți da se vor oglindi aspirațiile voastre, planurile de viitor, opiniile, gîndurile, sentimentele voastre.

Prin răspunsurile pe care ni le veți da ne vom cunoaște mai bine, vom ști să facem revista tot mai frumoasă, mai instructivă.

Ca și în prima ediție a «Arhivei de aur», fișele completate de voi vor fi depuse la Biblioteca Academiei R.S.R., la secția de documente și manuscrise, așa cum — strînse în volum — se află și fișele completate în anul 1971. Peste ani, poate în pragul mileniului trei, sau poate mai tîrziu, veți regăsi în paginile scrise de voi fiorul gîndurilor și visurilor din copilărie.

Rezultatele anchetei vor fi publicate în «Cutezătorii».

Cînd completați fișa, trebuie să fiți foarte atenți.

● În casetele unde există mai multe răspunsuri numerotate, alegeți răspunsul potrivit. Încercuiți apoi cifra sau litera din dreptul răspunsului ales.

● În casetele fără cifre, în interior, scrieți citeț răspunsul la întrebare.

● Dacă la o întrebare nu puteți răspunde, treceți mai departe.

● Cifrele chenarelor sînt destinate mașinilor electronice de calcul care vor prelucra răspunsurile.

● După completare, decupați fișa pe linia punctată.

Plicurile se trimit pînă la data de 1 iulie a.c., pe adresa: Revista Cutezătorii, Piața Scînteii nr. 1, cu mențiunea «Arhiva de aur».

Pentru economie, pionierii unui detașament sau mai mulți prieteni, pot trimite fișele în același plic. Nu se vor lua în seamă fișele trimise de o clasă care au toate aceleași răspunsuri.

Important!
REDACȚIA OFERĂ NUMEROASE PREMII:

● **MARELE PREMIU — un televizor portabil,** oferit prin tragere la sorți.

● **DOUĂ PREMII SPECIALE — cîte o bicicletă —** pentru cea mai frumoasă, mai autentică relatare a unei fapte de cutezanță la care ați asistat.

● **100 DE PREMII ÎN OBIECTE: aparate radio cu tranzistori, aparate foto, truse de tenis de masă, cărți, albume etc.** precum și 500 de diplome și orare «Cutezătorii» pentru cea mai ingenioasă propunere de invenții, pentru fantezie și umor.

● **Vor fi premiați suplimentar pentru operativitate** cititorii care trimit fișele corect completate pînă la 25 iunie a.c.

● **Distincții speciale** vor primi școlile cu numărul cel mai mare de participanți.

● **Un premiu excepțional:** publicarea portretului pe coperta revistei «Cutezătorii».

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil
de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
NIC NICOLAESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

24 PAGINI, 2 LEI
index 41033

ARHIVA DE AUR „CUTEZĂTORII“

FIȘA PENTRU ANUL 2000

A CITITORULUI ....

LOCALITATEA .... STRADA ....

NR. .... JUDEȚUL .... COD ....

ȘCOALA .... CLASA ... DATA COMPLETĂRII ....

SEMNĂTURA ....

25—26. CE VREI SĂ FII ÎN ANUL 2000? ....

27—29. ÎN CE DOMENIU TE-AI REMARCAT PÎNĂ ACUM? (încercuiește cifra respectivă sau cifrele)

1. matematică
2. literatură
3. istorie
4. fizică
5. chimie
6. desen
7. biologie
8. activități tehnico-științifice
9. activități cultural-artistice
10. muncă patriotică
11. sport
12. alte domenii (care?)

....

....

13. în nici un domeniu

....

30—32. AI PRIMIT, ÎN ULTIMII DOI ANI PREMII, DIPLOME, TRESE SAU ALTE DISTINCȚII? LA CE ANUME? (încercuiește cifra sau cifrele, literele respective)

1. la învățătură (premii pe clasă)
2. în activitatea pionierească
3. la concursurile pe discipline de învățămînt
   - a. matematică
   - b. limba și literatura română
   - c. fizică
   - d. chimie
   - e. istorie
4. la concursuri tehnico-aplicative
5. la concursuri de creație literară
6. la concursuri de creație și interpretare artistică
7. la concursuri de artă plastică
8. la concursuri sportive
9. la concursurile revistei «Cutezătorii»
10. alte distincții ....

33—34. CE AI DORI SĂ MAI ÎNVEȚI ÎN ȘCOALĂ?

(pe lîngă ceea ce înveți acum) ....

....

35. CE AI FACE TU PENTRU BINELE OMENIRII DACĂ AR DEPINDE DE TINE?

....

....

36. TE-AI GÎNDIT VREODATĂ SĂ FACI O INVENȚIE? LA CE ANUME TE-AI GÎNDIT?

....

....

....

39. DIN TOT CE TE PREOCUPĂ PE TINE, CE NU ÎNTÎLNEȘTI SAU ÎNTÎLNEȘTI PREA RAR ÎN PAGINILE REVISTEI «CUTEZĂTORII»?

37. CUNOȘTI O FAPTĂ DE CUTEZANȚĂ PETRECUTĂ ÎN PREAJMA TA? POVESTEȘTE FAPTA ȘI PREZINTĂ EROII.

....

40.

ACEASTĂ CASETĂ ÎȚI ESTE REZERVATĂ EXCLUSIV. SCRIE SAU DESENEAZĂ ÎN EA CEEA CE ÎȚI TRECE PRIN MINTE.

38. PARTICIPI LA CONCURSUL «ATELIER 2000»

1. am participat
2. nu am participat
3. voi participa

LA CE SECȚIUNE?

A. machete funcționale
B. desen

> *«Școlarii de astăzi vor fi creatorii valorilor materiale și spirituale din anul 2000. De sîrguința lor, de dragostea lor față de nou, depinde cum va arăta mileniul al III-lea.»*
>
> **HENRI COANDĂ**

10—11. ANUL NAȘTERII

12—13. INIȚIALA JUDEȚULUI (ca la automobile)

14.
1. FATĂ
2. BĂIAT

15.
1. SAT
2. ORAȘ

OCUPAȚIA

16—17. tatălui ....

18—19. mamei ....

20—22. CE-ȚI PLACE CEL MAI MULT SĂ FACI ÎN TIMPUL LIBER? (încercuiește cifra respectivă sau cifrele, literele)

1. să citesc
2. să mă joc
3. să fac sport
4. să mă plimb
5. să cînt la un instrument
6. să fotografiez
7. să fac colecții
8. să meșteresc la:
   - a. electronică
   - b. electrotehnică
   - c. mecanică
   - d. modelism
9. altceva (ce anume?)

....

10. nu fac nimic

23. CU CINE AI VREA SĂ TE ASEMENI ÎN VIAȚĂ?

....

....

De ce?

....

....

24. AI PRIETENI?

1. apropiați
2. de joacă
3. nu am

Numește pe cel mai bun prieten al tău. Ce vîrstă are? ....

....

....

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

26

Cutezătorii

JOI,
28 IUNIE,
1979
ANUL XIII
(NR. 613)

EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CEAUȘESCU P.C.R

MESAJUL

adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu

cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la crearea Organizației Pionierilor din România

Dragi pionieri, școlari, copii ai patriei,

Cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la crearea Organizației Pionierilor din România, îmi face o deosebită plăcere să vă adresez calde urări de succes și realizări tot mai de seamă în învățătură, în activitățile din timpul liber, în formarea voastră ca viitori constructori ai socialismului și comunismului și să vă doresc din adîncul inimii multă sănătate și fericire.

În decursul acestor trei decenii, Organizația Pionierilor, cu ajutorul Uniunii Tineretului Comunist și sub conducerea partidului, a desfășurat o rodnică activitate în rîndul copiilor patriei, obținînd realizări de seamă în educarea celor mai tinere generații în spiritul înaltelor principii și idealuri ale societății noastre, al respectului profund față de poporul în mijlocul căruia s-au născut, față de patria în care trăiesc, față de partidul comunist, al venerației față de trecutul glorios de lupte și jertfe pentru cauza libertății și dreptății sociale și naționale, pentru neatîrnarea patriei, pentru progres și civilizație. Organizația Pionierilor și-a adus, de asemenea, contribuția la însușirea de către tinerele noastre vlăstare a noilor cuceriri ale științei și tehnicii, la pregătirea lor pentru muncă și viață, pentru a deveni participanți destoinici la măreața operă de zidire a socialismului în România.

Putem aprecia cu satisfacție faptul că nenumărați dintre pionierii de ieri, dintre copiii care au trecut prin această organizație de-a lungul celor trei decenii, sînt astăzi cadre de nădejde ale partidului și statului, specialiști de înaltă competență, militanți activi pentru înfăptuirea Programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate. Aceasta este o expresie concludentă a condițiilor create de partid și de stat pentru creșterea tinerei generații, a climatului social-politic nou în care se dezvoltă copiii și tinerii patriei, a largilor posibilități de manifestare a elanului și energiei, cunoștințelor și capacității lor creatoare, în slujba propășirii poporului. Doresc să relev, cu acest prilej, și aportul deosebit al activiștilor care lucrează în cadrul Organizației Pionierilor, al învățătorilor și profesorilor ce-și desfășoară activitatea nemijlocit în masa largă a copiilor și pionierilor, și care și-au pus și își pun pregătirea didactică, spiritul organizatoric în slujba dezvoltării sănătoase a tinerei generații, a educării sale pentru a fi demnă de exigențele glorioasei epoci pe care o trăiește România socialistă.

Preocupîndu-se permanent de dezvoltarea economico-socială a țării, de ridicarea nivelului de trai al poporului, de construirea cu succes a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism, partidul și statul nostru înconjoară cu cea mai caldă dragoste și grijă părintească copiii patriei, tînăra generație, făcînd totul pentru a le asigura condiții optime de viață, posibilități neîngrădite de a urca cele mai înalte trepte ale științei și culturii, de a-și împlini aspirațiile și dorințele cele mai cutezătoare, afirmîndu-se nestingherit în toate compartimentele societății, în întreaga viață social-politică a țării. De asemenea, partidul și statul se preocupă permanent să asigure tuturor fiilor patriei, întregului nostru popor condiții de liniște și pace, astfel ca niciodată noile generații ale României să nu mai trăiască ororile războiului, să nu mai cunoască grozăviile unei noi conflagrații.

Putem afirma cu deplin temei că în România de astăzi toți copiii, întregul tineret trăiește o viață luminoasă și se bucură de perspectiva unui viitor fericit, liber și prosper. Ei dispun de tot ce este necesar pentru a deveni continuatori demni ai măreței opere de transformare revoluționară a societății noastre, constructori capabili ai comunismului în România.

Sărbătorirea a 30 de ani de la crearea Organizației Pionierilor trebuie să fie un prilej de intensificare a activității generale ce se desfășoară în patria noastră pentru educarea copiilor în spiritul concepției revoluționare despre lume și viață a partidului nostru, în spiritul idealurilor socialismului și comunismului. Organizația Pionierilor, școala, cadrele didactice trebuie să acționeze tot mai perseverent pentru educarea copiilor, pentru ridicarea nivelului de pregătire științifică, tehnică, de cultură generală și politică al tuturor copiilor și tinerilor.

Mă adresez vouă, dragi copii și tineri din întreaga țară, să nu precupețiți nimic pentru a vă însuși în modul cel mai profund marile descoperiri ale revoluției tehnico-științifice contemporane! Faceți totul pentru aplicarea hotărîrilor partidului privind îmbinarea organică a învățămîntului cu activitatea practică, dezvoltați-vă dragostea și respectul față de muncă, hotărîrea de a fi cît mai folositori patriei, de a deveni constructori pricepuți și entuziaști ai socialismului și comunismului în România. Formați-vă în spiritul umanismului revoluționar al societății noastre, conturați-vă tot mai clar fizionomia morală a omului nou, aplicați ferm în viață înaltele principii ale eticii și echității socialiste!

În felul acesta, dragi copii, pionieri, tineri, veți putea prelua mîine înaltele răspunderi ale dezvoltării țării, veți putea duce mai departe făclia progresului în România, veți putea asigura mersul ferm înainte al patriei noastre spre culmile civilizației comuniste.

Anul 1979 a fost proclamat Anul internațional al copilului. Aceasta exprimă preocuparea popoarelor pentru viața și destinul copiilor, ale tineretului, dorința lor arzătoare de a crea condiții tot mai bune pentru existența, pregătirea și afirmarea lor în societate. Este o realitate tristă că în lumea contemporană sute și sute de milioane de copii de pe diferite meridiane ale globului duc o viață grea, plină de privațiuni, se zbat în ignoranță și sărăcie, nu-și pot lumina mintea, nu dispun de posibilitatea de a-și însuși cuceririle cunoașterii umane universale. Aceasta se datorește persistenței unor grave anomalii în viața social-politică a lumii, în dezvoltarea mondială contemporană, care frînează ridicarea nivelului de trai al popoarelor, împiedică valorificarea resurselor și posibilităților fiecărei națiuni pentru a asigura o viață mai bună maselor largi populare, și în primul rînd copiilor și tinerilor. Iată de ce Anul internațional al copilului trebuie să fie un prilej de intensificare a luptei pentru soluționarea problemelor majore ale vieții internaționale de care depind, pînă la urmă, ameliorarea existenței copiilor, crearea unor condiții mai bune de viață materială, de pregătire școlară și ocrotire socială a tinerelor generații de pretutindeni. În acest sens este necesar să se facă totul pentru lichidarea împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace și făurirea noii ordini economice internaționale, care să asigure progresul multilateral mai rapid, în special al statelor rămase în urmă, valorificarea bogățiilor lor naționale în vederea ridicării standardului de viață materială și spirituală al maselor, și în primul rînd al tinerilor și copiilor.

Asupra dezvoltării economico-sociale a popoarelor, asupra vieții copiilor de pretutindeni, o înrîurire profund negativă are cursa înarmărilor, uriașele cheltuieli ce se alocă din bugetele statelor, din avuția lor națională pentru producerea unor arme de distrugere în masă din ce în ce mai perfecționate. Cel mai bun dar pe care statele, oamenii politici, forțele sociale înaintate îl pot face copiilor lumii în Anul internațional al copilului este oprirea cursei înarmărilor și trecerea la dezarmare, reducerea cheltuielilor militare și afectarea unei părți din fondurile eliberate astfel pentru a asigura tinerelor generații posibilitatea de a se bucura de marile cuceriri ale științei și civilizației. Tocmai de aceea, un obiectiv de seamă al politicii internaționale a României îl constituie lupta pentru trecerea la măsuri concrete de dezarmare și repartizare a unei părți din fondurile economisite pentru îmbunătățirea condițiilor de viață materială și spirituală a popoarelor. O asemenea măsură a fost luată de guvernul nostru, majorîndu-se alocația de stat pentru copii din fondurile rezultate prin diminuarea cheltuielilor militare. A face totul pentru viața, libertatea și viitorul fericit al copiilor, a-i pune la adăpost de urgiile războaielor și spectrul distrugerilor provocate de confruntările militare — iată, într-adevăr, o cauză măreață, căreia trebuie să i se consacre eforturile tuturor națiunilor lumii!

România va acționa în continuare, cu toată perseverența și energia, pentru a-și aduce contribuția activă la eforturile generale destinate soluționării problemelor complexe ale vieții internaționale. Militām pentru orientarea potențialului material, științific și cultural al tuturor popoarelor nu în direcția cursei înarmărilor, a cheltuielilor militare, a confruntărilor dintre state, ci a păcii și colaborării. Ne pronunțăm ferm pentru folosirea tuturor cuceririlor civilizației contemporane, a tuturor roadelor create de geniul uman numai și numai în scopul bunăstării și fericirii popoarelor, al făuririi unei vieți mai bune și mai fericite pentru copiii lumii.

Doresc să vă adresez încă o dată, dragi copii ai României socialiste, cele mai fierbinți urări de succes în activitatea în cadrul Organizației Pionierilor, în pregătirea științifică și culturală, în educația voastră patriotică, revoluționară, multă prosperitate, sănătate și fericire!

NICOLAE CEAUȘESCU

COPIII ROMÂNIEI SOCIALISTE MULȚUMESC DIN INIMĂ PARTIDULUI

În prezența celui mai iubit prieten și îndrumător al tinerei generații, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu, a altor tovarăși din conducerea de partid și de stat, a avut loc, în seara zilei de 22 iunie, la Palatul sporturilor și culturii din Capitală, o amplă manifestare jubiliară prilejuită de cea de-a XXX-a aniversare a Organizației Pionierilor, de Ziua pionierilor și Anul internațional al copilului. Această manifestare, la care au participat peste 20 000 de copii și tineri — șoimi ai patriei, pionieri și utecişti — de pe tot cuprinsul țării, a constituit o nouă și emoționantă mărturie a dragostei profunde pe care tînăra generație a României o poartă patriei și partidului, secretarului său general, o expresie grăitoare a recunoștinței pe care schimbul de mîine al țării o nutrește față de conducerea de partid și de stat, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru minunatele condiții de viață și învățătură create în anii de lumină ai socialismului.

La intrarea în marele parc, mii de pionieri și utecişti fac secretarului general al partidului o primire plină de bucurie și dragoste. Grupuri de șoimi ai patriei și pionieri oferă tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu buchete de flori, cravate roșii cu tricolor și insigne jubiliare pe care sînt înscrise datele aniversare ale Organizației Pionierilor. Conducătorul partidului și statului este invitat apoi să inaugureze șantierul viitorului Centru de educație și cultură al pionierilor și copiilor. Proiectul acestui complex, aflat acum în fază de machetă, preconizează — la indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu — construirea unui modern edificiu care va găzdui Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei, a unui orășel al copiilor, cu o multitudine de mijloace de distracție, precum și a unor baze sportive adecvate practicării voleiului, baschetului, handbalului, tenisului de cîmp, gimnasticii, înotului, patinajului.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu inaugurează, în mod simbolic, lucrările la viitorul Centru al copilului, punînd cu tradiționala unealtă a zidarului — canciocul — primul beton la fundația Casei centrale a pionierilor și șoimilor patriei. Secretarul general al partidului a dezvelit apoi placa inaugurală a lucrărilor la noul obiectiv.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu sînt invitați apoi să planteze la intrarea în Parcul copilului un stejar, care va crește peste ani și ani ca o mărturie vie a prezenței active, permanente a secretarului general al partidului în mijlocul copiilor, al întregului nostru popor.

Înalții oaspeți ai copiilor sînt in-

(CONTINUARE ÎN PAG. 4)

COPIII ROMÂNIEI SOCIALISTE MULȚUMESC DIN INIMĂ PARTIDULUI

(URMARE DIN PAG. 3)

vitați, apoi spre Palatul sporturilor și culturii, unde vizitează expoziția cu lucrări ale pionierilor. Aici, prin intermediul graficelor și imaginilor, al creațiilor realizate de copii, sînt prezentate în expoziție date sintetice privind activitatea multilaterală a celor 2,4 milioane de purtători ai cravatei roșii cu tricolor și a celor peste 1,2 milioane de șoimi ai patriei.

În finalul expoziției sînt prezentate machetele funcționale ale unor instalații și orașe ale viitorului. Printre acestea se remarcă în mod deosebit centrala pentru transformarea energiei solare în energie electrică, realizare a pionierilor brașoveni, centrală care acționează demonstrativ un trenuleț electric conceput de copiii de la Casa Centrală a pionierilor și șoimilor patriei din București, macheta Tomis II — orașul petroliștilor de pe Marea Neagră, o instalație pentru valorificarea energiei valurilor, concepută de copiii buzoieni.

Vizitarea expoziției se încheie printr-un moment emoționant: în numele tuturor purtătorilor cravatei roșii cu tricolor, pioniera Luminița Naca oferă tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu un tablou în care secretarul general al partidului, alături de tovarășa Elena Ceaușescu, se află în mijlocul unui grup de pionieri și șoimi ai patriei.

În continuare, în sala Palatului sporturilor și culturii, împodobită sărbătorește, a fost prezentat un spectacol de gală.

La intrarea în sală, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, ceilalți tovarăși din conducerea de partid și de stat sînt întîmpinați cu aplauze și ovații nesfîrșite de către toți cei prezenți. S-a intonat Imnul de stat al R.S.R. Întreaga scenă pare un amfiteatru viu și multicolor, în care mii de copii agită stegulețe roșii și tricolore, eșarfe, ramuri înflorite: «Copiii înflorind pe părintescul Pămînt al patriei nepieritor/ Aduc partidului, întregului popor,/ Aduc tovarășului Nicolae Ceaușescu/ Omagiul dragostei și bucuriei lor./ Bine-ați venit, la marea sărbătoare!/ Din inimă cu drag vă mulțumim/ Că și la cea de-a 30-a aniversare/ Căldura părintească vă simțim». Aceste cuvinte, izvorîte din puritatea și căldura tinerelor piepturi pionierești, au darul să prefigureze tonalitatea întregului spectacol, atmosfera de voioșie, optimism și angajament revoluționar care va domni de-a lungul desfășurării sale.

Pe scenă, în inimile tuturor celor prezenți vibrează istoria. Pe un mare ecran ce domină fundalul scenei sînt proiectate imagini care evocă momente dintre cele mai însemnate ale trecutului de jertfă, nădejde și eroism al neamului românesc. Sînt evocate dramatis-

mul şi eroismul luptei pe care comuniştii şi uteciştii au desfăşurat-o în anii de teroare ai ilegalităţii. Iar în iureşul acestei lupte, un rol de primă însemnătate l-a avut tînărul revoluţionar Nicolae Ceauşescu, cel care la numai 15 ani a pornit să înfrunte asprimea încleştărilor de clasă, a luptei pentru dreptate socială.

«Zorile libertăţii şi bucuriei» — sub acest generic frumos ca un imn se desfăşoară acum un alt tablou al spectacolului. Într-o admirabilă simbioză a imaginilor filmate, a muzicii şi coregrafiei, prind viaţă momentele de înaltă efervescenţă revoluţionară ale insurecţiei naţionale armate antifasciste şi antiimperialiste de la 23 August 1944. Într-o succesiune vie, antrenantă, sînt aduşi în memorie anii de elan, austeritate şi eroism ai reconstrucţiei, care au marcat începutul celei mai luminoase şi prospere epoci din existenţa României. Micii recitatori şi balerini aduc în scenă simbolurile învăţămîntului, cercetării şi producţiei, sînt redate scene legate de activităţile cultural-sportive, de joacă şi recreere.

Urmează momente în care întregul spectacol este dominat de şuvoiul tulburător al străvechii noastre arte populare. Purtînd costume ţesute cu măiestrie, ce reprezintă toate zonele etnografice ale ţării, precum şi specificul portului naţionalităţilor conlocuitoare, tinerii artişti creează, prin cîntec şi dans, imaginea nesecatelor comori ale folclorului nostru, a unităţii de monolit a tuturor fiilor patriei, în jurul partidului.

Este rîndul păcii şi prieteniei să fie transfigurate artistic, să primească ofranda de dragoste, încredere şi candoare a tinerilor artişti. În unduirea mătăsoasă a eşarfelor, panglicilor şi florilor acestui început de vară întreaga scenă devine o feerică arenă alb-azurie, în mijlocul căreia se înalţă treptat în văzduh făpturile unor porumbei simbolici, precum şi un glob pămîntesc înconjurat de emblema «Anul internaţional al copilului». Scena freamătă de o nestăvilită sete de viaţă, de pace şi prietenie cu toţi copiii lumii, simţim recunoştinţa noilor generaţii de cetăţeni ai ţării faţă de politica externă realistă şi clarvăzătoare promovată de partid, de preşedintele Nicolae Ceauşescu, pentru instaurarea unui climat de securitate şi colaborare între toate popoarele, pentru edificarea unei lumi fără arme, fără războaie.

Pe fondul sonor al unui cunoscut imn revoluţionar, pe ecran apar imagini care au intrat de-a pururi în filmoteca de aur a inimilor întregului tineret român: secvenţe cu valoare de document din timpul numeroaselor întîlniri ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi tovarăşei Elena Ceauşescu cu tînăra generaţie. Într-un şuvoi nestăvilit, în sunet de trompete, copiii se grupează pe scenă şi pe culoarele laterale ale sălii, pentru a rosti jurămîntul lor faţă de patrie şi partid, faţă de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, jurămînt care se constituie într-o tulburătoare profesiune de credinţă: «Jurăm să fim urmaşii de nădejde/ Precum partidul, ţara ne-au crescut/ Şi scut să fim în clipă de primejdie/ Să fim al păcii şi al muncii scut!»

Încheierea spectacolului constituie o veritabilă apoteoză. Din rîndul pionierilor se desprind, aidoma unui stol de porumbei imaculaţi, grupuri de fete şi băieţi care urcă la tribuna oficială şi oferă frumoase buchete de flori tovarăşului Nicolae Ceauşescu, tovarăşei Elena Ceauşescu.

La ieşirea din incinta Palatului sporturilor şi culturii regăsim aceeaşi atmosferă de entuziasm care a caracterizat toate momentele acestei noi întîlniri a secretarului general cu tineretul patriei. Pe parcursul traseului străbătut de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, de ceilalţi participanţi la spectacolul festiv sînt efectuate demonstraţii tehnice, sportive, lansări de zmee.

La ieşirea din parc, tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu, ceilalţi tovarăşi din conducerea partidului şi statului se prind, alături de pionieri şi şoimi ai patriei, într-o emoţionantă Horă a Unirii, care încheie în chip minunat această sărbătoare a pionierilor, şoimilor, a tuturor copiilor patriei noastre.

23

1944 - AUGUST - 1979

Crestem odată cu țara

În aceste zile, în întreaga țară sînt în plină desfășurare forumurile județene. Prin însăși deviza sub care se desfășoară — **«De la comuniști învățăm cutezanța revoluționară»** *— lucrările forumurilor pionierești au un bogat conținut educativ și o semnificație politică deosebită, fiind dedicate celei de a XXXV-a aniversări a insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste de la 23 August 1944 și Congresului al XII-lea al P.C.R.*

Din toate județele primim continuu vești privitoare la desfășurarea lucrărilor, a acțiunilor cuprinse în program.

● *Zile febrile de forum în tabăra* **Cernădia,** *județul* **Gorj.** *Prima dezbatere, care a avut loc chiar a doua zi de la deschiderea festivă, a creat cadrul unui bogat și util schimb de experiență, delegații exprimînd opinii și propuneri judicioase, argumentate cu propriile lor realizări sau cu unele insuccese, arătînd căile menite să ducă la* **îmbunătățirea activității desfășurate de consiliile și comandamentele pionierești pentru educarea prin muncă și pentru muncă a pionierilor și școlarilor, pentru dezvoltarea răspunderii și pasiunii acestora față de principala lor îndatorire patriotică — învățătura.** *A avut loc, de asemenea, o zi a științei și tehnicii, în cadrul căreia pionierii participanți la activitățile cu caracter tehnico-științific de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Novaci au oferit o demonstrație de aero și navo-modele. «Gorjul pe coordonatele revoluției tehnico-științifice» este genericul sub care s-a desfășurat excursia pe itinerarul marilor realizări obținute de către harnicii locuitori ai județului. Întîlnirile cu muncitori fruntași, cu uteciști de la platforma minieră Rovinari, de la termocentralele Rogojelu și Turceni, de la Schela de extracție Țicleni au prilejuit un dialog instructiv privitor la alegerea viitoarei profesiuni.*

● *Din județul* **Iași** *aflăm: în satul de vacanță* **Ciric,** *unde se desfășoară lucrările forumului, pionierii delegați au avut ca invitat de onoare, în cadrul acțiunii intitulate «Învățătura — principala îndatorire patriotică a pionierilor și școlarilor», pe tovarășul academician Cristofor Simionescu, vicepreședinte al Academiei R.S.R. Agenda forumului înscrie de asemenea o amplă suită de acțiuni cu caracter politico-educativ, vizitarea unor obiective industriale, întîlniri cu muncitori fruntași în producție, cu uteciști, cu personalități din domeniul științei și culturii. Bineînțeles, pionierii delegați au avut prilejul să-și dispute locurile de frunte în concursurile cultural-artistice, în întrecerile sportive cuprinse în programul forumului.*

În aceste fierbinți zile de forum rămînem pe recepție pentru a primi noi vești privind desfășurarea lucrărilor despre care vom relata în numărul viitor al revistei.

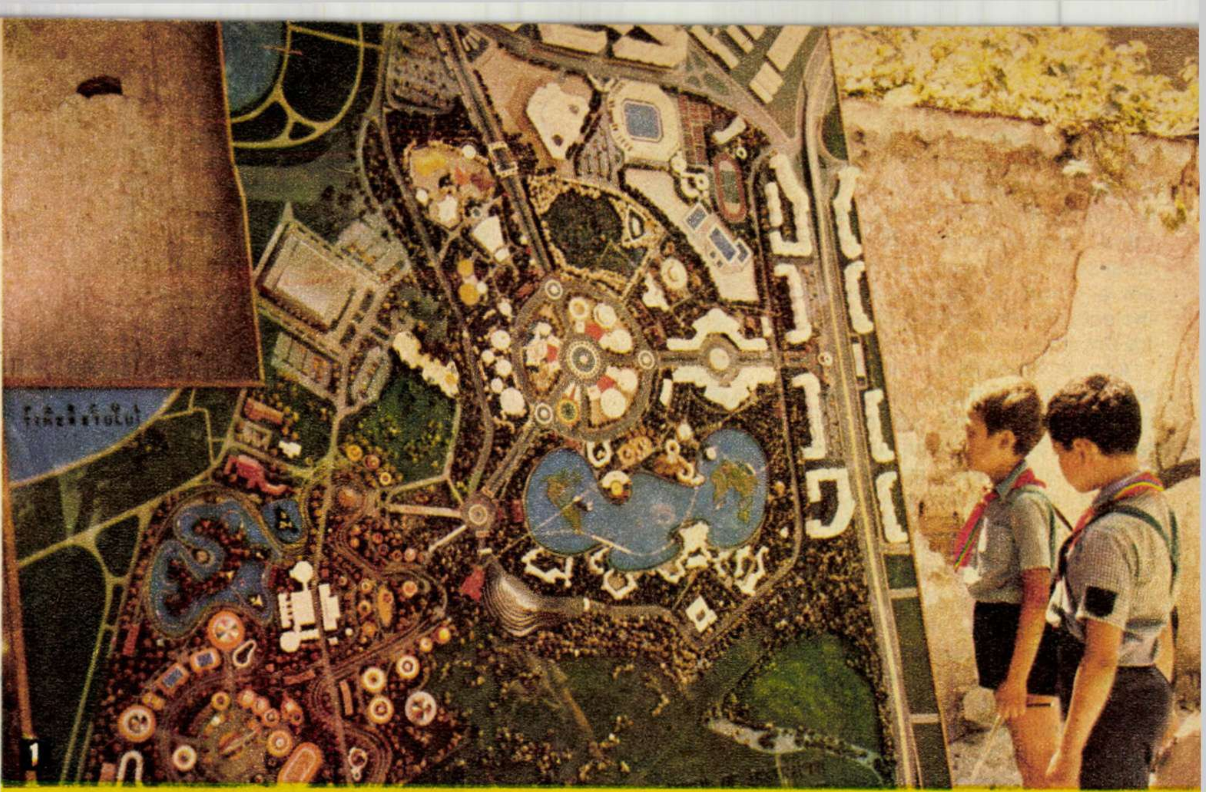
1

Macheta viitorului Centru de educație și cultură al pionierilor și copiilor — impunător complex destinat îmbogățirii și înfrumusețării vieții celor mai tinere generații din Capitala țării (foto 1).

TOATE DRUMURILE DUC SPRE VIITOR

Deși au trecut mai multe zile de la întîlnirea mea cu pionierii din județul Hunedoara, păstrez vie în memorie acea extraordinară călătorie pe care am făcut-o alături de ei «în viitor». Am străbătut împreună drumul ce pornește din acești ani, anii frumoși ai copilăriei lor, către anii ce vin, către anii în care purtătorii cravatei roșii cu tricolor de azi vor fi oameni maturi, vor trăi și vor munci într-o lume ce va arăta așa cum și-au visat-o ei în 1979. Prietenii mei de călătorie în timp și spațiu geografic sînt cîțiva dintre participanții la concursul «Atelier 2000».

Am privit îndelung machetele pe care ei le-au realizat și mărturisesc că am devenit nerăbdător să văd transpuse în practică ideile lor, idei în care fantezia, dar și simțul practic și-au spus din plin cuvîntul. De pildă, macheta «Deva în anul 2000» prefigurează aspectul pe care, probabil îl va căpăta capitala județului în pragul celui de-al treilea mileniu. Străzile moderne și mijloacele de transport în pas cu cele mai recente cuceriri ale științei și tehnicii, clădirile din oțel și sticlă scăldate în razele soarelui, unitățile de învățămînt și spațiile de agrement — toate acestea au căpătat contururile unui autentic oraș al viitorului. Autorii machetei, pionierii Marius Cădariu, Daniel Faur și Ioan Smeu de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Deva au ținut seama de numeroasele aspecte pe care arhitecții și proiectanții le au de obicei în vedere la alegerea soluțiilor de sistematizare.

Cine nu ar dori să-și petreacă zilele de vacanță într-un oraș plutitor? Poate, peste cîțiva ani, un asemenea prilej ne va fi oferit și atunci ne vom aminti că pionierul Nicolae Mihuț de la Școala generală nr. 1 din Orăștie a fost în anul 1979 autorul machetei «Sargedava-Nova — Orașul plutitor». Marile probleme ce-i preocupă astăzi pe specialiștii din întreaga lume nu-i sînt străine tînărului participant la concursul «Atelier 2000». Astfel, alimentarea cu apă a orașului se

Muncitori cu experiență îi ajută pe pionieri să cunoască procesul de extracție a cărbunelui (foto 2,

2

va face de la uzina de desalinizare a apei marine, iar energia electrică necesară va fi furnizată de turbinele eoliene și bateriile solare. Un mare port, o uzină chimică și una constructoare de utilaj petrolier, institute de cercetări și de învățămînt, frumoase blocuri de locuințe vor întregi aspectul orașului plutitor.

VIITORUL ÎNCEPE AZI

Pentru mulți pasionați ai tehnicii, visele încep să prindă viață de pe acum. O dovedesc preocupările pe care le-am întîlnit la pionierii din localitățile Văii Jiului. La Petroșani, Lupeni, Petrila, Vulcan am cunoscut pionieri pentru care automatizarea și mecanizarea proceselor de producție, aplicarea în practică a cuceririlor tehnicii reprezintă un avans din viitoarele lor profesii. În cercurile tehnico-aplicative din școli ori, la activitățile ce se desfășoară la casele pionierilor și șoimilor patriei au fost realizate aparate și dispozitive de înaltă tehnicitate în sprijinul producției. «Pentru pionierii din aceste localități — îmi spunea tovarășul profesor Mircea Baron, președintele Consiliului municipal Petroșani al Organizației Pionierilor — mina ori procesul de extracție a cărbunelui nu mai prezintă necunoscute. Pentru ei și pentru colegii lor mai mari, care se pregătesc să îmbrățișeze meseriile specifice activității de extragere a cărbunelui, s-a realizat o mină-școală, o mină la scară redusă, dar care cuprinde toate elementele unei mine normale. După contactul direct cu acest loc, pionierii de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Vulcan au trecut la realizarea unor aparate și dispozitive necesare modernizării producției».

Am întîlnit la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Vulcan pe cîțiva dintre membrii activității de automatizări miniere. «Mina va deveni în curînd o adevărată uzină — îmi spunea pioniera Aurora Cărare — iar noi, cei care vom lucra nu peste mult timp acolo, trebuie să avem o temeinică pregătire profesională». Pregătire — adaugă reporterul — pe care Aurora, ca și colegii ei, Lucian Petrișor, Daniel Munteanu, Adrian Băloi, și-o formează zi de zi prin pasiunea cu care lucrează. Unele dintre realizările lor au caracter de inovație și vizează probleme de mare actualitate, probleme aflate în atenția specialiștilor în tehnica mineritului. Faptul că pionierii abordează asemenea probleme atestă nu numai bogatul lor bagaj de cunoștințe dar și dorința de a se pregăti încă de pe acum pentru meseriile pe care le vor practica mai tîrziu. Ei sînt ajutați îndeaproape de oameni pricepuți și îndrăgostiți de munca lor, de comuniști ce lucrează în minele din Valea Jiului. Electricienii Ilie Velescu și Ioan Popescu se află deseori în mijlocul pionierilor din Vulcan, iar inginerul Victor Leahu îi îndrumă pe tinerii tehnicieni de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Petroșani. Dispozitivele și aparatele realizate de aceștia din urmă se bazează pe cele mai recente sisteme și procedee de montaj și execuție aplicate în electronică. Dănuț Meleru, Mihael Melczer, Ion Faluvegi, Wilhelm Lojadi sînt doar cîțiva dintre autorii unor complexe lucrări în realizarea cărora se află încrustate sîrguința și priceperea, ambiția și perseverența ce-i caracterizează pe toți.

Atelierele școlare și cercurile tehnico-aplicative din școli, activitățile de la casele pionierilor și șoimilor patriei, contactul permanent cu activitatea practică — iată factori care contribuie la pregătirea pentru viață a celor aflați azi pe băncile școlilor. Fie că vor fi electroniști sau mineri, mecanici sau chimiști, geologi sau fizicieni, ei se pot mîndri cu faptul că își aduc de pe acum contribuția la edificarea societății în care vor trăi și vor munci.

IOAN VOICU

Foto: C. POPESCU

NIȘA PENT
TROLIU

3

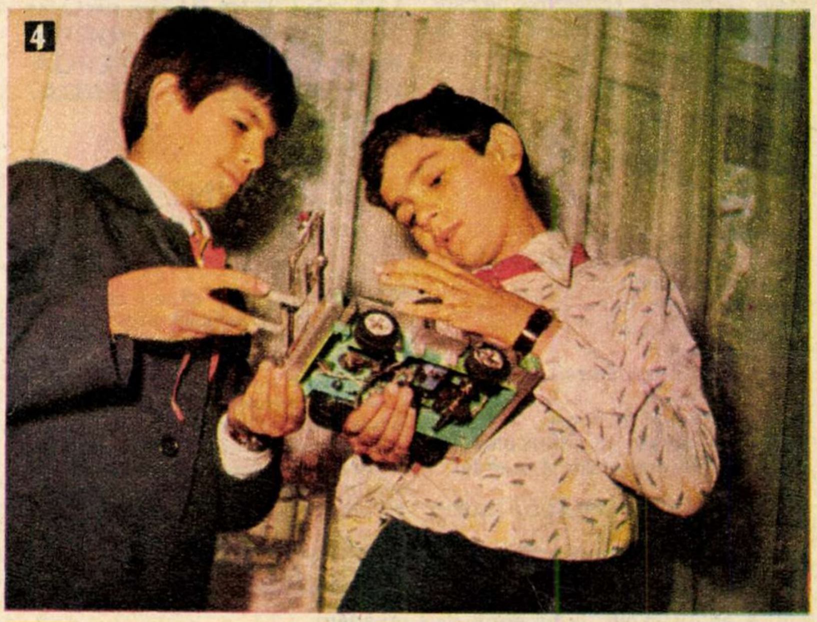

4

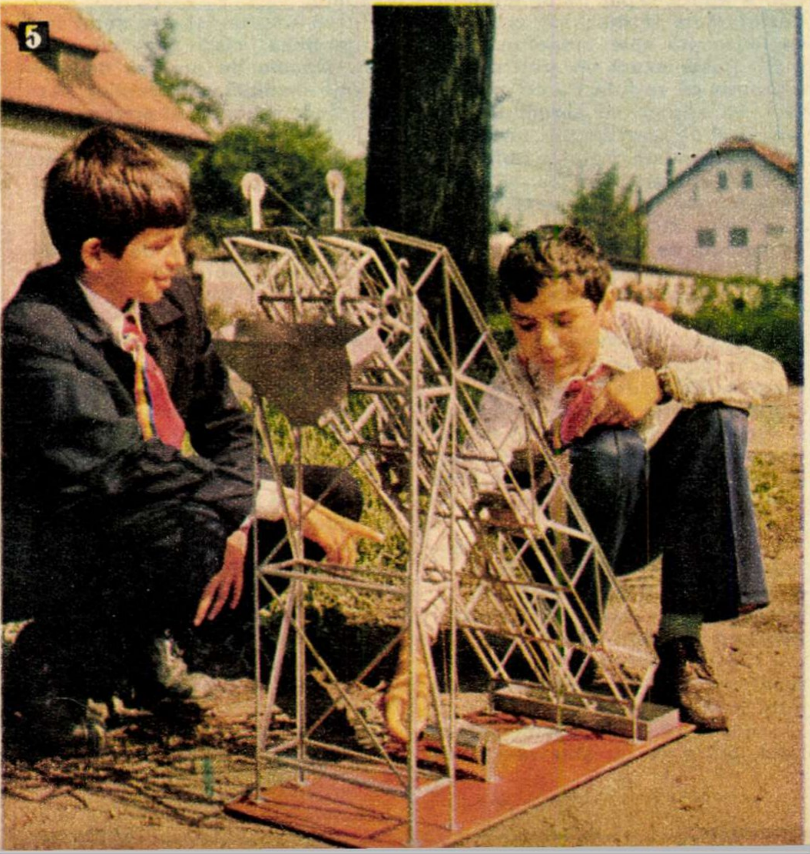

5

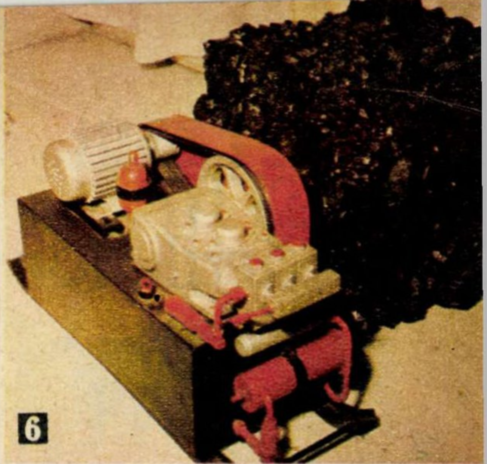

6

Numeroase dispozitive, aparate și utilaje concepute de pionieri își au aplicabilitate în producție (foto 4, 5, 6).

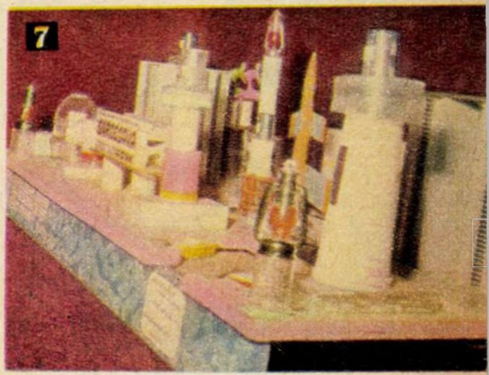

7

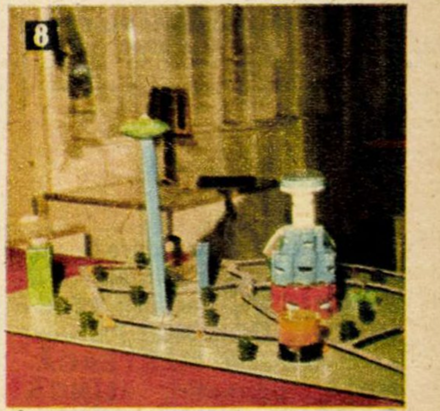

8

Preludii imaginate de pionieri la schimbările pe care le vor cunoaște orașele viitorului (foto 7, 8).

PRIETENII NOȘTRI și cărțile lor

EMILIA CĂLDĂRARU-POP
(n. 7-VIII-1931)

Emilia Căldăraru

Din lucrările pe care le-am selectat pentru voi: «ÎN GRĂDINĂ», versuri; «ARIPIOARE DE SMALȚ», versuri; «RÎDEA MESTEACĂNUL», povestiri; «LÎNGĂ PĂSĂRI, LÎNGĂ VÎNT», povestiri.

INIMA MEA SE AFLĂ PRINTRE VOI

Păstrez încă cele două vechi coperți ale unui caiet de școală, ocrotind o filă scrisă cu cerneală violetă, ale cărei slove îmi par că sclipesc și palpită de cîte ori le revăd. Sînt slove așternute pe hîrtie într-un elan adolescentin. Primele mele versuri. Mărturisesc despre o abia înflorită crenguță de cais și despre secretele, dulci-amarele tînjiri ale unei inimi tinere. Ei, da, pesemne încă de pe **atunci** îmi plăcea să văd în toate cele ale lumii partea lor frumoasă. Și cum ni s-a părut întotdeauna că partea **cea mai frumoasă** a lumii sînt mugurii săi de viață și cum, dintre mugurii săi de viață, **sublimul** sînteți voi, copiii și tinerii ei, inima mea a rămas pentru totdeauna printre voi. Și tot ce a izvorît din ea mai limpede și a înflorit au fost daruri pentru voi. Darurile acestea sînt cărțile mele, versurile și povestirile pe care mulți dintre voi le cunoașteți și în care aș vrea să cred că vă recunoașteți.

Șir de copii

**Șir de copii,
O oștire de zîmbete
Pe-un cîmp de triumf al luminii.
O oștire voioasă,
O oștire-a vacanței,
Din nesfîrșit venind
Spre nesfîrșit,
Venind ca-n împlinirea unui rit.
Ducînd în mîini
Aceleași crengi în floare,
Tandre și-atoate tămăduitoare —
O zariște de crengi ale speranței.**

EMILIA CĂLDĂRARU

CONSTANTIN CHIRIȚĂ
(n. 12-III-1925)

Constantin Chiriță

Cîteva dintre cărțile mele la care țin mult: «CASTELUL FETEI ÎN ALB», «ROATA NOROCULUI», «DRUM BUN, CIREȘARI», «TEROAREA NEAGRĂ», «TEROAREA ALBĂ».

SCURTĂ ÎNTÎLNIRE CU CIREȘARII

Ne bucură, dragi cititori, că vă putem aduce, în această pagină, vești de la autorul «Cireșarilor», Constantin Chiriță, cu care am avut plăcerea de a avea o convorbire.

— Mai primiți, stimate tovarășe Constantin Chiriță, tot atît de multe scrisori de la cititorii dumneavoastră? Aveți tot atît de mulți prieteni printre cei de vîrsta cutezătorilor?

— Nu mă pot plînge. Am prieteni, unii mai noi, alții mai vechi, însă cu toții foarte devotați. Recent, mi-a cerut o revistă în limba franceză, pentru traducere, un fragment de circa 70 de pagini din ciclul «Cireșarilor». Cine credeți că m-a ajutat la selectare? O pionieră, Andreea Bratu, care cu un gust perfect a ales cele mai potrivite pagini. Cu acestea s-a închegat un capitol solid de carte. Dovadă că Andreea cunoștea bine «Cireșarii».

— În calitatea dumneavoastră de vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor, ce ne puteți spune despre recentul Colocviu național de literatură pentru copii?

— Colocviul a scos în evidență frumoasele realizări ale celor două Edituri «Ion Creangă» și «Albatros», care pun la dispoziția cititorilor tineri nu numai cărțile de bază ale literaturii noastre clasice, volume din Eminescu, Creangă, Sadoveanu, Caragiale, Arghezi, Blaga, sau ale unor valoroși scriitori ai zilelor noastre, dar și cărțile de bază ale literaturii universale care au încîntat dintotdeauna copilăria: Twain, Dumas, Swift, Verne, Gaidar, Kataev. În toate discuțiile din cadrul acestei adunări a obștei scriitoricești s-a pus problema exigenței scriitorului față de opera sa, a înaltei calități care se cere operei literare, mai ales atunci cînd este destinată copiilor. Participanții au subliniat influența literaturii asupra formării tinerei generații, rolul pe care îl joacă literatura pentru copii în viața societății noastre, au pledat pentru concepția umanist-socialistă de care trebuie să fie pătrunsă. Să nu uităm că o carte citită în copilărie lasă adeseori urme pentru toată viața.

— V-am ruga ca, în încheiere, să ne spuneți ce aveți pe masa de lucru.

— Scriu o carte adresată direct celor de vîrsta cutezătorilor. Sper într-o caldă reîntîlnire cu cititorii mei, la a căror dragoste vreau să răspund cu dragoste. Deocamdată titlul acestei cărți este «A doua fugă». Poate că îl voi schimba. Nu știu!

B. CARAGIALE

ROMAN FOILETON

DRUMUL SPRE EVEREST

Neagu Udroiu

11

Singur, singurel, doar cu el și cu gîndurile care nu-l părăsesc de la o vreme, Al își caută de lucru în bucătărie. Ar vrea să guste ceva, dar nu se decide între cele cîteva meniuri pe care le-ar putea combina la iuțeală, apelînd la proviziile din cămară. Sandvișul pregătit pentru micul dejun de sora lui este neatins în șervețelul în care a fost împachetat dimineață. Gata să renunțe, zărește în vitrina dulapului din perete cîteva mere. Înșfacă unul, îi aplică rapid tratamentul de dezinfectare și mușcînd cu poftă se îndreaptă spre videofon. Cine o fi? Peste exact un sfert de oră a promis că va fi în Parcul cu platani, va ajunge cu siguranță, dar amatorul de conversație, necunoscut deocamdată, îl poate obliga să renunțe la mersul pe jos — 12 minute în cap, pe măsurate — îmbarcîndu-l fără voie în cine știe ce vehicul de ocazie.

— Al, poți să mă feliciți. Am reușit să încurc borcanele, clasa întîi!

După cum îl privea, cu o figură spășită, confecționată parcă după lungi exerciții de mimică, și mai enigmatic prin ușoara deformare provocată de aparat, Al n-avea motive să nu treacă peste început reținînd, fără să le înțeleagă prea bine, ultimele cuvinte rostite de Pușcă.

Cu dinții înfipți în măr nu răspunse imediat. Celălalt aștepta și el vorbele, de care, probabil, se temea la fel de tare ca și de gustul neplăcut al veștii aduse.

— Ce felicitări și care borcane? rosti precipitat Al, lăsînd mărul pe o măsuță.

— Un borcan cît Intercontinentalul, din care nu știu cum o să evadăm.

Pușcă avea un fel de a vorbi care îl menținea, cînd vrea cu orice preț, dincolo de puterea de înțelegere imediată a colegilor. Așa intenționa și acum. Al pricepu asta și îi răspunse în consecință.

— Nu zău? Poate nu știi că am la îndemînă o electroforeză cu laser.

Își însoți cuvintele cu o mișcare a degetului arătător de la mîna dreaptă, înșurubîndu-l în aer ca pe un burghiu. Continua să creadă că se află pe un teren de joacă. La urma urmei, ce avusese de făcut micuțul Pușcă în dimineața aceea? O nimica toată. Primiseră din Groenlanda noul răspuns. Asta era ieri. Un documentar complet pe tema solicitată va putea fi alcătuit. Cu o condiție: transmiterea unor mostre de vegetație din zona degradată. Sau, asta ar simplifica cumva lucrurile, cîteva date privind compoziția chimică a arborilor din pădurea pietrificată. În acest fel se va putea încadra într-o grupă anume, și de aici înainte, din cataloagele fără număr ale centrului, vor fi extrase datele de referință așteptate.

Analize de tipul celor solicitate se efectuau, pe bază de comandă, la «Ecosonda», laboratorul central de ecologie. Trebuia doar făcută cererea de programare. Ca la dentist. Ce mare filozofie?

— Vrei să mă lămurești mai bine cum e cu borcanele tale? Dacă s-ar face asta și mai repede, m-ai convinge o dată în plus că mi-ești prieten.

— Ar fi bine să lași graba de-o parte! Dacă te interesează foarte mult, nici de glumă nu prea îmi arde în clipa de față. Nu se poate!

— Ascultă tinere, mă mai fierbi mult? Cui vezi tu că îi arde de glumă? N-ai greșit cumva adresa?

— Dacă ții cu orice preț, pot s-o iau și așa. Scuzați!

— Măi, măi, măi... Văd că nu scot nimic de la tine. Ah! Plimbarea mea!

Își aruncase instinctiv ochii peste ceas și constată că minutele zburaseră. Și cam degeaba, gîndi el, pentru că nu e mai deștept acum față de momentul în care începuseră convorbirea. În plus, timpul trece și, în curînd, foarte curînd, dacă nu găsește o soluție, cineva se va trezi singur sub platanii vînjoși, crescuți pînă în cer. Trase tăblița de lîngă videofon, pe ea își însemna de regulă numere, adrese, nimicuri fel de fel din

CU PEGASUL PE DOUĂ ROȚI

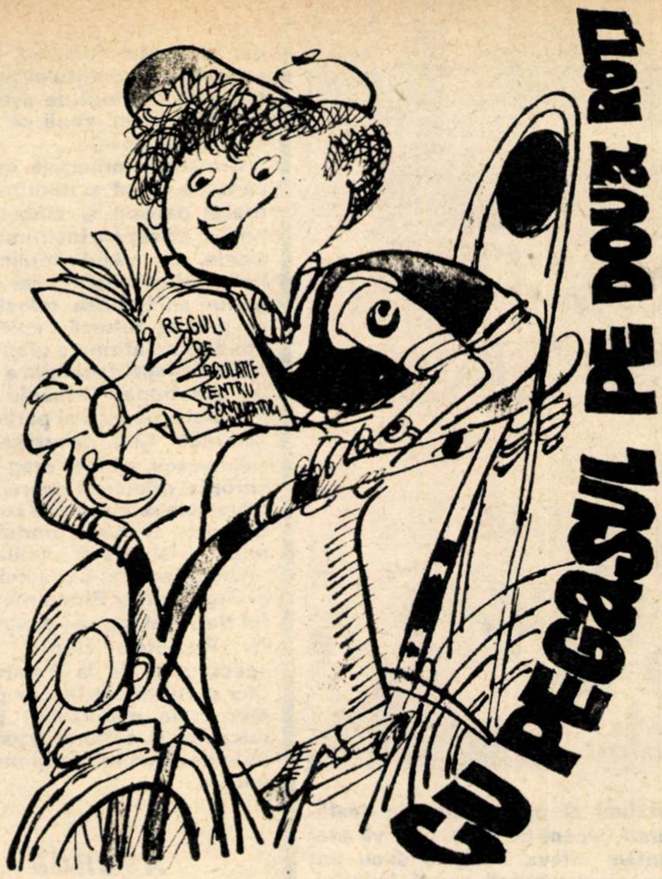
REGULI DE CIRCULAȚIE PENTRU CONDUCĂTORI AUTO

M-am întrebat adeseori de ce bicicleta este asemuită cu Pegas, calul mitologic înaripat, devenit simbolul inspirației poetice. Ce asemănări pot exista între cal — nu cel mitologic, ci cel de toate zilele — și bicicletă? Poate că suplețea amîndurora? Sau poate ușurința cu care fiecare străbat distanțele pe orice drum, purtîndu-l cu mîndrie și supunere pe stăpînul lor, omul? Oricum, și bicicleta, și calul sînt fideli omului în măsura în care acesta știe să se poarte și să umble cu ei.

Abandonînd comparația și rămînînd în continuare în sfera aspectelor privitoare la bicicletă, trebuie să recunoaștem că acest vehicul suplu, ușor de mînuit și care nu reclamă altă energie pentru punerea sa în mișcare decît forța musculară a omului, a reușit nu numai să reziste concurenței autovehiculului, dar chiar să-l întreacă, astăzi fiind tot mai mare numărul cetățenilor care folosesc bicicleta atît ca mijloc de deplasare, cît și ca mijloc de destindere, de menținere a condiției fizice.

Bicicleta oferă satisfacții de care nu este capabil nici un alt vehicul. Numai cine n-a mers pe bicicletă nu a simțit senzația plăcută a deplasării cu acest vehicul pe două roți, sentimentul tonic ce ți-l transmite faptul că înaintezi pe baza propriilor tale forțe, că poți să accelerezi fără să obosești, ori, dimpotrivă, mergînd «la pas», ai posibilitatea să admiri frumusețile peisajului pe care-l străbați. Folosirea bicicletei oferă, totodată, și posibilitatea însușirii unor cunoștințe de tehnică, precum echilibrarea roții, întinderea lanțului, îndreptarea ghidonului, reglarea frînei acționate de pedală și altele.

Dar deplasarea cu bicicleta, mai cu seamă în condițiile traficului aglomerat, impune, înainte de toate, cunoașterea și respectarea regulilor de circulație.

Sînt copii care își închipuie că, din moment ce au învățat să meargă pe bicicletă, nu mai au nici o problemă. Dar bicicleta este un vehicul iar deplasarea cu ea este reglementată pe baza anumitor norme de circulație. **Un biciclist trebuie să cunoască aproape tot atîtea reguli de circulație ca și un conducător auto.** *Care biciclist nu este dator să aplice regulile priorității, ale depășirii, ale virajului? Sau regula circulației pe dreapta, folosirea benzilor de circulație în funcție de direcția de mers etc.?*

Din păcate, destui bicicliști ajung să fie accidentați din cauza nerespectării acestor reguli, mai ales a celor legate de semnalizarea și asigurarea înainte de virajul la stînga și apar pe neașteptate înaintea mașinilor care vin în urma lor sau circulă din sens opus, ceea ce îi derutează pe șoferi determinînd fie lovirea, fie agățarea biciclistului de către caroseria unui autocamion care îl depășește. Iată, spre edificare, trei exemple recente: la 11 aprilie a.c., în satul Vinterea, județul Bihor, biciclistul Marin Ioan Moga, în vîrstă de unsprezece ani, a virat la stînga în timp ce era depășit de o autodubă frigorifică, fiind rănit foarte grav. Cinci zile mai tîrziu, în municipiul Craiova, tot din cauza efectuării unui viraj la stînga cu bicicleta, Isabela Petre, de treisprezece ani, a apărut pe neașteptate înaintea unui autoturism care circula din sens opus, alegîndu-se cu o fractură gravă. La 24 aprilie a.c., la Timișoara, copilul Nicolae Citu, în etate de șapte ani, a fost accidentat într-o împrejurare similară.

Nu puține accidente s-au datorat folosirii unor biciclete neechipate cu far în față și cu «ochi de pisică» în spate, care nu au putut fi observate de conducătorii auto după lăsarea serii. Tot la capitolul nereguli rutiere consemnăm și accidentele pricinuite de copiii care s-au deplasat cu bicicleta pe drumuri intens circulate, ajungînd să fie loviți de autovehicule. Este vorba atît de arterele de mare trafic din interiorul orașelor și al comunelor, cît și de șoselele aglomerate din afara localităților.

Cele spuse nu reprezintă un îndemn la abandonarea bicicletei. Dimpotrivă, fiind un vehicul cu care te poți deplasa ușor, bicicleta permite evitarea arterelor aglomerate și folosirea străzilor și a drumurilor «liniștite». Bicicleta este un mijloc de transport și de destindere care poate aduce numai satisfacții. Cu o singură condiție: **să fie folosit cu respectarea strictă a regulilor de circulație, unica modalitate de a preveni accidentele!**

Colonel ENE GHEORGHE

ROMAN FOILETON

timpul convorbirilor. Notă cu litere mari: PESTE CINCI MINUTE, SEMNAL!!!! alăturînd apăsat fără să le numere cîteva semne de exclamare.

— Vrei să nu mă mai fierbi atîta? Te ascult și am să-ți fiu și mai îndatorat dacă vei ști să prețuiești valoarea fiecărei clipe.

— Îi dai zor cu minutele și cu secundele. În locul tău aș reține că lucrurile sînt încurcate și că oricît ne-am agita noi, tot nu ajungem prea departe.

— N-ar fi rău să și aflu odată de ce.

— Ții minte termenul stabilit de Centrul din Ritenbenk?

— Ei, bravo! Parcă nu l-aș fi recepționat eu însumi. Ne-au cerut să le trimitem totul pînă la începutul lunii viitoare.

— «Ecosonda» ne anunță că poate programa lucrarea noastră cel mai devreme după 15 ale lunii viitoare. Așa că nu se poate face nimic.

Informația avu efectul contrar. Te-ai fi așteptat ca Al să sară în sus, să-și treacă mîna, așa cum face de obicei, prin părul tuns scurt ca o perie, să încerce a se convinge că nu este adevărat ce auzise. Ei bine, de data asta făcea altceva.

ROMAN FOILETON

Descoperise literele mari scrise mai devreme pe tăblița de lîngă videofon, verifică ora și realiză că ar mai ajunge doar dacă ar avea la îndemînă un arc imens care să-l catapulteze direct pe aleile cu platani. Și nici atunci sigur.

— Ești bun să aștepți o clipă?

— Parcă te grăbeai...

— Exact o secundă. Te rog.

«Este posibil să fie deja acolo», își zise în timp ce forma grăbit, din memorie, elementele codului. Cu fiecare nouă cifră îi sunau în urechi semnalele emise în cutiuța minusculă a receptorului. «Dar dacă a plecat fără să-și ia stația-brățară?» Asta mai lipsea. Terminase de format numărul, își privea colegul pe ecranul videofonului, așteptîndu-l în liniște să reia conversația, dar cu urechea urmărea semnalele sonore răsucite în pîlnia receptoare aflată cine știe pe unde.

— Lori?

— Exact. Unde ești?

— Bună. A intervenit ceva. Aș putea să te rog să mă aștepți...?

Simțea nevoia să fie ceremonios. În asemenea situații mereu proceda la fel.

— Știu. Un 15—20 de minute, acolo. Un fleac.

Dacă Lori glumea, totul era bine.

ROMAN FOILETON

Promise să scurteze cît se poate și să zboare într-acolo. Noroc că îl știa cît de cît. Altfel...

— Pe ăia îi mai înțeleg, dar ai noștri ce au, mă rog, de le trebuie atîta? De parcă ar lucra ei.

— Al, dragă, instalațiile sînt programate la milimetru pe tot trimestrul. Cu mult timp înainte. Comanda noastră a venit tîrziu.

— Ei, na. Că noi aveam de unde ști cîte griji ne vor asalta. Dacă ne scot din grafic, la Ritenbenk putem spune de-acum «by-by»!

Ce ar rămîne totuși de făcut?

— Nimic. După părerea mea, nimic. Mi s-a explicat că orice infiltrare în ordinea stabilită de ordinator pune în pericol pe alții. Lasă că, oricum, mai devreme n-ar avea ce le trebuie.

— Cum adică?

— Cum auzi. Au verificat stocul de reactivi. Ce le trebuie pentru noi nu vor avea decît în perioada fixată.

— Vrei să spui că dacă ne-am zbate să obținem o derogare de programare tot n-am avea cu ce lucra din cauza lipsei de reactivi?

— Văd că n-am ce să mai adaug. Și ca să fii mai liniștit, te anunț că am și verificat la Combinatul chimic.

ROMAN FOILETON

— Și?

— În cel mai bun caz, în intervalul pe care îl știm acum amîndoi: luna viitoare, la mijlocul ei.

— Ex-ce-le-nt. Vorba cuiva — e bine că e rău. Ar putea fi foarte rău.

— Tu de ce crezi că nu te-am deranjat pînă acum? Am vrut să mă conving eu că porțile la care putem fi eventual tentați să batem sînt bine închise.

— M-ai făcut mat! Da' ia spune-mi, reactivii ăștia constituie chiar marea problemă planetară a prezentului?

— Ți-aș putea răspunde tot cu tonul ăsta de emisiune satirică. Este, nu este, nu-i are și nu-i vom avea nici noi. Măcar știm că se fabrică la timp. Cu condiția să le fie trimiși catalizatorii. Sînt chiar luna asta pe rol în fabricație.

— Mai este de pus vreo condiție, magistre? Cred că Einstein a avut mai puțin de furcă în dialogurile lui cu teoria relativității. Pariez că da!

— Degeaba ironizezi, că tot nu obții nimic. Ordinea e ordine și, de la ea, toate cîte vezi. Am intrat pe o autostradă fără ieșire.

— Ei, fără ieșire! Nu cunosc o asemenea vorbă.

— Și atunci, ce vrei să facem?

(va urma)

PIONIERII ÎN ANUL INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

Sub privirile a peste 4 000 de copii, a numeroși părinți și educatori aflați în marea sală a Palatului sporturilor și culturii din Capitală, artistul — înconjurat de un grup de copii veseli — face ca pe panoul de pe scenă să răsară un soare generos, ale cărui raze ar dori, parcă, să-i îmbrățișeze pe toți copiii. Pe toți cei peste un miliard și jumătate de copii care trăiesc pe planeta noastră! Este, de fapt, o dorință, și în același timp o speranță a tuturor copiilor din România, care, și acum, cu prilejul Anului internațional al copilului, cînd, prin cele mai diferite forme pe care le îmbracă arta, ei își exprimă dragostea și recunoștința pentru copilăria fericită pe care o trăiesc, își îndreaptă gîndurile și spre cei de o vîrstă cu ei de pe întreg pămîntul.

La ampla manifestare dedicată copilăriei fericite a celor mai tineri cetățeni ai patriei noastre, desfășurată recent (și de la care vă prezentăm cîteva imagini) și-au dat concursul reputați artiști, balerini, interpreți de muzică ușoară și populară, formații muzicale și coregrafice din țară, alături de ei fiind prezente și cunoscute formații pionierești și de șoimi ai patriei.

Împreună cu artiștii care au evoluat pe marea scenă, spectatorii au retrăit frumoase momente ale copilăriei, bucuria de a crește într-o țară în care copilul este înconjurat cu dragoste și căldură, bucuria reușitelor la învățătură și muncă, a cîntecului și jocului. Alături de artiști, copiii au călătorit, în timp, la izvoarele genezei poporului român, au ascultat cîntece care au străbătut mileniile însoțindu-ne strămoșii de-a lungul istoriei, rememorînd importante momente din trecutul patriei, din prezentul socialist. Prin forța sugestivă a cuvîntului, tinerii spectatori au călătorit, de asemenea, pe la prietenii lor, copii ce trăiesc pe alte meridiane.

Urmărind formațiile de copii — care, cu talent și dăruire, au interpretat dansuri și cîntece, au mînuit cu pricepere instrumentele muzicale, am văzut împlinite visele înaintașilor noștri care au luptat pentru înfăptuirea măreţului ideal de a crea tuturor copiilor patriei condiții de afirmare plenară.

Finalul spectacolului a constituit un emoționant omagiu adus secretarului general al partidului, președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, părinte drag și cel mai apropiat prieten al tinerei generații, către care se îndreaptă cu nesfîrșită dragoste și stimă gîndul de recunoștință al tuturor copiilor patriei.

Organizat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Comitetul Național Român pentru UNICEF și Radioteleviziunea Română, spectacolul de la Palatul sporturilor și culturii se înscrie printre numeroasele manifestări politico-educative și cultural-artistice prilejuite de Anul internațional al copilului.

Agendă

Cu prilejul Anului internațional al copilului, purtătorii cravatei roșii cu tricolor din întreaga țară organizează frumoase și bogate acțiuni. Prin cîntec și dans, vers și desen, prin interesante dezbateri dedicate acestui eveniment, pionierii își exprimă sentimentele de recunoștință pentru copilăria fericită pe care o trăiesc, dînd glas în același timp solidarității față de toți cei de-o vîrstă cu ei de pe întreaga planetă.

● *Sub genericul «Copiii lumii doresc pacea», comandamentul unității de pionieri de la Școala generală Spătaru, județul Buzău, a organizat o întîlnire cu primarul comunei Costești. La încheierea acestei întîlniri, formațiile artistice din școală, premiate la etapa județeană a Festivalului Național «Cîntarea României», au prezentat spectacolul literar-muzical intitulat «România, Ceaușescu, Pace!»*

● *La Școala generală din comuna Găgești, județul Vaslui, a avut loc vernisajul expoziției de artă plastică «Sîntem prieteni cu toți copiii lumii».*

● *La «Expoflora», Circul de Stat, bazele sportive «Titanii», «Voinicelul» și «Cireșarii», Parcul Tineretului și Parcul din Drumul Taberei, pionierii din toate sectoarele Capitalei au participat la un antrenant concurs de desene pe asfalt, intitulat «Copilărie fericită».*

«LUMEA ÎN CARE TRĂIM»

Sub acest generic s-a deschis la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Arad o expoziție de artă plastică, în care sînt prezente 100 de lucrări ale pionierilor de la Școala generală nr. 2 din municipiu. Rețin atenția lucrările «Sărbătoare» de Elisabeta Entner, clasa a VI-a B, «Cu soarele spre UNICEF» și «Copii la defilare» de Daniela Contoram, clasa a V-a B, «Copii de pretutindeni» de Daniela Maier, clasa a V-a C, «Copii și flori» de Corina Brașovan, clasa a V-a A, «Jocuri» de Nicoleta Popa, clasa a V-a D, «Ritmuri de muncă» și «Tabără cu autogospodărire» de Mirela Chelu, clasa a V-a C.

POȘTA CUTEZĂTORII REDACȚIEI

un milion de prieteni

● **PORUMBELUL.** Așadar, dragă **Vasile Besa** (14 ani) din Oradea, ai salvat un mic porumbel căzut în ghearele ascuțite ale unei nemiloase pisici. Desigur, bietul pui, cu aripile despuiate de pene, era în mare dificultate. L-ai dus acasă, unde ajutorul tău l-a însănătoșit. Penele aripilor au început să-i crească, mănîncă pofticios hrana pe care i-o pregătești «după carte» și de la numai 185 gr. a ajuns la 310 gr. Foarte curînd va zbura ca toți porumbeii, ceea ce va fi o frumoasă victorie pentru voi amîndoi! ● **POVEȘTILE, FLORILE ȘI BUNICUL. Carmen Nițu** (12 ani) din Rîmnicu-Vîlcea îmi scrie că are un bunic — și ce face el în vacanță? Vă gîndiți, desigur, mai întîi la un cumsecade bătrîn a cărui misiune e să știe multe povești și să supravegheze joaca nepoților. E adevărat, însă, în același timp, el este un pasionat grădinar al cărui cîmp de activitate îl constituie toată peluza care înconjoară blocurile unde locuiesc Carmen și prietenii ei. În fiecare zi, după «ora poveștilor», bunicul lui Carmen își ia uneltele cu care îngrijește arborii și florile. Nu lucrează singur, ci ajutat de Carmen și prietenii ei, deci, toți la povești, dar toți și la muncă! ● **O FEMEIE — ANTRENOARE DE... RUGBI? Cezar Simion** (11 ani) din Constanța îmi scrie: «e adevărat că există o femeie antrenoare de rugbi ?» Da. E vorba despre Mariana Lucescu, profesoară de educație fizică, singura femeie antrenoare de rugbi nu numai din țara noastră, ci și din lume. Ea lucrează la Școala sportivă nr. 1 din București. Din mîinile ei, au ieșit mulți jucători mari. ● **PRIETENA MEA, REVISTA. Rodica Munteanu** (14 ani) din Tîmboiești-Vrancea: «Mi-am reînnoit abonamentul la «Cutezătorii». În fiecare săptămînă, găsesc aici povestiri frumoase, informații interesante și, desigur, rubricile mele preferate. Mulțumesc». La rîndul meu, îți mulțumesc și eu, Rodica, pentru amabilele tale rînduri de fidelă și avizată cititoare.

Ovidiu ZOTTA

* * *

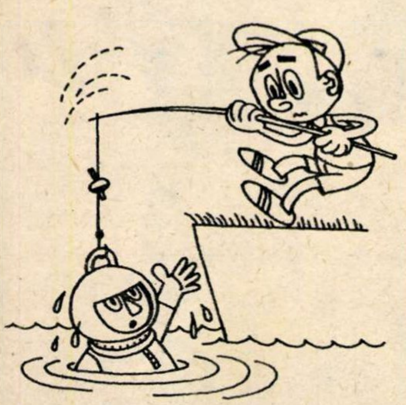

NIC NICOLAESCU

* * *

DIN ISTORIA AUTOMOBILULUI

România se numără printre primele țări din Europa care au introdus *automobilul* încă de la începuturile sale. În 1895 în București circulau două automobile cu abur construite de firma franceză «Gardner-Serpollet» și folosite la transportul mărfurilor. În 1898 apare primul automobil echipat cu un motor cu ardere internă, avînd în loc de volan o manșă care acționa roțile din față. În 1900 serviciul de circulație al Capitalei înregistrează automobilul cu nr. 1 care poate fi văzut și astăzi la Muzeul Tehnic «Ing. Dimitrie Leonida».

Gîndirea originală românească și-a spus cuvîntul și în realizarea automobilului. *În 1880, Dumitru Văsescu construiește la Paris automobilul său cu aburi*, care stîrnește un viu interes. Apoi inginerul G. Constantinescu inventează *convertizorul sonic mecanic*, al cărui prototip a fost prezentat, în 1926, la expoziția de la Paris, montat pe cadrul unui automobil. Una dintre cele mai interesante construcții românești este însă *«automobilul aerodinamic corect»* construit de inginerul Aurel Persu în 1923. Vehiculul lui Persu (bazat pe forma aerodinamică ideală preconizată de H. Coandă) avea forma unei picături de apă în cădere, cu partea din față mai voluminoasă, motorul plasat în spate și roțile în interiorul caroseriei. Cu acest automobil inventatorul român a parcurs aproape 100 000 de kilometri, trezind interesul multor specialiști de renume. În 1928, mecanicul de aviație Mihai Filip construiește un *automobil-avion* pe care l-a denumit *«stabiloplan»*. Este un vehicul ciudat, cu aripi realizate din armături de oțel acoperite cu pînză și care folosește un motor «Voisin» de 60 CP dezvoltînd o viteză de 180 km/h în aer și 40 km/h la sol.

În 1945, inginerul Radu Manicatide realizează *un miniautomobil* echipat cu un motor de motocicletă. La scurt timp, un grup de tehnicieni de la Arsenalul aviației din Cotroceni construiesc un *automobil cu șase locuri după soluția «totul în spate»*, echipat cu un motor de 30 CP cu trei cilindri. În 1947, la IAR, un colectiv condus de inginerul Radu Mărdărescu a construit trei prototipuri de automobil echipate *cu motoare în doi timpi, care dezvoltau o putere de 45 CP și permiteau atingerea unei viteze de 124 km/h.*

EMIL MUNTEANU RETEVOESCU

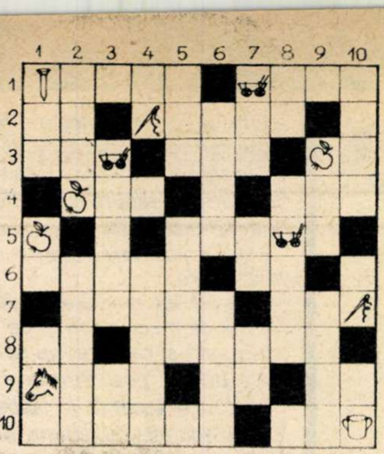

JOCURI ÎN PĂTRĂȚELE

ORIZONTAL

1) Căsuțele păsărelelor de sub streașina casei — O hîrtie, groasă, groasă, bună de cutii 2) Emilia Radu — O construcție pe lîngă o gospodărie țărănească 3) Frumoasă localitate din Argeș — Colonie de albine cînd părăsesc stupul 4) Caspică, Mediterană sau imensa întindere de apă de pe litoral (pl.) 4) Pe scurt i se zice Mia — Nu merge — Fac șepci pentru școlari 6) Izvor fără apă — Posezi 7) O prăjitură sub formă de bețișor. — Emoția voastră cînd jucați în fața colegilor de clasă sau pe o scenă 8) Cînd scriem stea la început — Așa crește fasolea pe arac 9) Trecuți prin greutăți mari — Cornelia Anton — Sac fără a 10) A plăti dinainte — Vine după grădiniță

VERTICAL

1) Pentru agățat haine — La pas și cu cîntec, înainte... — Se plimbă pe aparatul de radio de colo colo, ca să prindă postul dorit 2) Luna noiembrie cu brumă — Din partea de est 3) Creioanele voastre colorate — Tudorel Octavian 4) Merge înapoi — Ține de munții înalți 5) Din nou — Apare seara pe cerul senin 6) Așa li se mai spune la trandafiri — A zvînta la soare sau la căldură 7) Oraș ardelenesc care găzduiește monumentul eroilor români, operă a sculptorului Vida Gheza — La revedere pe scurt — Semnale de trompetă 8) Dublu T — O scară mai mică pentru voi — 9) Vine după luni — Pericol posibil 10) Joardă — Apă necurgătoare — O hîrtie de scris

ATENȚIE!

În dezlegarea jocului desenele le socotiți litere. De exemplu, la cuvîntul de dezlegat «CARTE» Adăugăm doar cuvîntul TE iar CAR este desenat.

ÎN ATENȚIA PARTICIPANȚILOR LA MARELE CONCURS „ARHIVA DE AUR“ FIȘA PENTRU ANUL 2000

În numărul special al revistei «Cutezătorii» (nr. 24—25, din 14 iunie a.c.) a apărut pe ultima pagină a revistei «Fișa pentru anul 2000» pe care vă invităm s-o completați după toate indicațiile publicate în revistă. Completarea și trimiterea din timp a fișei la redacție vă dă posibilitate să participați la marele nostru concurs «Arhiva de aur».

Atenție!

Primele fișe au început să sosească și sîntem bucuroși că au fost completate cu grijă și atenție. Le mulțumim participanților.

Vă rugăm ca răspunsurile să fie scrise citeț, cu cerneală sau pix. **În nici un caz nu folosiți creionul.**

Pentru rubrica **«Cunoști o faptă de cutezanță petrecută în preajma ta? Povestește fapta și prezintă eroii»** puteți adăuga o anexă scrisă pentru ca relatarea să fie amplă, bogată.

Ghicitoare

N-are nici măcar un an
Și deja e năzdrăvan;
Cînd crește, verde se face
Și e galben cînd se coace.
Vîntu-l leagănă ușor
Și îi cîntă-ncetișor,
Macul după el tînjește
Dar de-l vede și roșește.
Sămînța pîinii e-n el
Și de asta-i voinicel.
Mustăți are, deși-i mic
Și e vorba despre...?

Bobul de grîu

— Bob de grîu, tu m-ai chemat?
Și de ce m-ai așteptat?
Spui că vrei să-ți fac un bine,
Să te iau acas' la mine,
Să te semăn într-o glastră
Din bob fir de grîu să crească...
Eu te iau, dar nu-i un bine:
Rostul tău este în pîine.

ELENA NAE
Constanța

* * *

FILATELIE

● *Romanul scriitorului român Maria Arsene «Los», apărut în 1968 la Editura pentru literatură, cu o prefață de Tudor Teodorescu-Braniște, surprinde, de-a lungul mai multor pagini, aspecte filatelice. Sînt descrise astfel primele mărci poștale moldovenești cap de bour — de 27,57, 81 și 108 parale emise în anul 1858.*

● *Revista filatelică franceză «L'Echangiste Universel» anunță cu bucurie într-unul din numerele sale că și filateliștii au cîntecul lor. Autorul este inspectorul Eddy Wilhelm, de la Poșta centrală a orașului Strasbourg, compozitor al cîntecului «Mica marcă poștală», imprimat pe disc de Cristina, fiica sa, renumită cîntăreață de muzică ușoară.*

I. PENESCU

* * *

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 PAGINI, 1 LEU
index 41033